

Poznań 3-2002

PORADNIK
Bibliograficzno-
Metodyczny

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
i Centrum Animacji Kultury

Kwartalnik

Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury
w Poznaniu

PORADNIK
BIBLIOGRAFICZNO-METODYCZNY

Kwartalnik

Poznań 2002

Przewodniczący Zespołu Redakcyjnego

Iwona Smarsz

Redaguje zespół:

Urszula Bzdawka

Beata Nowak

Maria Beba

ISSN 0238-9142

Material szkoleniowy

Powielono w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu

A-5 350 egz.

SPIS TREŚCI

	str.
I. KALENDARZ ROCZNIC, OBCHODÓW I WYDARZEŃ (Oprac. Urszula Bzdawka)	5
II. ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE	
Wiesław Kot – Współczesna literatura światowa. Pożegnanie z zimną wojną	12
Urszula Bzdawka – Ochrona własności intelektualnej	17
Urszula Bzdawka – Turystyczne walory Wielkopolski	32
Andrzej Dudziak – Zabytki architektury w Wielkopolsce	48
Bibliografie osobowe: Camilo Jose Cela	57
Antonio Gaudi	58
III. MATERIAŁY METODYCZNE	
Maria Giemza-Żurawska, Anna Sabillo – Zbliżenia: nasza Wielkopolska ...	60
IV. MATERIAŁY REGIONALNE	
A. Przegląd nowości regionalnych.....	79
B. Imprezy kulturalne w bibliotekach publicznych woj. wielkopolskiego.....	89
C. Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury na łamach prasy	116
V. KRONIKA.....	130

I. KALENDARZ ROCZNIC, OBCHODÓW I WYDARZEŃ

Poniższy kalendarz, to wybrane daty rocznic, obchodów i wydarzeń na II kwartał 2002 roku. Szerszy zestaw dat na II kwartał znajduje się w „Poradnikach Bibliograficzno-Metodycznych” z lat ubiegłych.

L i p i e c

- (55) VII 1947 – W Rzymie ukazał się pierwszy numer emigracyjnego miesięcznika „Kultura”, redagowanego przez Jerzego Giedroyc, Józefa Czapskiego i Gustawa Herlinga Grudzińskiego
- 1 VII – Światowy Dzień Architektury
- 1 VII – Dzień Spółdzielczości (uchwalony przez Sejm RP w 1995 r.)
- (125) 2 VII 1877 – Ur. Hermann Hesse, pisarz niemiecki, laureat nagrody Nobla w 1946 r. (zm. 9 VIII 1962)
- (55) 2 VII 1947 – Powołanie Rady Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa
- (25) 2 VII 1977 – Zm. Władimir Nabokow, amerykański pisarz pochodzenia rosyjskiego (ur. 10 (22) IV 1899)
- (200) 3 VII 1802 – Ur. Ignacy Domeyko, geolog (zm. 23 I 1889)
- (110) 4 VII 1892 – Ur. Julian Krzyżanowski, historyk literatury (zm. 19 V 1976)
- (75) 5 VII 1927 – W Wilnie odbyła się uroczystość koronacji Matki Boskiej Ostrobramskiej
- 6 VII – Międzynarodowy Dzień Spółdzielczości (obchodzony od 1922 r. z inicjatywy Międzynarodowego Związku Spółdzielczego)
- (165) 6 VII 1837 – Ur. Władysław Żeleński, kompozytor, pedagog (zm. 23 I 1921)

- (40) 6 VII 1962 – Zm. Wiliam Faulkner, pisarz amerykański, laureat nagrody Nobla w 1949 r. (ur. 25 IX 1897)
- (70) 6 VII 1932 – Zm. Józef Weyssenhoff, powieściopisarz, nowelista (ur. 8 IV 1860)
- (520) 7 VII 1482 – Ur. Andrzej Krzycki, arcybiskup gnieźnieński, humanista, poeta (zm. 10 V 1537)
- (430) 7 VII 1572 – Zm. Zygmunt August, król Polski, ostatni z Jagiellonów na tronie Rzeczypospolitej Obojga Narodów (ur. 1545)
- (195) 7 VII 1807 – Utworzenie Księstwa Warszawskiego na mocy traktatu pokojowego podpisanego w Tylży przez Napoleona i Aleksandra I
- (70) 8 VII 1932 – Zm. Aleksander Grin (właśc. nazw. Griniewski) pisarz rosyjski (ur. 23 VIII 1880)
- 11 VII – Światowy Dzień Ludności, ogłoszony w 1987 roku przez ONZ, jako „dzień narodzin pięciomiliardowego mieszkańca Ziemi”
- (65) 11 VII 1937 – Zm. George Gershwin, amerykański kompozytor i pianista (ur. 26 IX 1898)
- (110) 12 VII 1892 – Ur. Bruno Schulz, pisarz i grafik (zm. 19 XI 1942)
- (35) 14 VII 1967 – W Sztokholmie podpisano międzynarodową konwencję o ochronie własności intelektualnej (weszła w życie w 1970 r.)
- (205) 15 VII 1797 – Powstanie Mazurka Dąbrowskiego, ustanowionego w 1926 r. oficjalnym hymnem Polski
- (130) 16 VII 1872 – Ur. Roald Amundsen, norweski badacz polarny, zdobywca Bieguna Południowego (zm. VI 1928)
- (185) 18 VII 1817 – Zm. Jane Austen, angielska pisarka (ur. 16 XII 1775)
- (205) 20 VII 1797 – Ur. Paweł Edmund Strzelecki, podróżnik, odkrywca, badacz Australii (zm. 6 X 1873)

- (200) 24 VII 1802 – Ur. Aleksander Dumas (ojciec), powieściopisarz i dramaturg francuski (zm. 5 XII 1870)
- (50) 22 VII 1952 – Ogłoszenie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
- (5) 24 VII 1997 – Sklonowanie przez brytyjskich uczonych owcy „Dolly”
- (405) 27 VII 1597 – Zm. Jakub Wujek, ksiądz, teolog, tłumacz Biblii związany z Wielkopolską (ur. 1541)
- (190) 28 VII 1812 – Ur. Józef Ignacy Kraszewski, powieściopisarz, poeta (zm. 19 III 1887)
- (60) 29 VII 1942 – Zm. Wojciech Kossak, malarz polski (ur. 1 I 1857)
- (35) 29 VII 1967 – Zm. Aleksander Watt, poeta, prozaik, tłumacz (ur. 1 V 1900)
- (80) 30 VII 1922 – Ur. Miron Białoszewski, prozaik, dramaturg polski (zm. 17 VI 1983)

S i e r p i e Ń

- (40) 1 VIII 1962 – Zm. Leon Kruczkowski, prozaik, publicysta, dramaturg (ur. 28 VI 1900)
- (5) 1 VIII 1997 – Zm. Światosław Richter, rosyjski pianista, kompozytor (ur. 20 III 1914)
- (150) 2 VIII 1852 – Zm. Jakub Krotowski-Krauthofer, prawnik, działacz polityczny, założyciel Rzeczypospolitej Mosińskiej (ur. 28 VII 1806)
- (80) 2 VIII 1922 – Zm. Aleksander Graham Bell, amerykański fizyk, wynalazca telefonu (ur. 3 III 1847)
- (105) 2 VIII 1897 – Zm. Adam Asnyk, poeta, dramaturg (ur. 11 IX 1838)
- (230) 5 VIII 1772 – I rozbiór Polski

- (125) 6 VIII 1877 – Ur. Włodzimierz Perzyński, dramaturg, nowelista młodopolski (zm. 21 X 1930)
- (110) 6 VIII 1892 – Ur. Kazimiera Iłakowiczówna, poetka, prozaik, tłumaczka, od 1947 r. związana z Poznaniem (zm. 16 II 1982)
- (60) 6 VIII 1942 – Zm. Janusz Korczak (właśc. nazw. Henryk Goldszmit), pedagog, pisarz (ur. 22 VII 1878)
- (115) 8 VIII 1887 – Ur. Adam Wodiczko, botanik, związany z Wielkopolską (zm. 1 VIII 1948)
- (40) 9 VIII 1962 – Zm. Hermann Hesse, pisarz niemiecki, laureat nagrody Nobla w 1946 r. (ur. 2 VII 1877)
- (110) 11 VIII 1892 – Ur. Władysław Anders, generał, dowódca Armii Polskiej, zorganizowanej na terenie Związku Radzieckiego, dowódca 2 Korpusu Polskiego pod Monte Cassino (zm. 11 V 1970)
- (20) 13 VIII 1982 – Zm. Adam Ważyk, poeta, prozaik, eseista (ur. 17 XI 1905)
- (75) 13 VIII 1927 – Zm. James Oliver Curwood, pisarz amerykański (ur. 12 VI 1878)
- (135) 14 VIII 1867 – Ur. John Galsworthy, pisarz angielski, laureat nagrody Nobla w 1932 r. (zm. 31 I 1933)
- 15 VIII – Święto Wojska Polskiego
- (155) 18 VIII 1847 – Zm. Samuel Bogumił Linde, autor słownika, pedagog (ur. 24 IV 1771)
- (65) 18 VIII 1937 – Ur. Edward Stachura, pisarz, poeta (zm. 24 VII 1979)
- (340) 19 VIII 1662 – Zm. Blaise Pascal, filozof i matematyk francuski (ur. 19 VI 1623)
- (155) 20 VIII 1847 – Ur. Bolesław Prus (właśc. nazw. Aleksander Głowacki), prozaik okresu realizmu (zm. 19 V 1912)
- (140) 22 VIII 1862 – Ur. Claude Debussy, kompozytor francuski (zm. 25 III 1918)

- (200) 24 VII 1802 – Ur. Aleksander Dumas (ojciec), powieściopisarz i dramaturg francuski (zm. 5 XII 1870)
- (50) 22 VII 1952 – Ogłoszenie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
- (5) 24 VII 1997 – Sklonowanie przez brytyjskich uczonych owcy „Dolly”
- (405) 27 VII 1597 – Zm. Jakub Wujek, ksiądz, teolog, tłumacz Biblii związany z Wielkopolską (ur. 1541)
- (190) 28 VII 1812 – Ur. Józef Ignacy Kraszewski, powieściopisarz, poeta (zm. 19 III 1887)
- (60) 29 VII 1942 – Zm. Wojciech Kossak, malarz polski (ur. 1 I 1857)
- (35) 29 VII 1967 – Zm. Aleksander Watt, poeta, prozaik, tłumacz (ur. 1 V 1900)
- (80) 30 VII 1922 – Ur. Miron Białoszewski, prozaik, dramaturg polski (zm. 17 VI 1983)

S i e r p i e ń

- (40) 1 VIII 1962 – Zm. Leon Kruczkowski, prozaik, publicysta, dramaturg (ur. 28 VI 1900)
- (5) 1 VIII 1997 – Zm. Światosław Richter, rosyjski pianista, kompozytor (ur. 20 III 1914)
- (150) 2 VIII 1852 – Zm. Jakub Krotowski-Krauthofer, prawnik, działacz polityczny, założyciel Rzeczypospolitej Mosińskiej (ur. 28 VII 1806)
- (80) 2 VIII 1922 – Zm. Aleksander Graham Bell, amerykański fizyk, wynalazca telefonu (ur. 3 III 1847)
- (105) 2 VIII 1897 – Zm. Adam Asnyk, poeta, dramaturg (ur. 11 IX 1838)
- (230) 5 VIII 1772 – I rozbiór Polski

- (125) 6 VIII 1877 – Ur. Włodzimierz Perzyński, dramaturg, nowelista młodopolski (zm. 21 X 1930)
- (110) 6 VIII 1892 – Ur. Kazimiera Iłakowiczówna, poetka, prozaik, tłumaczka, od 1947 r. związana z Poznaniem (zm. 16 II 1982)
- (60) 6 VIII 1942 – Zm. Janusz Korczak (właśc. nazw. Henryk Goldszmit), pedagog, pisarz (ur. 22 VII 1878)
- (115) 8 VIII 1887 – Ur. Adam Wodziczko, botanik, związany z Wielkopolską (zm. 1 VIII 1948)
- (40) 9 VIII 1962 – Zm. Hermann Hesse, pisarz niemiecki, laureat nagrody Nobla w 1946 r. (ur. 2 VII 1877)
- (110) 11 VIII 1892 – Ur. Władysław Anders, generał, dowódca Armii Polskiej, zorganizowanej na terenie Związku Radzieckiego, dowódca 2 Korpusu Polskiego pod Monte Cassino (zm. 11 V 1970)
- (20) 13 VIII 1982 – Zm. Adam Ważyk, poeta, prozaik, eseista (ur. 17 XI 1905)
- (75) 13 VIII 1927 – Zm. James Oliver Curwood, pisarz amerykański (ur. 12 VI 1878)
- (135) 14 VIII 1867 – Ur. John Galsworthy, pisarz angielski, laureat nagrody Nobla w 1932 r. (zm. 31 I 1933)
- 15 VIII – Święto Wojska Polskiego
- (155) 18 VIII 1847 – Zm. Samuel Bogumił Linde, autor słownika, pedagog (ur. 24 IV 1771)
- (65) 18 VIII 1937 – Ur. Edward Stachura, pisarz, poeta (zm. 24 VII 1979)
- (340) 19 VIII 1662 – Zm. Blaise Pascal, filozof i matematyk francuski (ur. 19 VI 1623)
- (155) 20 VIII 1847 – Ur. Bolesław Prus (właśc. nazw. Aleksander Głowacki), prozaik okresu realizmu (zm. 19 V 1912)
- (140) 22 VIII 1862 – Ur. Claude Debussy, kompozytor francuski (zm. 25 III 1918)

- 23 VIII -- Święto Lotnictwa
- (195) 25 VIII 1807 -- Zm. Franciszek Koźmian, poeta i pisarz (ur. 4 X 1750)
- (140) 29 VIII 1862 -- Ur. Maurice Maeterlinck, pisarz belgijski, laureat nagrody Nobla w 1911 r. (zm. 5 V 1949)
- (100) 30 VIII 1902 -- Ur. Innocenty Maria (Józef) Bocheński, dominikanin, filozof, pisarz, pedagog (zm. 8 II 1995)
- (135) 31 VIII 1867 -- Zm. Charles Beaudelaire, poeta francuski (ur. 9 IV 1821)

W r z e s i e ń

- 1 IX -- Światowy Dzień Pokoju (w rocznicę wybuchu II wojny światowej)
- (65) 2 IX 1937 -- Zm. Pierre de Coubertin, francuski filozof, historyk, socjolog, współorganizator nowożytnych igrzysk olimpijskich (ur. 1 I 1863)
- (140) 3 IX 1862 -- Zm. Władysław Syrokomla (właśc. nazw. Ludwik Kondratowicz), poeta, tłumacz (ur. 17 IX 1823)
- (95) 4 IX 1907 -- Zm. Edward Grieg, kompozytor i pianista norweski (ur. 15 VI 1843)
- (5) 5 IX 1997 -- Zm. Matka Teresa z Kalkuty (właśc. nazw. Agnes G. Boyaxhiu), misjonarka, założycielka kongregacji sióstr Miłosierdzia Bożego, laureatka pokojowej Nagrody Nobla w 1979 r. (ur. 1910)
- (40) 7 IX 1962 -- Zm. Karen Blixen, duńska pisarka (ur. 17 IV 1885)
- (1) 11 IX 2001 -- Seria ataków terrorystycznych na budynki rządowe i finansowe w USA (World Trade Center i Pentagon w Nowym Jorku)
- (140) 11 IX 1862 -- Ur. Bolesław Krysiwicz, lekarz, działacz polityczny, związany z Wielkopolską (zm. 13 XI 1932)

- (390) 12 IX 1612 – Zm. Piotr Skarga, teolog, kaznodzieja, polemista (ur. luty 1536)
- (145) 13 IX 1857 – Ur. Michał Drzymała, chłop wielkopolski zasłużony w walce z germanizacją (zm. 25 IV 1937)
- (130) 13 IX 1872 – Zm. Ludwik Feuerbach, filozof niemiecki (ur. 28 VII 1804)
- 15 IX – Dzień Środków Społecznego Przekazu, obchodzony w Polsce w trzecią niedzielę września (dzień wybrany przez Episkopat Polski – hasło tegoroczne „Internet – nowe forum głoszenia Ewangelii”)
- 17 IX – Międzynarodowy Dzień Pokoju, ustanowiony podczas XXVI sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ, w 1981 roku (obchodzony w trzeci wtorek września – dzień rozpoczęcia dorocznej Sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ)
- (145) 18 IX 1857 – Zm. Karol Kurpiński, kompozytor (ur. 6 III 1785)
- (105) 19 IX 1897 – Zm. Kornel Ujejski, poeta, publicysta (ur. 12 IX 1823)
- (170) 21 IX 1832 – Zm. Walter Scott, pisarz angielski, pochodzenia szkockiego (ur. 15 VIII 1771)
- 21 IX – Światowy Dzień Choroby Alzheimera (obchodzony od 1994 r.)
- (175) 22 IX 1827 – Ur. Karol Estreicher, bibliotekarz, bibliograf, historyk literatury (zm. 30 IX 1908)
- (185) 24 IX 1817 – Ur. Władysław Bentkowski, wielkopolski działacz społeczny, polityczny, publicysta (zm. 2 X 1887)
- (105) 25 IX 1897 – Ur. Wiliam Faulkner, pisarz amerykański, laureat nagrody Nobla w 1949 r. (zm. 6 VII 1962)
- 27 IX – Międzynarodowy Dzień Turystyki (obchodzony od 1980 r. na wniosek Światowej Organizacji Turystyki)
- (85) 27 IX 1917 – Zm. Edgar Degas, francuski malarz i grafik (ur. 19 VII 1834)

- 28 IX – Dzień polskiego państwa podziemnego
- 28 IX – Światowy Dzień Morza, ogłoszony z inicjatywy Międzynarodowej Organizacji Morskiej
- (15) 28 IX 1987 – Zm. Roman Brandstaetter, poeta, prozaik, eseista (ur. 3 I 1906)
- (100) 28 IX 1902 – Zm. Émile Zola, pisarz francuski (ur. 2 IV 1840)
- (165) 29 IX 1837 – Ur. Michał Bałucki, powieściopisarz, dramaturg (zm. 17 X 1901)
- (35) 29 IX 1967 – Zm. Carson McCullers, pisarka amerykańska (ur. 19 II 1917)
- (255) 29 IX 1747 – Ur. Józef Wybicki, działacz polityczny, pamiętnikarz, publicysta, dramatopisarz, autor hymnu narodowego (zm. 19 III 1822)

II. ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Wiesław Kot

WSPÓŁCZESNA LITERATURA ŚWIATOWA POŻEGNANIE Z ZIMNĄ WOJNĄ

Zainteresowanie powieścią typu „political fiction” albo fabułą szpiegowską („spy story”) narasta w sposób widoczny w momentach szczególnego napięcia w stosunkach międzynarodowych. Tymczasem uspokojenie nastrojów politycznych w skali globalnej w latach 90. nie tworzyło odpowiedniego klimatu dla rozwoju tego typu powieści. W konsekwencji większość autorów zmuszona była zmienić obiekt swoich zainteresowań. A polski czytelnik – o czym warto pamiętać – musiał śledzić tę ewolucję w ciągu zaledwie 5-8 lat, podczas, gdy na Zachodzie trwała ona od lat 60. W Polsce jednak dopiero zniesienie cenzury spowodowało nagły przyływ powieści, na których trawionie zachodni czytelnik miał bez porównania więcej czasu.

Giganci zmieniają orientację

Zmiana tematyki idąca w ślad za ociepleniem politycznym w różnym stopniu dotknęła mistrzów gatunku: Fredericka Forsytha, Roberta Ludluma i Johna Le Carre. Najbardziej widowiskowa była w przypadku Forsytha. Warto pamiętać, że jego dwie najwcześniej wydane w Polsce powieści: „Dzień Szakala” (1974) i „Psy wojny” (1977) ukazały się w wersji okrojonej – za zgodą autora. Z tej pierwszej tłumacz Stefan Wilkosz (właśc. Jerzy Michałowski) usunął wątek domniemanego udziału agenta KGB w planowanym zamachu na generała de Gaulle’a. Z drugiej trzeba było – na życzenie cenzury – wyeliminować informacje dotyczące zamachu stanu w niewielkim kraju afrykańskim, które równoległe z najemnikami planują tajne służby ZSRR. Natomiast powieści, których integralną częścią były zmagania wywiadów zachodnich ze służbami radzieckimi, mogły się w Polsce ukazać dopiero po 1989 roku. I tak w 1990 roku na nasz rynek weszły niemal jednocześnie: „Czwarty protokół” (1984), „Diabelska alternatywa” (1979) i „Negocjator” (1989). Te powieści nie mogły się u nas ukazać wcześniej nie tylko dlatego, że świat radzieckich służb specjalnych przedstawiał w sposób mocno odległy od wymogów propagandy „krajów demokracji ludowej”. Duże znaczenie miało i to, że Forsyth po mistrzowsku wplatał w wymyśloną fabułę postaci polityków, wydarzenia i miejsca znane czytelnikowi z pierwszych stron gazet sugerując w ten sposób dobitnie, że np. działania radzieckiego wywiadu

zmierzające do zdestabilizowania sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii „Czwarty protokół”) są wysoce prawdopodobne. Co ma tym większe znaczenie, że ówczesna prasa szeroko komentowała fakt, iż „Psy wojny” to w gruncie rzeczy profesjonalny wojskowy scenariusz przewrotu w niewielkim państwie afrykańskim, który Forsyth – bez sukcesu – próbował zrealizować przy pomocy opłacanych przez siebie najemników w Biafrze walczącej o oderwanie się od Nigerii. Tak wysoki stopień uprawdopodobnienia fabuły osiągał Forsyth również relacjonując w swych powieściach międzynarodowe konflikty lat 90. „Pięć Boga” z 1994 roku relacjonowała fragment wojny na Bliskim Wschodzie: Armia Saddama Husajna zdobyła Kuwejt i zatrzymała się na granicy z Arabią Saudyjską. Cały świat zachodni obawiał się dalszych postępów inwazji, ale przede wszystkim tego, że Husajn użyje broni jądrowej lub chemicznej. W zażegnaniu niebezpieczeństwa kluczowa rola przypadła brytyjskiemu agentowi Mike’owi Martinowi. A Forsyth, aby uprawdopodobnić jego perypetie poprzedził książkę intrygującą notą: „Serdecznie dziękuję tym, którzy wiedzą, co naprawdę zdarzyło się nad Zatoką i zrelacjonowali mi wszystko. Tylko wy macie świadomość tego, kim naprawdę jesteście; niech tak już zostanie”. W roku 1996 ukazała się w Polsce powieść Forsytha „Ikona”, stanowiąca symulację puczu, jaki miał zagrazać Rosji ze strony grupy radykalnych nacjonalistów i antysemitów. I znowu charyzmatyczny przywódca puczu Igor Komarow i jego mocodawcy ponoszą klęskę, dzięki połączonej operacji międzynarodowych siatek wywiadowczych, wpływowych polityków i bankierów. Powieść przyjęto na całym świecie nie tylko jako interesującą fabułę, lecz także jako wnikliwą analizę tamtejszej sytuacji politycznej. Takich globalnych zagrożeń było jednak z każdym rokiem coraz mniej i pisarze uprawiający political fiction zaczęli cierpieć na niedostatek tematów. Nie przypadkiem w drugiej połowie minionej dekady Forsyth publikował książki nie związane z jego wcześniejszym dorobkiem. Wydał „Upiora Manhattanu” (1998), własną wersję znanej opowieści „Upiór w operze” a także zbiór w większości detektywistycznych opowiadań „Weteran” (2000), powstałych na marginesie poważniejszych zamierzeń pisarskich.

Robert Ludlum, najczęściej zestawiany z Forsythem, od wczesnych lat 70., czyli od początków kariery pisarskiej uprawiał podgatunek zwany „global conspiracy thriller”, w ramach którego przypadkowa najczęściej osoba ratuje świat przed potężnym spiskiem. W „Dokumencie Matlocka” z 1973 roku relacjonuje poczynania naukowca-amatora, który zwalcza handlarzy narkotyków. Ci bowiem pieniądze czerpane z tego procederu zamierzają zainwestować w organizację zdolną kontrolować światową politykę. W powieściach publikowanych przez Ludluma w latach 90. coraz częściej jednak przewija się wątek agenta, który z braku przeciwnika po drugiej strony politycznej barykady zmagają się z własną

centralą. W „Iluzji Skorpiona” (1993) agentka, wyspecjalizowana w prowadzeniu międzynarodowych operacji terrorystycznych, otrzymuje rozkaz zamordowania prezydenta Stanów Zjednoczonych. W „Programie Hades” amerykański lekarz wojskowy wpada na ślad nieznanego dotąd wirusa, a w ślad za nim na trop potężnego międzynarodowego spisku. Jego ostatnia wielka powieść „Klątwa Prometeusza” z 2001 roku – pisarz zmarł w marcu 2001 roku – ma również za głównego bohatera agenta Dyrektoriatu: supertajnej amerykańskiej organizacji wywiadowczej. Szybko jednak okazuje się, że Dyrektoriat to tylko przykrywką dla innej, zbrodniczej organizacji. Znękaný agent zmuszony jest nie tylko zde-maskować dotychczasowych przełożonych, ale też odnaleźć własną tożsamość. Tyle, że dokonuje się to nie jak u Le Carre w trakcie gorzkich medytacji, lecz w sekwencji pogoni, strzelanin i eksplozji.

Oslabienie napięć w politycznych i wojskowych relacjach między supermocarstwami naszego globu, a co za tym idzie zmarginalizowanie się roli agenta w świecie kultury popularnej, zasadniczo nie zaszkodziło pisarstwu Johna Le Carre, uważanego za najbardziej ambitnego twórcę poruszającego się w kręgu tematyki szpiegowskiej. Nic dziwnego. Ten były dyplomata i pracownik brytyjskich służb specjalnych już w swoich najwcześniejszych powieściach „Szpieg, który wyszedł z zimna” (1963) pokazywał pracowników agentur jako swego rodzaju urzędników pogrążonych w rutynie, bezlitośnie eksploatowanych i manipulowanych przez obce a także własne centrale. I właśnie lata 90., okres swego rodzaju deklasacji szpiega, stworzyły podatny grunt dla takich fabuł. „Tajny pielgrzym” z roku 1991 przedstawia takiego weterana międzynarodowego wywiadu, który po upadku muru berlińskiego szkoli swoich następców w Londynie, Berlinie, Zurychu, Gdańsku, Bejrucie i Bangkoku. Odkrywa przed nimi cały wątpliwy dorobek agenta doby zimnej wojny: płataninę podwójnych tożsamości, zdradzonych lojalności, zdrady i dojmującego osamotnienia. Jeszcze dalej posunął się Le Carre w powieści „Krawiec z Panamy”, którą napisał w 1996 roku. Przedstawiony tu brytyjski agent to pionek wywiadu zesłany do Panamy celem pozyskania informacji o intrygach wokół tamtejszego Kanału o kapitalnym znaczeniu strategicznym. Owszem, udaje mu się za pomocą szantażu pozyskać kapitalnego informatora – krawca, który szyje dla najważniejszych postaci w Panamie. Problem w tym, że śmiertelnie przestraszony krawiec, który nie ma dostępu do żadnych istotnych informacji, zaczyna zmyślać. Agent przekazuje ten stek nonsensów do londyńskiej centrali, co prowadzi w konsekwencji niemal do wybuchu światowego konfliktu. Ale temat agenta nawet w pogłębionej analizie Johna Le Carre w drugiej połowie dekady wydawał się nużący. Le Carre wyciągnął z tego wnioski. Tematem powieści „Wierny ogrodnik” z roku 2000 uczynił światowe giganty farmaceutyczne, które testują leki na najbardziejniejszych mieszkańcach

Afryki. Książka na Zachodzie była jedną z najszerzej omawianych w tym roku. Ferment, jaki wywołała, nie dziwi, ponieważ Le Carre stawia bardzo śmiałą tezę: światowe koncerny farmaceutyczne funkcjonują na takich samych zasadach jak ponadnarodowe organizacje przestępcze. Tyle tylko że są od mafii bez porównania bogatsze i bardziej wpływowe.

Zmiany w drugiej lidze

Podobne trudności tematyczne przechodzą także mniej popularni autorzy zajmujący się przez poprzednie dziesięciolecia tematem międzynarodowej agentury. Tom Clancy zyskał światową popularność publikując w 1984 roku powieść „Polowanie na »Czerwony Październik«” o ucieczce do USA najnowocześniejszego radzieckiego okrętu atomowego z głowicami nuklearnymi na pokładzie. To był idealny temat dla pisarza – znawcy militariów (w swojej posiadłości w stanie Maryland posiada prywatne muzeum militariów), który pozwolił mu jednocześnie wykorzystać wiedzę z zakresu walk międzynarodowych wywiadów. Już jednak na początku lat 90. bardziej niż agentury interesowały go zmagania z terrorystami. Dowodem wydana w 1991 roku powieść „Suma wszystkich strachów”, która opowiadała o uzyskaniu przez bliskowschodnich terrorystów bomby wodorowej.

Ken Follet z kolei opisując operacje szpiegowskie („Iglą” z 1977 roku o hitlerowskim agencie) starał się o pogłębienie psychologiczne swoich bohaterów. Bardzo się przydało, kiedy zorientował się we wczesnych latach 90., że temat szpiegowski ulega gwałtownemu wyczerpaniu. Jego powieść „Ruthless. com” z 1998 roku relacjonuje walkę o uzyskanie dostępu do rewelacyjnego programu szyfrującego, z tym, że walczą nie szpiedzy, lecz potentaci rynków finansowych i baroni narkotykowi. Teraz im zależy na przejęciu władzy nad światem.

Podobnie jak Follet zaczynał Jack Higgins pisząc w 1975 roku powieść „Orzeł wylądował” traktującą o próbie porwania premiera Churchilla przez grupę niemieckich komandosów. Już jednak w jego powieści „Napij się z diabłem” z 1996 roku tematem jest rabunek transportu złota dokonany przez irlandzkich terrorystów. Również z organizacją irlandzkich fanatyków zmagają się bohaterowie powieści „Zdrada w Białym Domu” z 1999 roku.

Również Colin Forbes wyspecjalizowany w wojennych opowieściach z udziałem komandosów i szpiegów („Pułapka w Palermo” 1972) znalazł sobie w latach 90. nowe nisze tematyczne. Jego „Kocioł” z 1999 roku opowiada o zagładzie Ameryki, której zagraża szalony naukowiec. Z kolei „Przypływ” (2000) ma za negatywnego bohatera złowieszczego doktora Goslara, którego eksperymenty grożą katastrofą ekologiczną całej Europy.

Nowe czasy – nowe twarze

Jednak rynek literatury sensacyjnej nie znosi próżni i z końcem mijającego dziesięciolecia dała o sobie znać generacja pisarzy, którzy odchodzą od tematyki szpiegowskiej koncentrując się na nowym typie bohatera negatywnego. Wymieńmy twórców najbardziej obiecujących. Mistrzem thrillera psychologicznego jest Jonathan Kellerman. W Polsce ukazało się przeszło dziesięć tłumaczeń jego powieści. W najnowszej, zatytułowanej „Niedobra miłość” skromny naukowiec orientuje się, że uczestnicy sympozjum, w którym brał udział przed kilku laty giną jeden po drugim, a i on sam znajduje się na liście przeznaczonych do zgładzenia. Inną wschodzącą gwiazdą gatunku jest Lisa Gardner, która w wydany w 2001 roku „Następnym wypadku” relacjonuje przypadki byłego agenta FBI, którego bliscy giną w tajemniczych okolicznościach. Sporym wzięciem pod koniec dekady zaczęli się cieszyć pisarze wyspecjalizowani w sensacji. James Patterson, już niemal klasyk w tym gatunku, który tylko w Polsce opublikował już trzynaście powieści, w roku 2001 dał się poznać od najlepszej strony w historii „Kot i mysz”. Tym razem czarnym charakterem jest seryjny morderca, który uciekł z więzienia.

Wiele wskazuje jednak, że tematy zimnowojenne tylko przejściowo odeszły na margines zainteresowań pisarzy. Oto bowiem – przykładowo – z powodzeniem eksperymentuje z tą odmianą gatunkową Richard Steinberg, który w 2001 roku wydał u nas trzecią interesującą powieść „Ostatni agent”, gdzie bohaterami są byli agenci CIA, którzy jeszcze raz zmagają się ze światowym spiskiem.

Ale prawdziwe odrodzenie tematu czeka nas zapewne za rok, dwa. Na światowej arenie pojawił się bowiem nowy obiecujący czarny charakter – islamski terrorysta.

Urszula Bzdawka
Dział Instrukcyjno-Metodyczny

OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Wytwór intelektu, jako dzieło podlegające ochronie zafunkcjonował dopiero w okresie Oświecenia. Nie był uznawany przez system prawa rzymskiego, który ochroną obejmował wyłącznie dobra materialne. Pierwszym aktem prawnym całościowo regulującym problematykę ochrony praw autorskich był francuski dekret z 1793 roku o własności literackiej i artystycznej. Nieco później prawo autorskie zaczęło wiązać z ochroną wynalazków, patentów i znakami towarowymi. W XIX wieku uświadomiono sobie konieczność objęcia praw autorskich ochroną międzynarodową. Konwencja berneńska z 9 września 1886 roku zapoczątkowała ten proces. Kolejne konwencje (w Paryżu – 1896, Berlinie – 1908, Bernie – 1914, Rzymie – 1928, Brukseli – 1948, Sztokholmie – 1967, Paryżu – 1971) udoskonalały i aktualizowały wymogi prawne w zakresie ochrony wartości intelektualnych.

Poza konwencją berneńską ważnym aktem prawa międzynarodowego w zakresie praw autorskich jest „Powszechna konwencja o prawie autorskim” zwana genewską (od miejsca pierwszej redakcji). Przystąpiły do niej nie tylko kraje europejskie ale i Stany Zjednoczone oraz szereg krajów rozwijających się. Ogółem ponad 100 państw podpisało obie konwencje w tym także Polska.

W Polsce prawne uregulowanie ochrony praw autorskich nastąpiło dopiero po odzyskaniu niepodległości. Ustawa z 26 września 1926 roku zastąpiła dotychczasowe przepisy obowiązujące w tej kwestii w poszczególnych zaborach. Przetrwiała ona do 1952 roku, kiedy to zastąpiła ją nowa ustawa z 18 czerwca. Szybko okazała się niewystarczająca wobec rozwoju technicznego, pojawiających się środków masowej informacji i zmian technologicznych. Problem nasilił się w momencie pojawienia się komputerów i programów komputerowych. Ustawa z 1952 roku odbiegała od dokumentów prawnych obowiązujących w innych krajach europejskich. Podpisanie przez Polskę umów międzynarodowych w różnych dziedzinach i starania o włączenie do jednoczącej się Europy spowodowały konieczność zmian w tym zakresie. Nie bez znaczenia był fakt masowego łamania praw autorskich w naszym kraju, szczególnie w odniesieniu do nagrań dźwiękowych, płyt, kaset, a także kaset video.

Uchwalona 4 lutego 1994 roku ustawa o prawie autorskim i pokrewnych dokumentach (wraz ze zmianami z 9 czerwca 2000 roku), zakończyła długi proces legislacyjny, którego celem było dostosowanie obowiązujących w Polsce rozwiązań prawnych do wymogów prawa międzynarodowego, w szczególności

do standardów przyjętych w jednoczących się krajach europejskich. Dotyczy ona dzieł tworzonych przez pisarzy, dziennikarzy, malarzy, rzeźbiarzy, uczonych a także architektów, urbanistów, scenografów, reżyserów, aktorów, śpiewaków, muzyków i innych. Posiłkować się nią muszą wydawcy, redakcje, a także twórcy programów komputerowych, filmów, dzieł audiowizualnych itp. Nadal toczą się dyskusje nad jej ulepszeniem ale aktualnie wraz z Ustawą o ochronie baz danych z 27 lipca 2001r. stanowi podstawę prawną dla ochrony własności intelektualnych w Polsce.

Zamieszczone zestawienie stanowi wybór opracowań i publikacji prasowych z ostatnich dziesięciu lat, dotyczących omówionego zagadnienia. Poza informacjami ogólnymi, sygnalizujemy zagadnienia szczegółowe tzn. prawo autorskie w zakresie zagadnień związanych z książką (autorzy, wydawnictwa, biblioteki), komputerami (ochrona baz danych i informacji), ochrona własności intelektualnych w przemyśle, handlu czy reklamie, w mediach (także multimedia i materiały audiowizualne), ochrona praw autorskich w sztuce: obraz, nagrania dźwiękowe, film, fotografia i inne.

A. Polskie prawo autorskie

Źródła

1. KOMENTARZ do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. – Red., współaut. Janusz Barta, Ryszard Markiewicz. – Warszawa : „ABC”, 1995. – 522 s.
2. PRAWO autorskie / Anna Wojciechowska. – Kraków : UJ. MIWiOWI, 1995. – 71 s. – (Krótkie Komentarze dla Praktyków; 6)
3. PRAWO autorskie : przepisy, orzecznictwo, umowy międzynarodowe / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz. – Warszawa : „ABC”, 1994. – 347 s.
4. PRAWO autorskie : ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. – Bielsko-Biała : „Sto”, 1994. – 57 s.
5. PRAWO autorskie i prawa pokrewne : ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. – Warszawa : Wydaw. Sejmowe, 1994. – 52 s. – (MiniLex)
6. PRAWO autorskie i prawa pokrewne : poradnik / Rafał Golań. – Stan prawny – wrzesień 1997 r. – Warszawa : „Polcen”, 1997. – 220 s.
7. PRAWO autorskie i prawa pokrewne / przedm. Jan Bleszyński. – Warszawa : Wydaw. Prawnicze, 1994. – 71 s.
8. PRAWO autorskie i prawa pokrewne oraz prawo probiercze, prawo o miarach, o głównym urzędzie miar, o urzędzie patentowym, o badaniach i certyfikacji, o normalizacji, prawo prasowe, o wynalazczości i inne / Tadeusz Fijałkowski. – Warszawa : „Trio”, 1994. – 436, [4], XIV, [2] s.

9. USTAWA o prawie autorskim i prawach pokrewnych : komentarz. – Wyd. 2 zaktual. i uzup., stan prawny na dzień 15 marca 2001 r. – Warszawa : „ABC”, cop 2001. – 790 s.
10. USTAWA o prawie autorskim i prawach pokrewnych. – Katowice : „Volumen”, 1994. – 48 s. – (Seria Lex; nr 12)
11. USTAWA z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych = Law on copyright and neighbouring rights text of February 4, 1994 : Poland / tłum. Bianka Alicja Kortlan. – Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, cop. 1994. – 81 s.
12. USTAWA z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych = Law on copyright and neighbouring rights text of February 4, 1994 : Poland / tłum. Bianka Alicja Kortlan. – Warszawa : Polish Scientific Publ. PWN, [1994]. – 79, [2] s.
13. WPROWADZENIE do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych : tekst ustawy / Jerzy Szczolka. – Lublin : Lubelskie Wydawnictwa Prawnicze, 1994. – 85 s.
14. ZOBOWIĄZANIA traktatowe Polski w zakresie ochrony praw autorskich i praw pokrewnych / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // R o c z . P o l . P o l i t . Z a g r . – 1996, s. 99–106

Pozycje zwarte

1. OCHRONA autorskich dóbr osobistych / Elżbieta Wojnicka. – Łódź : Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 1997. – 322 s
2. PODSTAWY prawa autorskiego / Jacek Sobczak. – Poznań : Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozd., 1995. – 121, [7] s.
3. PODSTAWY prawne ochrony własności intelektualnej w Polsce – przegląd ustawodawstwa : wybrane problemy / Aldona Małgorzata Dereń, Andrzej Kudłaszyk. – Wrocław : Agencja Promocyjna „Monda”, 1996. – 79 s.
4. POSTĘPOWANIE zabezpieczające w sprawach z zakresu prawa własności intelektualnej / Andrzej Jakubecki. – Stan prawny na 1 listopada 2000 r. – Kraków : „Zakamycze”, 2000. – 466 s. – (Monografie „Zakamycza”)
5. PRAWNOKARNA ochrona własności intelektualnej na podstawie przepisów prawa autorskiego / Radosław Krajewski. – Włocławek : WSHE, 1998. – 106 s.
6. PRAWO autorskie : orzecznictwo, akty wykonawcze, konwencje międzynarodowe / opr. Bolesław Kurzępa. – Kraków : „Audytoriat”, 2001. – 256 s. – (Orzeczenia Sądów)

7. PRAWO autorskie i prawa pokrewne / Rafał Golał. – Warszawa : C.H. Beck, 1999. – X, [2], 219 s. – (Skrypty Becka)
8. PRAWO autorskie i prawa pokrewne / Andrzej Karpowicz. – Warszawa : Wydaw. Sejmowe, 1994. – 88 s. – (MacroLex)
9. PRAWO autorskie w praktyce : rodzaje utworów, prawa twórcy, opodatkowanie obrotu prawami autorskimi, wzorcowa umowa wydawnicza / Katarzyna Golał. – Stan prawny na dzień 2 czerwca 1998 r. – Warszawa : „Infor”, 1998. – 118 s. – (Poradnik Prawny; 12)
10. PRAWO autorskie wraz z indeksem rzeczowym / red. Anna Tenerowicz. – 2 wyd., stan prawny marzec 2000 r. — Warszawa : C.H. Beck, cop. 2000. – VI, 44 s. – (Twoje Prawo)
11. STUDIUM porównawcze polskiego prawa autorskiego z prawem międzynarodowym / Monika Żelazowska. – Łódź : Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa Telewizyjna i Teatralna, 1999. – 70 s. – (Prace Dyplomowe Studentów PWSFTviT; z. 2)
12. UMOWY z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych : wzory i komentarz / Rafał Golał. – Warszawa : „Difin”, 2001. – 189 s.
13. WYKONYWANIE praw własności intelektualnej w prawie Wspólnoty Europejskiej / Lech Giliciński. – Warszawa : „ABC”, 1997. – 289 s.

Artykuły

1. AUTOR wkracza w świat narzędzi / Urszula Dzieciatkowska // Tygiel Kult. – 1997, nr 1/2, s. 90–93
2. AUTORSKIE prawa osobiste / Sławomir A. Keller // Mag. Lit. – 1997, nr 3/4, s. 138–141
3. CELE prawa autorskiego / Krzysztof Raniowski // Not. Wyd. – 2000, nr 3/4, s. 34–36
4. CZAS ochrony autorskich praw majątkowych / Sławomir Andrzej Keller // Mag. Lit. – 1999, nr 1, s. 17; nr 2, s. 47
5. DWA etapy zmian : przed i po wejściu do Unii Europejskiej / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // Rzeczpospolita. – 1999, nr 35, s. 15
Projekt nowelizacji ustawy o prawie autorskim.
6. DO TRZECH razy sztuka : prawo autorskie : drugi etap nowelizacji / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // Rzeczpospolita. – 2000, nr 166, s. C3
7. DWADZIEŚCIA lat później : przedłużenie ochrony majątkowych praw autorskich / Elżbieta Traple // Rzeczpospolita. – 2000, nr 194, s. C3
8. MAJĄTKOWE prawa autorskie / Sławomir A. Keller // Mag. Lit. – 1998, nr 2/3, s. 162–164

9. NAGRODY z tytułu udziału w konkursach / Sławomir A. Keller // *Mag. Lit.* – 1996, nr 3/4, s. 111–112
Przepisy prawa autorskiego.
10. NIELETNI jako sprawcy przestępstw przeciwko prawom autorskim i prawom pokrewnym – na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w sosnowieckich i katowickich szkołach podstawowych i średnich / Stanisław Dybich // *Prz. Polic.* – 1999, nr 4, s. 125–132
11. NOWE prawo autorskie – próba oceny / Wojciech Orzewski // *Wydawca.* – 1999, [nr] 4, s. 40–43; nr 5/6, s. 42–45; nr 7/8, s. 26–27; nr 9, s. 20–21; nr 10, s. 41, 43
12. NOWELIZACJA ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych / Rafał M. Sarbiński // *Palestra.* – 2000, nr 9/10, s. 22–30
13. OCHRONA dóbr osobistych twórcy w polskim prawie w świetle integracji ze wspólnotami europejskimi : (wybrane zagadnienia) / Cezary Woźniak // *Zesz. Nauk. / Kol. Nauk Społ. P. Warsz.* – (1998), s. 57–74
14. OCHRONA przedłużona do siedemdziesięciu lat : rządowy projekt nowelizacji prawa autorskiego / Żaneta Semprich // *Rzeczpospolita.* – 1999, nr 245, s. C3
15. OGRANICZENIE autorskich praw majątkowych / Sławomir Andrzej Keller // *Mag. Lit.* – 1999, nr 4, s. 26
16. ORGANIZACJE zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi / Krzysztof Wąsowski. – *Muzyka i prawo // Ruch Muzycz.* – 1997, nr 12, s. 36–37
17. OPOWIĄSTKI o prawie autorskim / Urszula Dzieciatkowska // *Tygiel Kult.* – 1998, nr 4/5, s. 126–129
18. POCZĄTEK zmian w prawie autorskim / Krzysztof Raniowski // *Not. Wyd.* – 2000, nr 9, s. 16–17
19. POŚPIECH nie zawsze jest wskazany : nowelizacja prawa autorskiego / Janusz Barła, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita.* – 1999, nr 246, s. C4
20. PRACOWNIK – twórcą / Krzysztof Raniowski // *Not. Wyd.* – 2000, nr 11, s. 32–34
21. PRAWO polskie wobec Dyrektywy Wspólnoty Europejskiej dotyczące harmonizacji czasu ochrony praw autorskich i określonych praw pokrewnych / Katarzyna Górecka // *Prz. Prawa Europ.* – 1999, [nr] 2, s. 70–87
22. PROJEKTY o przedłużonym działaniu : prawa autorskie zależne / Wiktor W. Goliński // *Rzeczpospolita.* – 2000, nr 35, s. C4
23. PRZEDMIOT prawa autorskiego / Sławomir A. Keller // *Mag. Lit.* – 1997, nr 1, s. 77–79

24. PRZEPISY karne w prawie autorskim : zagadnienia teorii i praktyki / Marek Mozgawa, Jacek Radoniewicz // *Prok. i Prawo.* – 1997, nr 7/8, s. 7–27
25. PRZYŚPIEWKA stara jak świat / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita.* – 2001, nr 32, s. C3
Nowelizacja ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
26. REPORTAŻ w prawie autorskim / Mieczysław Szaciński // *Palestra.* – 1997, nr 5/6, s. 6–10
27. ROZPRAWA między autorem, użytkownikiem i odbiorcą : prawo autorskie / Bogdan Fischer // *Prawo i Życie.* – 2000, nr 11, s. 27–29
28. SPOSÓB na pirata / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita.* – 1999, nr 33, s. 17
Ochrona praw autorskich.
29. ŚLUZY szeroko otwarte : po nowelizacji prawa autorskiego / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita.* – 2000, nr 145, s. C3
30. SIEDEMDZIESIĄT lat dla twórcy, pięćdziesiąt – dla artysty wykonawcy / Żaneta Semprich // *Rzeczpospolita.* – 2000, nr 91, s. C3
Nowelizacja ustawy o prawie autorskim.
31. SPOSÓB na pirata / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita.* – 1999, nr 33, s. 17
Ochrona praw autorskich.
32. SWOBODA umów w prawie autorskim majątkowym / Mieczysław Szaciński // *Palestra.* – 1999, nr 5/6, s. 6–13
33. SZUKOWANIE zamiast rewolucji : ochrona praw autorskich / Wojciech Bergier // *Tyg. Powsz.* – 1999, nr 43 [44], s. 3
Prawo autorskie – nowelizacja.
34. TWORZENIE warunków / wypow. Andrzej Zakrzewski; rozm. przepr. Katarzyna Sokolewicz-Hirszel // *Prawo i Życie.* – 1999, nr 11, s. 16–17
35. TWÓRCA i współtwórczość : podmiot prawa autorskiego / Sławomir A. Keller // *Mag. Lit.* – 1997, nr 2, s. 89–91
36. TWÓRCY w kleszczach nowoczesnych narzędzi / Urszula Dzieciatkowska // *Tygiel Kult.* – 1996, nr 10/11, s. 110–114
37. WŁASNOŚĆ intelektualna na rynku światowym : wpływ postanowień TRIPs w sprawie rozstrzygania sporów / Paul Edward Geller // *Zesz. Nauk. UJ, Pr. Wynalaz.* – (1997), s. 9–27
38. ZEZWOLENIE autora na wykonywanie autorskich praw zależnych / Andrzej Karpowicz // *Not. Wyd.* – 1997, nr 12, s. 20–23
39. ZMIAN wiele, brakuje bardzo ważnych : prawo autorskie i prawa pokrewne / Jan Bleszyński // *Rzeczpospolita.* – 2000, nr 99, s. C3

40. ZMIANY w prawie autorskim // *Mag. Lit.* – 1999, nr 12, s. 41–44
41. ZMIANY są potrzebne, lecz nie mogą być pochopne : polskie prawo autorskie i standardy unijne / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita*. – 1998, nr 101, s. 17
42. ZOBOWIĄZANIA traktatowe Polski w zakresie ochrony praw autorskich i praw pokrewnych / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rocz. Pol. Polit. Zagr.* – 1996, s. 99–106
43. ZWIELOKROTNIANIE i kopiowanie utworów do własnego użytku osobistego / Agnieszka Kowalik // *Prz. Ustawod. Gosp.* – 1999, nr 9, s. 17–22

B. Polskie ustawodawstwo w zakresie ochrony prawa autorskiego i praw pokrewnych

– Książka, wydawnictwa

1. AUTOR – wydawca : poradnik prawa autorskiego / Andrzej Karpowicz. – Wyd. 3, stan prawny na dzień 9.09.1999 roku. – Warszawa : Wydawnictwa Prawnicze PWN, 1999. – 412 s.
2. EGZEMPLARZE autorskie należne twórcy według ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych / Dorota Sokolowska // *Państ. i Prawo*. – 2001, z. 2, s. 72–85
3. JAK WYDAWAĆ antologie? / Krzysztof Raniowski // *Not. Wyd.* – 2000, nr 6/7, s. 36–37
4. NOWE prawo autorskie – próba oceny / Wojciech Orzewski // *Wydawca*. – 1999, nr 9, s. 20–21; nr 10, s. 41, 43
5. PRAKTYKA korzystania z praw autorskich / Krzysztof Raniowski // *Not. Wyd.* – 1998, nr 9, s. 38–40
6. REDAKTOR a autor / Zofia Wiankowska-Ladyka // *Wydawca*. – 1997, nr 5, s. 42–43
Przestrzeganie zasad prawa autorskiego.
7. REPORTAŻ w prawie autorskim / Mieczysław Szaciński // *Paestra*. – 1997, nr 5/6, s. 6–10
8. RĘKOPIS znaleziony w starym kufrze / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita*. – 2001, nr 45, s. C4
Ochrona wydań krytycznych i naukowych w prawie autorskim.
9. RYNEK rozrywek umysłowych / Wiktor Cerklewicz // *Prawo i Życie*. – 1998, nr 5, s. 16–17
Naruszanie prawa autorskiego przez wydawców czasopism szara-dziarskich.

10. SKRADZONE słowa / Anna Zaleska // *Prawo i Życie*. – 1998, nr 7, s. 24–26
Plagiaty.
11. TAK SAMO, tylko ostrożniej / wypowied. Krzysztof Raniowski // *Wydawca*. – 1998, nr 10, s. 18–19
Prawa autorskie do książek dla dzieci.
12. TYTUŁ dzieła jako utwór / Krzysztof Raniowski // *Not. Wyd.* – 1999, nr 9, s. 24–25
13. UŻYCIĘ cudzego nazwiska w prasie a autorstwo dzieła / Dawid Kot // *Zesz. Nauk. UJ, Pr. Wynałaz.* – (1997), s. 109–124
14. ZAKUP zagranicznych praw autorskich / Anna Raiter-Rosińska // *Wydawca*. – 1997, nr 5, s. 19–21
15. ZMIANY w prawie autorskim / Krzysztof Raniowski, Andrzej Chrzanowski // *Not. Wyd.* – 2000, nr 1, s. 36–38
Projekt Polskiej Izby Książki.

– *Prace naukowe*

1. DZIEŁA naukowe i ich status w prawie autorskim / Andrzej Szewc // *Państwo i Prawo*. – 1997, z. 10, s. 23–31
2. OCHRONA autorskoprawna pracowniczych utworów naukowych / Magdalena Bieganowska // *Prz. Ustawod. Gosp.* – 1998, nr 11, s. 21–25
3. PRAWO autorskie a sytuacja pracownika nauki / Bolesław Howorka // *Med. Dydak. Wychow.* – 1996, nr 3/4, s. 103–119
4. SŁOWO w słowo / Helena Kowalik // *Przegład.* – 2000, nr 9, s. 6
Plagiaty prac naukowych.

– *Biblioteki*

1. DZIAŁALNOŚĆ biblioteki w świetle postanowień ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 roku / Teresa Grzeszczak // *Rocz. Bibl. Nar.* – (1996), s. 105–120
2. KOPIOWANIE – roszczenia bezzasadne? / Bolesław Howorka // *Bibliotekarz*. – 1999, [nr] 6, s. 7–9
3. PRAWO autorskie : konwencja berneńska i polska ustawa / Bolesław Howorka // *Prz. Bibl.* – 1997, z. 2/3, s. 175–188
4. PRAWO autorskie w działalności bibliotekarskiej / Bolesław Howorka. – Warszawa : Wydaw. SBP, 1997. – 193 s. – (Nauka, Dydaktyka, Praktyka = Science, Didactics, Practice; 23)

5. WYNAGRODZENIA dla właścicieli praw autorskich za udostępnianie ich dzieł w bibliotekach / Krystyna Klejn // *Biul. Inform. Bibl. Nar.* – 2001, [nr] 1, s. 59–63

– *Informacja naukowa*

1. INFORMACJA naukowa w krajach Unii Europejskiej : wybrane zagadnienia prawne / współaut. Janusz Barta. – Warszawa : [Ośrodek Przetwarzania Informacji], 1997. – 138 s.
2. PRAWNE aspekty nadużyć popełnionych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii przetwarzania informacji : [przestępczość komputerowa] / red. Andrzej Adamski. – Toruń : TNOiK., [1994]. – 384, [5] s., [1] k. luz.; 1 rys., wykr.
3. ŚRODKI ochrony informacji naukowej, w szczególności ochrony opartej na przepisach prawa autorskiego i prawa nieuczciwej konkurencji / Paweł Podrecki // *Zesz. Nauk., UJ, Pr. Wynalaz.* – (1996), s. 97–120

– *Media*

1. CHRONIĆ twórcę : prawo autorskie / Andrzej Wajda // *Rzeczpospolita*. – 2000, nr 86, s. A10
Sprawa wynagrodzeń z tytułu emisji telewizyjnej.
2. CO SIĘ komu należy od stacji : przed nowelizacją prawa autorskiego / Elżbieta Traple // *Rzeczpospolita*. – 2000, nr 64, s. C3
3. DZIENNIKARZ i jego tajemnica / Małgorzata Zielińska-Fazan // *Prawo i Życie*. – 1998, nr 4, s. 10–11
4. OBOWIĄZEK mediów a prawo autorskie / Krzysztof Wąsowski. – *Muzyka i prawo // Ruch Muzyczny*. – 1998, nr 8, s. 30–31
5. PRAWO autorskie i prasowe dla dziennikarzy / Andrzej Karpowicz. – Warszawa : Wydawnictwa Prawnicze PWN, 1996. – 143, [4] s.
6. PRAWO mediów / aut. wyb. Jacek A. Żurawski. – Warszawa : Polska Agencja Telewizyjna, 1997. – 543, [1] s.; rys.
7. PRAWO środków masowej informacji : prasa, radio, telewizja / Jacek Sobczak. – Toruń : Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, 1999. – 509 s.
8. PROBLEMY prawne zawodu dziennikarskiego / Tadeusz Kononiuk. – Warszawa : „Elipsa”, 1998. – 100, [2] s.
9. PRODUKT telewizyjny – istota, rodzaje, regulacje prawne i finanse / Roman Kotapski // *Zarząd. i Market.* – (2000), s. 124–141

10. SAMO wołanie o pieniądze nie przekonuje / Anna Opolska // *Rzeczpospolita*. – 2000, nr 86, s. C3
Wynagrodzenia z tytułu emisji telewizyjnej.
11. WSTĘPNE uwagi o radiofonii i telewizji / Krzysztof Wąsowski. – *Muzyka i prawo // Ruch Muzyczny*. – 1998, nr 2, s. 36–37
12. ZASADA przejrzystości w polskich mediach / Tadeusz Kononiuk // *Zesz. Prasozn.* – 1997, nr 1/2, s. 7–14

– *Dzieła audiowizualne*

1. AUTORSKIE prawa osobiste twórców dzieła audiowizualnego / Anna Wojciechowska // *Zesz. Nauk. UJ, Pr. Wynalaz.* – (1999), s. 1–226
2. KTO SIĘ odważy : prawo autorskie / Anna Maria Opalska // *Rzeczpospolita*. – 2000, nr 284, s. C3
Producent utworu audiowizualnego.
3. UTWÓR audiowizualny a wideogram / Krystyna Święcka // *Państwo i Prawo*. – 1998, z. 2, s. 59–65
4. KAŻDEMU, co mu się należy / Maria Poźniak-Niedzielska // *Rzeczpospolita*. – 2000, nr 267, s. C4
Producent utworu audiowizualnego w nowym prawie autorskim.
5. O PROJEKTOWANYCH zmianach prawa dotyczących utworów audiowizualnych / Krzysztof Wąsowski. – *Muzyka i prawo // Ruch Muzyczny*. – 1999, nr 3, s. 36–37
6. POJĘCIE utworu audiowizualnego w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych / Katarzyna Górecka // *Prz. Sąd.* – 1997, nr 7/8, s. 101–119
7. TWÓRCY dzieła audiowizualnego w świetle ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 4 lutego 1994 roku / Anna Wojciechowska // *Zesz. Nauk., UJ, Pr. Wynalaz.* – (1996), s. 53–74
Autorstwo dzieła filmowego.
8. UMOWY inwestycyjne w produkcji utworu audiowizualnego / Konrad J. Fijałkowski // *Państwo i Prawo*. – 1998, z. 11, s. 56–67
9. UTWÓR audialny jako przedmiot prawa autorskiego : (na podstawie analizy twórczości radiowej) / Helena Rymar // *Zesz. Nauk. UJ, Pr. Wynalaz.* – (1999), s. 21–51
10. W TELEWIZJI pokazali / Jan Bleszyński // *Rzeczpospolita*. – 2000, nr 92, s. C3
Wynagrodzenia z tytułu twórczości audiowizualnej w aspekcie projektu nowelizacji prawa autorskiego.

– **Komputery – programy i bazy danych**

1. BAZY danych w Dyrektywie Unii Europejskiej oraz propozycje zmian w polskiej ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych / Małgorzata Byrska // *Prz. Prawa Hand.* – 1997, nr 8, s. 1–9
2. CZY POWSTANIE kodeks cyberprzestrzeni / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita*. – 1997, nr 262, s. 17
3. IMPLEMENTACJA dyrektyw Unii Europejskiej o prawnej ochronie baz danych w krajowych ustawodawstwach autorskich / Dawid Kot // *Zesz. Nauk UJ, Pr. Wnalaz.* – (1999), s. 115–163
4. JAK NIE wpaść w sieci komputerowe / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita*. – 1997, nr 264, s. 15
5. NOWY nośnik informacji – nowe problemy : bazy danych są przedmiotem prawa autorskiego / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita*. – 1997, nr 268, s. 17
6. OCHRONA elektronicznej bazy danych na gruncie Dyrektywy Rady Wspólnot Europejskich i wybranych aktów ustawodawstwa polskiego / Agnieszka Woźniak // *Zesz. Nauk. / Kol. Nauk Społ. P. Warsz.* – (1998), s. 75–98
7. PRAWNOAUTORSKA i patentowa ochrona programów komputerowych / Aurelia Nowicka. – Warszawa : „ABC”, 1995. – 219 s.
8. PRAWO komputerowe : co powinien wiedzieć twórca i użytkownik / Aldona Małgorzata Dereń, Andrzej Kudłaszyk. – Bydgoszcz : TNOiK, 1996. – 246 s. – (Biblioteka Menedżera i Służby Pracowniczej; z. 25)
9. PRAWO komputerowe : (zagadnienia podstawowe) / Katarzyna Golał. – Warszawa : Wydaw. Prawnicze, 1998. – 235, [1] s.
10. ZMIENIĆ przepisy, zanim zaczną obowiązywać / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita*. – 2001, nr 211, s. C3
Ustawa o ochronie baz danych.

– **Internet**

1. CYBERPIRACI / Krzysztof Król // *Wprost*. – 1999, nr 10, s. 70–71
Piractwo muzyczne w Internecie.
2. CYFROWA wojna / Timothy J. Mullaney, Spencer E. Ante // *Wprost*. – 2000, nr 32, s. 56–59
Bezprawne wykorzystanie materiałów chronionych prawem autorskim w Internecie.
3. INTERFEJSY w świetle ustawy o prawie autorskim / Jacek Tomaszczyk // *Bibliotekarz*. – 1999, [nr] 7/8, s. 29–31

4. ŁAŃCUSZEK Napstera / Marek Świerczyński // *Prawo i Życie*. – 2001, nr 4, s. 20–23
Sprawa naruszenia praw autorskich w Internecie.
5. OSKARŻONE mp3 / Katarzyna Majgier // *Wprost*. – 2000, nr 24 dod. s. 18–19
Nieoficjalne nagrania muzyczne w Internecie.
6. MIASTO bezprawa XX wieku? : prawo autorskie w sieci / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita*. – 1997, nr 263, s. 18
7. MULTIMEDIA a autorskie prawa osobiste / Manfred Reh binder; tłum. Robert Rogala // *Zesz. Nauk., UJ, Pr. Wyna laz.* – (1996), s. 9–17
8. SYSTEMY powiernicze / Mark Stefik; tłum. Władysław Majewski // *Świat Nauki*. – 1997, nr 5, s. 52–55
Ochrona praw autorskich w Internecie.
9. WIELOŚĆ w jednym : dzieło multimedialne, czyli nowa kategoria utworu / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Rzeczpospolita*. – 1997, nr 269, s. 18

– Muzyka

1. CICHÓ w sklepach? / Arkadiusz Michałak // *Rzeczpospolita*. – 2001, nr 140, s. C3
Ochrona autorskich praw majątkowych kompozytorów.
2. DZIAŁAĆ kulturalnie? : muzyka i prawo / Krzysztof Wąsowski // *Ruch Muzycz.* – 1997, nr 26, s. 36–37
3. FRYZJER a tantiemy / Mariusz Cieślak // *Gaz. Wybor.* – 2000, nr 98, s. 12
Sprawa opłat z tytułu praw autorskich za publiczne wykonanie i odtwarzanie utworów muzycznych.
4. KONKURSOWA partytura / Krzysztof Wąsowski // *Ruch Muzycz.* – 1997, nr 24, s. 36–37
5. KALKOWANIE przeboju / Anna Zatorska // *Wprost*. – 2000, nr 34, s. 96
Plagiaty muzyczne.
6. KOMISJA Prawa Autorskiego – twór pełen zagadek? / Krzysztof Wąsowski. – *Muzyka i prawo* // *Ruch Muzycz.* – 1997, nr 13, s. 36–37
7. KONWENCJA berneńska – podstawowe zasady / Krzysztof Wąsowski. – *Muzyka i prawo* // *Ruch Muzycz.* – 1997, nr 15, s. 38–39
8. MP3 – muzyczne piractwo? / Wojciech Bergier // *Transform. Prawa Pryw.* – 2000, t. 3, s. 77–84
Muzyka w Internecie.

9. MUZYKA filmowa / Krzysztof Wąsowski // *Ruch Muzycz.* – 1997, nr 23, s. 36–37
10. O GŁOSACH orkiestrowych / Krzysztof Wąsowski. – *Muzyka i prawo*. // *Ruch Muzycz.* – 1998, nr 5, s. 34–35
11. O WYKONYWANIU utworów sakralnych / Krzysztof Wąsowski. – *Muzyka i prawo* // *Ruch Muzycz.* – 1999, nr 4, s. 36–37
12. O WYKORZYSTYWANIU kopii nutowych w działalności artystycznej / Krzysztof Wąsowski. – *Muzyka i prawo* // *Ruch Muzycz.* – 1998, nr 9, s. 30–31
13. OCHRONA praw producentów fonogramów na gruncie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w świetle integracji ze wspólnotami europejskimi : (wybrane zagadnienia) / Cezary Woźniak // *Zesz. Nauk / Kol. Nauk Społ. P. Warsz.* – (2000), s. 139–164
14. PLAGIAT ukryty – zabawa w chowanego / Krzysztof Wąsowski // *Ruch Muzycz.* – 1997, nr 19, s. 36–37
15. PROPONOWANE zmiany w umowach / Krzysztof Wąsowski. – *Muzyka i prawo* // *Ruch Muzycz.* – 1999, nr 2, s. 38–39
16. ŚCIGANIE pirackiej produkcji oraz dystrybucji nagrań dźwiękowych i filmowych : materiały konferencyjne [Toruń 19–21 lutego 1996 r.]. – Warszawa : „ifpi”, 1996. – 44 [4] s.; rys.
17. Z DZIURAWĄ siecią na pirata / Ewa Likowska // *Przeгляд.* – 2000, nr 31, s. 16–17
Piractwo fonograficzne.
18. ZAWODOWIEC kontra amator / Krzysztof Wąsowski // *Ruch Muzycz.* – 1997, nr 20, s. 34–35
Status prawny muzyków.

– Film

1. CUDO-TWÓRCY / Piotr Sarzyński // *Polityka.* – 2000, nr 23, s. 79–80
Zmiany w prawie autorskim dotyczące tantiem dla twórców.
2. PRAWO do kasy / Ewa Likowska // *Przeгляд.* – 2000, nr 28, s. 18
Tantiemy dla filmowców w związku z nowelizacją prawa autorskiego.
3. PROBLEM zakresu derogacyjnego przepisów wprowadzających kodeks karny na tle ustawy o kinematografii oraz niektórych innych ustaw dodatkowych / Dariusz Wysocki // *Prz. Sąd.* – 1999, nr 11/12, s. 146–154
4. UMOWA o rozpowszechnianie filmu / Piotr Ślęzak. – Warszawa : C.H. Beck, 1999. – XXIX, [1], 363 s. – (Poradniki Prawnicze)
5. ZMIANY w prawie filmowym / Michał J. Zabłocki // *Reżyser.* – 2000, [nr] 3, s. 7–8

– **Architektura**

1. KOMINEM do dołu : prawne aspekty projektowania / Wiktor W. Goliński // *Rzeczpospolita*. – 2000, nr 297, s. C4
2. PRAWA autorskie architektów / Artur Jasiński // *Archit. Mur.* – 2000, nr 7, s. 69–70
3. PROJEKTY o przedłużonym działaniu : prawa autorskie zależne / Wiktor W. Goliński // *Rzeczpospolita*. – 2000, nr 35, s. C4
4. ZŁODZIEJE myśli : spór architektów o własność projektu / Janusz Niczyporowicz // *Polityka*. – 1998, nr 21, s. 36–37

– **Przemysł, handel**

1. CZY INŻYNIER to artysta / Kazimierz Gnat // *Przeгляд*. – 2001, nr 8, s. 20
Prawo wynalazcze.
2. POLSKIE prawo własności intelektualnej : prawo autorskie, prawo wynalazcze, prawo znaków towarowych / Ewa Nowińska. – Warszawa : „Twigger”, 1998. – 115, 122 s.
3. PRAWA osobiste twórcy projektu wynalazczego : zagadnienia konstrukcyjne / Krzysztof Czub // *Gdań. Stud. Praw.* – (2000), s. 151–168
4. PRAWO autorskie w Światowej Organizacji Handlu (WTO) / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac., cop. 1996. – 133, [3] s.
5. TRANSFER własności intelektualnej i przemysłowej / Tadeusz Szymanek. – Wyd. 2. – Warszawa : Wydaw. Zrzeszenia Prawników Polskich. Centrum Informacji Prawno-Finansowej, 1998. – 119, [1] s.
6. TWÓRCZOŚĆ autorska i wynalazcza jako kategoria prawa pracy : wybrane zagadnienia / Tadeusz Kuczyński // *Pr. Zabezp. Społ.* – 1998, nr 3, s. 11–17
7. WŁASNOŚĆ intelektualna : prawo autorskie, znaki towarowe, wynalazczość, rzecznicy patentowi, zwalczanie nieuczciwej konkurencji, przeciwdziałanie monopolom, porozumienia międzynarodowe / opr. Jan Bleszyński, Joanna Wysocka-Bleszyńska. – Stan prawny 1 stycznia 1996 r. – Bielsko-Biała : „Park”, 1996. – 468 s.
8. WŁASNOŚĆ intelektualna jako przedmiot obrotu gospodarczego / Aldona Małgorzata Dereń. – Wrocław : Agencja Promocyjna „Monada”, 1997. – 127 s.
9. WYBRANE rodzaje piractwa intelektualnego i przemysłowego w Polsce : skala, formy i rozpoznawanie wyrobów / Wiesław Domalewski. – Toruń :

Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, 1998. – 75, [1] s. : faks. kolor., fot., rys.

10. WYBRANE zagadnienia prawa handlowego i prawa własności intelektualnej / Piotr Kozak. – Lublin : Wydaw. PSDiPO O'Chikara, 1999. – 173 s. – (Skrypty Szkoleniowe; 2)
11. WYNALEZCZOŚĆ i ochrona własności intelektualnej : zbiór referatów z Seminarium Rzeczników Patentowych Szkół Wyższych pt.: „Ochrona, obrót i egzekucja praw do wyników pracy intelektualnej” / red. Renata Zawadzka. – Szczecin : Wydaw. Uczelniane Politechniki Szczecińskiej, [2000]. – 90, [1] s.

– *Reklama*

1. AUTORSKIE prawa osobiste twórcy reklamy / Katarzyna Grzybczyk // *Rejent*. – 1998, nr 11, s. 38–64
2. DALSZE kradzieże sukienek / Andrzej Karpowicz // *Not. Wyd.* – 1999, nr 8, s. 26–28
Nieprzestrzeganie prawa autorskiego i nieuczciwa reklama.
3. DZIEŁO reklamowe i jego twórca / Katarzyna Grzybczyk. – Warszawa : C.H. Beck, 1999. – XII, 161 s. – (Monografie Prawnicze)
4. OCHRONA sloganu / Katarzyna Grzybczyk // *Prz. Prawa Handl.* – 1997, nr 6, s. 26–29
Prawo autorskie w reklamie.
5. PRAWO autorskie w reklamie / Tadeusz Kononiuk // *Zesz. Nauk. / WSZ Zarząd Warsz.* – 2001, nr 1, s. 116–123
6. REKLAMA jako utwór w rozumieniu prawa autorskiego / Katarzyna Grzybczyk // *Prz. Ustawod. Gosp.* – 1997, nr 6, s. 22–26

– *Inne*

1. DROGA wspinaczkowa i jej twórca w świetle prawa / Alina Suchoń // *Zesz. Nauk. UJ, Pr. Wynalaz.* – (1999), s. 53–71
2. HOMILIA i kazanie jako przedmiot prawa autorskiego / Bartosz Rakoczy // *Prz. Powsz.* – 1999, nr 7/8, s. 90–97
3. KSZTAŁTOWANIE się praw autorskich do utworu fotograficznego / Ewa Ferenc-Szydelko // *Zesz. Nauk., Roczn. Praw. / USzczec.* – (1999), s. 81–124
4. MUZEA a nowe prawo autorskie / Janusz Barta. Ryszard Markiewicz // *Zesz. Nauk. UJ, Opusc. Mus.* – (1996), s. 63–82
5. O WYKONYWANIU utworów sakralnych / Krzysztof Wąsowski // *Ruch Muzycz.* – Muzyka i prawo. – 1999, nr 4, s. 36–37

6. ORGANIZOWANIE imprez artystycznych / Krzysztof Wąsowski // *Ruch Muzyczny*. – 1998, nr 1, s. 36–37
7. UTWÓR choreograficzny w prawie autorskim / Marta Cyran // *Palestra*. – 2001, nr 3/4, s. 63–79
8. WIDOWISKO sportowe a prawo autorskie / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz // *Zeszyt Nauk.*, UJ, Pr. Wynalaz. – (1996), s. 19–35

Urszula Bzdawka
Dział Instrukcyjno-Metodyczny

TURYSTYCZNE WALORY WIELKOPOLSKI

Wielkopolska jako jeden z regionów naszego kraju, położony w dorzeczu środkowej Warty, wyróżnia się na krajoznawczej mapie Polski różnorodnością swych walorów. Obfitość flory i fauny a także bogate dziedzictwo kulturowe i historyczne kreuje ją na ważny region turystyczny, często odwiedzany przez rodaków i cudzoziemców. Dla zaspokojenia ich potrzeb warto w okresie wakacyjnym wyeksponować w bibliotekach informatory, przewodniki i mapy dotyczące bliższego i dalszego otoczenia.

Załączony wykaz zawiera przewodniki turystyczne nt. Wielkopolski, ogólne oraz poszczególnych miejscowości, wydane po 1990 roku. Pominięto popularne informatory miejskie i gminne, monografie miast czy regionów, wydawnictwa albumowe oraz mapy. Wraz z bibliografią następnego tematu, omawiającą zabytki architektury świeckiej i sakralnej w Wielkopolsce, dają wyczerpującą informację o naszym regionie. Bibliografia opracowana w oparciu o dostępne informacje wydawnicze stanowi wybór, który każda biblioteka może wzbogacić o znane jej wydawnictwa lokalne, które nie są odnotowywane w bibliografii narodowej lub regionalnej.

1. Przewodniki turystyczne po Wielkopolsce – ogólne

1. [DWADZIEŚCIA jeden] 21 jednodniowych wycieczek. – Poznań : Dom Wydaw. Rebis Sp. z o.o., 2001. – 415 s. : fot., mapy

2. **INFORMATOR** turystyczny województwa wielkopolskiego / tekst Anna Plenzler, Piotr Maluśkiewicz; fot. Janusz Bekas [i in.]. – Poznań : Wielkopolski Ośrodek Promocji i Informacji, 2000. – 94 s. : fot.
3. **KANON** krajoznawczy Polski / pod red. Włodzimierza Łęckiego. – Warszawa : Wydaw. PTTK „Kraj” Sp. z o.o., 2000. – 359 s. : fot., pl.
Zawiera m in.: Województwo wielkopolskie, s. 307–330
4. **OŚRODKI** jazdy konnej w Wielkopolsce / Paweł Anders. – Poznań : Wielkopolski Ośrodek Informacji Turystycznej, 1991. – 15 s., il.
5. **POLSKA** : ilustrowany przewodnik / Maria i Przemysław Pilichowie; fot. Mieczysław Bancerowski [i in.]; oprac. kartogr. Elżbieta Dobrzyńska [i in.]. – Wyd. 2. – Warszawa : Sport i Turystyka : Muza S.A., 2000. – 943 s. : fot., mapy, rys.
Zawiera m in.: Województwo wielkopolskie, s. 804–873
6. **PRZEJDZIEM** Wartę : wielkopolskimi śladami Józefa Wybickiego i Jana Henryka Dąbrowskiego / Jerzy Sobczak. – Poznań : Wydaw. WBP, 1996. – 118 s. : il., nuty, pl., tabl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 12)
7. **REZERWATY** przyrody w parkach krajobrazowych województwa poznańskiego / Ferdynand Szafranski, Teresa Kurek. – Poznań : Bogucki Wydaw. Naukowe, 1998. – 32 s. : fot., mapy
8. **ROWEROWE** wycieczki po Wielkopolsce. – Poznań : Wojewódzki Ośrodek Informacji Turystycznej w Poznaniu, 1992. – 36 s.
9. **SŁOWNIK** krajoznawczy Wielkopolski / przew. kom. red. Włodzimierz Łęcki; red. Paweł Anders. – Warszawa; Poznań : Wydaw. Nauk. PWN, 1992. – 335 s. : il., pl., mapa
10. [STO] 100 × Wielkopolska / oprac. Paweł Anders [i in.]; red. Jerzy Sobczak. – Poznań : Wydaw. „ABOS”, 1993. – 1885., il., tabl.
11. [STO dwadzieścia trzy] 123 × Wielkopolska / oprac. Paweł Anders [i in.]. – Poznań : Wydaw. WBP, 1995. – 218 s. : il., fot. kolor. – (Biblioteka „Kroniki Wielkopolski”)
12. [STO pięćdziesiąt pięć] 155 × Wielkopolska / oprac. Paweł Anders [i in.]. – Poznań : Wydaw. WBP, 2000. – 264 s., [24] s. tabl. : fot. – (Biblioteka „Kroniki Wielkopolski” / Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu)
13. **SZLAK** Piastowski : informator / tekst A. Śmigielski, oprac. graf. G. Nowicki. – Poznań : Wielkop. Ośrodek Inf. Turyst., 1993. – [23] s. : il., fot., pl.
14. **SZLAKIEM** Wiosny Ludów w Wielkopolsce / Jerzy Sobczak. – Poznań : Wydaw. WBP, 1998. – 91 s. : il., pl., tabl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 22)

15. SZLAK cysterski w Wielkopolsce / Andrzej M. Wyrwa, Bogdan Kucharski. – Poznań : Wydaw. WBP, 1996. – 125 s. : il., mapy, pl., tabl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 13)
Zawiera m.in.: Klasztory cysterskie w Wielkopolsce, s. 35–105. – Klasztory cysterek, s. 106–116
16. SZLAKIEM noblistów / tekst Jerzy Sobczak; fot. E. Kubis, Z. Szmidt; Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury. Regionalna Pracownia Krajoznawcza w Poznaniu. – Poznań : Wydaw. WBP, 2000. – 15 s. : fot., pl. – (Zwiedzamy Wielkopolskę)
17. SZLAKIEM Piastowskim / tekst i fot. Paweł Anders; Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury. Regionalna Pracownia Krajoznawcza w Poznaniu. – Poznań : Wydaw. WBP, 2000. – 15 s. : fot., pl. – (Zwiedzamy Wielkopolskę)
18. SZLAK rowerowy Poznań – Szamotuły – Międzychód : przewodnik / tekst Paweł Mordal; fot. Bogusław Biegowski [i in.]. – Szamotuły : AW Delta Szamotuły, 2000. – 22 s. : fot., mapy
19. ŚLADAMI II wojny światowej : [przewodnik] / Paweł Anders; konsultacja Stanisław Nawrocki. – Poznań : Wojewódzka Biblioteka Publiczna. Regionalna Pracownia Krajoznawcza w Poznaniu, 1999. – 55 s. : pl. – (Zwiedzamy Wielkopolskę)
20. TURYSTYKA aktywna w Wielkopolsce i Ziemi Lubuskiej / tekst Bogdan Kucharski, Alina Napierala; fot. E. Baldys [i in.]. – Poznań : Polska Agencja Promocji Turystyki. Oddział Wielkopolski w Poznaniu, 1998. – [28] s. : fot., mapki
21. WIELKOPOLSKA : 200 atrakcji turystycznych : mapa Gazety Wyborczej. – 1 : 400 000. – Poznań : Pietruska & Partner, [2000]. – 1 mapa : kolor.; 84 × 59 cm, złoż. 20 × 12 cm. – TOP Mapa)
Na odwrocie mapy fotografie wybranych obiektów.
22. WIELKOPOLSKA / Wojciech Stankowski. – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagog., 1999. – 139 s. : fot., mapy, rys. – (Regiony Polski)
23. WIELKOPOLSKA : przewodnik / Włodzimierz Łęcki. – Wyd. 2. – Warszawa : „Sport i Turystyka”; „Muza”, 1997. – 640 s. : fot., pl., rys., mapy. – (Przewodniki po Regionach; nr 7)
24. WIELKOPOLSKA na weekend : przewodnik turystyczny : 9 tras po najpiękniejszych zakątkach Wielkopolski / Katarzyna Firlej, Sławomir Adamczak. – Bielsko-Biała : „Pascal”, 1999. – 158 s., [6] s. tabl. : fot., mapy, rys. – (Wakacje na Życzenie)
25. WIELKOPOLSKA wieś zaprasza : katalog agroturystyczny. – Poznań : Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, 2001. – 133 s.

26. WIELKOPOLSKI Park Narodowy : [przewodnik] / Hanna Wyczyńska, Jarosław Wyczyński. – Warszawa : „Multico”, 2001. – 95 s. : fot., mapki. – (Spotkania z Przyrodą : przewodnik kieszonkowy)
Dot. także turystyki.
27. WIELKOPOLSKI Park Narodowy / Paweł Anders, Krzysztof Kasprzak, Beata Raszka. – Poznań : Wydaw. WBP, 1999. – 102 s., [24] s. tabl. : mapa. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 25)
28. WIELKOPOLSKIM szlakiem Adama Mickiewicza / Piotr Maluśkiewicz. – Wyd. 2 rozsz. – Poznań : Wydaw. WBP, 1998. – 106 s., [16] s. tabl. : fot. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 23)
29. WIELKOPOLSKIM traktem / Piotr Maluśkiewicz. – Poznań : Wydaw. WBP, 1997. – 238 s. : fot., il., portr., tabl. – (Biblioteka „Kroniki Wielkopolski” / Urząd Wojewódzki w Poznaniu. Wydział Kultury i Sztuki)
Zawiera: Wyspa króla Północy. [Ostrów Lednicki]. s. 7–19. – Wzgórze Lecha. [Gniezno]. s. 20–36. – Krzyżacy w Niezamyślu. [Zaniemyśl]. s. 37–50. – Baszta Halszki. [Szamotuły]. s. 51–72. – Sarkofagi Opalińskich. [Sieraków]. s. 73–92. – Z ziemi włoskiej... [Jan Henryk Dąbrowski i Winna Góra]. s. 93–109. – Wieszcz nad Lutynią. [Adam Mickiewicz w Śmiełowie]. s. 110–122. – Gospodarstwo generała [Dezyderego Chłapowskiego w Turwi]. s. 123–139. – Kurhany kosynierów. [Książ Wielkopolski]. s. 140–154. – Szkoła niepokornych dzieci. [Września]. s. 155–168. – Resztówka zapomnianego wodza. [Lusowo]. s. 169–188. – W obronie ojczyzny. [Klecko]. s. 189–200. – Za wolność, prawo i chleb. [Poznań]. s. 201–216
30. WYCIECZKI szkolne po Wielkopolsce / Bogdan Kucharski, Anna Przeworska, Jerzy Sobczak. – Poznań : Polska Agencja Promocji Turystyki. Oddział Wielkopolski w Poznaniu, 1996. – 97 s. : fot., mapa
31. WYPOCZYNEK nad wodą w Wielkopolsce / Paweł Domachowski. – Poznań : Wielkopolski Ośrodek Informacji Turystycznej, 1991. – 26 s.
32. Z PLECAKIEM po Wielkopolsce / Paweł Domachowski. – Poznań : Wielkopolski Ośrodek Informacji Turystycznej, 1991. – 32 s.

II. Poszczególne miejscowości i ich okolice

– Bieniszew (pow. Konin)

1. KLASZTOR oo. kamedułów w Bieniszewie / Stefan Paszek, red. Anna Miecznikowska. – Konin : „Markuz” s.c., 2001. – 50 s. : fot., pl., Sum., Zsfg

Historia i przewodnik po zespole klasztornym oraz szlaki turystyczne wokół Bieniszewa.

– **Dolsk** (pow. Śrem)

1. DOLSK / Zdzisława Dłużak. – Poznań : Wydawnictwo WBP, 1996. – 76 s. : il., pl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 15)

– **Gniezno**

1. GNIEZNO : ilustrowany przewodnik po mieście / Piotr Maluśkiewicz. – Konin : Wydaw. „Apeks” s.c., 1998. – 103 s. : fot., pl.
2. GNIEZNO : miniprzewodnik / Jerzy Domasłowski; fot. Stanisław Klimek. – Wrocław : „Via”, 1999. – [28] s. : fot., pl.
3. JEDEN dzień w Gnieźnie [woj. poznańskie] : przewodnik / Gabriela Mikołajczyk; red. Beata Czechańska; fot. Antoni Hoffmann [i in.]. – Gniezno : „Gaudentinum”, 1997. – 62 s. : fot., pl.
4. MIĘDZY legendą a historią : Szlakiem Piastowskim z Poznania do Gniezna : przewodnik / Piotr Maluśkiewicz. – Poznań : Wydaw. WBP, 1995. 163 s. : il., pl., tabl. – (Biblioteka “Kroniki Wielkopolski” / Urząd Wojewódzki w Poznaniu. Wydział Kultury i Sztuki)
5. NA PIASTOWSKICH szlakach : turystyczny przewodnik rowerowy Pojezierza Gnieźnieńskiego i Pałuk Żnińskich oraz okolic Gopła / Włodzimirz Bykowski. – Bydgoszcz : „Apeiron”, 1999. – 95 s. : fot., mapy
6. POWIAT gnieźnieński zaprasza : [informator turystyczny] / oprac. Krystian Grajczak, Ramzes Temczuk; fot. Janusz Adamkiewicz. – [Gniezno : Biuro Informacji Turystycznej, 2000]. – Składanka : fot.
7. ZIEMIA Gnieźnieńska : przewodnik po Gnieźnie i powiecie gnieźnieńskim / Klaudia Matelska. – Gniezno : Wydaw. P.W. „Kwadrat”, [1999]. – 96 s. : fot., pl., rys.

– **Gołuchów** (pow. Pleszew)

1. GMINA Gołuchów [pow. Pleszew] zaprasza. – Gołuchów : Urząd Gminy w Gołuchowie, 2001. – [8] s.
Informator turystyczny na sezon 2001/2002.
2. GOŁUCHÓW / Paweł Anders. - Poznań : Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej, Oddział w Poznaniu, 1991. – 31 s. : il., fot., mapa

– **Gostyń**

1. GOSTYŃ : [przewodnik] / Włodzimirz Łęcki. – Poznań : Wydaw. WBP, 1997. – 63 s. : tabl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 19)
Zawiera m.in.: Zespół klasztorny w Głogówku na Świętej Górze, s. 30–43.

– **Grodzisk**

1. GRODZISK Wielkopolski / Paweł Anders. – Poznań : Wydaw. WBP, 1995. – 87 s. : il., pl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 10)
2. POWIAT grodzicki zaprasza / Paweł Anders. – Poznań : Wydaw. „Acanus”, 1999. – 110 s. : fot., mapa

– **Jarocin**

1. JAROCIN. – Bydgoszcz : Wydaw. „Journal” Sp. z o.o., 1998. – 71 s. : fot.

– **Kalisz**

1. INFORMATOR turystyczny powiatu kaliskiego / Wydział Oświaty, Promocji i Spraw Obywatelskich pod kier. Piotra Pasika. – Kalisz : ARP 95 Promocja Reklama, 2000
[Cz. 1]. – [30] s.
[Cz. 2]. – [16] s. : fot., mapa
2. KALISZ i okolice. – Kalisz : Urząd Miejski w Kaliszu, [1999]. – Teka : fot.
Zawiera foldery pt.: Kalisz, Muzea ziemi kaliskiej, Lewków i Antonin, Russów i Tłokinia, Gołuchów.
3. KALISZ zaprasza / oprac. Zbigniew Zawartka, Ryszard i Marcin Bieniecycy. – Kalisz : Wydaw. „Sztuka i Rynek”, 2001. – [36] s. : fot.
Informator turystyczny dot. Kalisza i okolic.
4. POZNAJ Kalisz – najstarsze miasto w Polsce / tekst Anna Woźniak; fot. Stanisław Kulawiak. – Ostrzeszów : Oficyna Wydaw. „Kulawiak”, [2000]. – 30 s. : fot.
Kieszonkowy przewodnik po Kaliszu.
5. REZERWATY przyrody województwa kaliskiego / Anna Kędziora, Piotr Grygier, Dawid Kufel. – [Poznań : Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych, 1996. – 52] s. : fot.
6. TRASY rowerowe wokół Kalisza : promocja walorów turystyczno-krajoznawczych : przewodnik turystyczny / Grażyna Adamin. – Kalisz : Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Kaliszu, 2001. – 52 s. : fot.
7. ZIEMIA Kaliska zaprasza / oprac. Włodzimierz Muth, Danuta Nowak. – [Poznań; Kalisz : Wojewoda Kaliski, 1993]. – 67 s. : fot.

– **Komorniki (pow. Poznań)**

1. GMINA Komorniki [woj. poznańskie] : informator krajoznawczy : edycja specjalna „Nowin Komornickich”, wrzesień 1996 / tekst Marek Rezler. – [Komorniki, 1996]. – [18] s. : fot., pl., portr.

– **Konin**

1. KONIN : spacer po starówce / oprac. Andrzej Łącki. – [Konin : Urząd Miejski w Koninie, b.r.] – Składanka : fot.
2. KONIŃSKIE zaprasza / red. Jerzy Jaworski, Zbigniew Szymczak; fot. Ryszard Fórmanek [i in.]. – Konin : Wydaw. „Apeks” s.c., 2000. – [40] s. : fot. Informator turystyczny. Tekst także w jęz. angielskim.
3. KONIŃSKIE zaprasza... tam gdzie gniazdują bociany / red. Ewa Bator. – Bydgoszcz : Wydaw. „Tekst”, 1997. – 71 s. : fot., pl.
4. MIEJSCE nieprzypadkowe / red. Krzysztof Dobrecki, Stanisław Pigula; fot. Ryszard Fórmanek, Franciszek Kupczyk, Jerzy Sznajder. – Konin : Wydaw. „Przełąd Koniński”, 1999. – 73 s. : fot., portr.
Zawiera: Miejsce nieprzypadkowe. [Sanktuaria maryjne i zabytki sakralne na ziemi konińskiej]. s. 3–24. – Powiat Koniński. s. 25–43. – Powiat kolski. s. 45–73.
5. MULTIMEDIALNY spacer po Koninie [Dokument elektroniczny]. – Multimedia interakcyjne. – Konin : Dom Wydaw. Edytor Sp. z o.o., 2001, – 1 dysk optyczny (CD-ROM)
6. ZIEMIA konińska : przewodnik turystyczny / Piotr Maluśkiewicz. – Konin : Wydaw. „Apeks”, 1997. – 254 s. : il., fot., mapy

– **Kościan**

1. KOŚCIAN : przewodnik turystyczny / aut. Włodzimierz Kozłowski; współpr. Leszek Michalczak. – Kościan : Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Zarząd Oddziału w Kościanie, 1996. – 44 s. : fot., pl., rys., mapy
2. MIASTO Kościan / oprac. Włodzimierz Kozłowski; fot. Paweł Łęcki. – Kościan : Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Zarząd Oddziału w Kościanie, 1992. – 23 s., [16] s. tabl. : fot., pl.
Tytuł okł. Zwiedzamy : miasto Kościan : monografia krajoznawcza.
3. OKOLICE Kościana / oprac. Włodzimierz Kozłowski; fot. Tadeusz Krzyżanowski, Paweł Łęcki. – Kościan : Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Zarząd Oddziału w Kościanie : Cicero sp. z o.o. w Kościanie, 1994. – 96 s., [16] s. tabl. : fot., pl.
Tytuł okł. Zwiedzamy : okolice Kościana : monografia krajoznawcza.

– **Krotoszyn**

1. KROTOSZYN : [przewodnik] / Paweł Anders. – Poznań : Wydaw. WBP, 1994. – 113 s. : il., tabl., pl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 7)

2. POWIAT krotoszyński / Paweł Anders; fot. Paweł Anders [i in.]. – Poznań : Wydaw. WBP, 2001. – 119 s., [16] s. tabl. : fot. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 28)

– **Krzemieniewo** (pow. Leszno)

1. GMINA Krzemieniewo turystyką stoi... / tekst i fot. Jacek Kuik; Urząd Gminy Krzemieniewo. – Leszno : Leszczyńska Oficyna Wydaw., [1997]. – 16 s. : fot.

– **Leszno**

1. LESZNO i okolice : przewodnik / Bogdan Kucharski, Bogdan Zgodziński. – Poznań : Wydaw. Poznańskie, 1990. – 216 s. : pl., rys.
2. LESZCZYŃSKIE zaprasza / tekst J.R. Popławski. – Leszno; Poznań : Polska Agencja Promocji Turystyki. Oddział Wielkopolski w Poznaniu, 1994. – 28 s. : fot.
3. LESZCZYŃSKIE zaprasza : kościoły, klasztory / Eugeniusz Śliwiński; fot. Ryszard Korbik [i in.]; Urząd Wojewódzki. Wydział Kultury, Sportu i Turystyki w Lesznie. – Leszno : Polska Agencja Promocji Turystyki. Oddział Wielkopolski w Poznaniu, 1998. – [24] s. : fot., mapa
4. LESZCZYŃSKIE zaprasza : zamki, pałace, dwory / fot. Edward Baldys [i in.]; Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Lesznie. – Poznań : Polska Agencja Promocji Turystyki. Oddział Wielkopolski, 1997. – [18] s. : fot.
5. LESZNO : informacje dla turystów. – Leszno : [b.w., b.r.]. – Składanka : fot.
6. LESZNO – region / red. Ewa Bator. – Bydgoszcz : „Tekst”, 1994. – 70 s. : fot.
7. PRZEWODNIK po Lesznie i okolicy / Zdzisław Moliński; fot. Edward Baldys [i in.]. – Leszno; Kraków : Dom Wydaw. Oficyna, 1999. – 119 s. : fot.
8. PRZEWODNIK przyrodniczy po Ziemi Leszczyńskiej : 11 tras wycieczek : praca zbiorowa / red. Grzegorz Lorek, Stanisław Kuźniak. – Leszno : Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego, 1998. – 89 s. : fot., tab.
9. ROWEREM po okolicach Leszna : przewodnik / Zdzisław Moliński. – Leszno : Agencja Reklamowa „Impression”, 2001. – 152 s., [24] s. tabl. : il., mapy
10. WALORY turystyczne województwa leszczyńskiego : (bibliografia – wybór) / oprac. Agnieszka Wojciak; Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Stanisława Grochowiaka w Lesznie. – Leszno : WBP, 1995. – 37 s.

11. ZIEMIA Ileszczyńska zaprasza nad Jeziora Przemęckie / Paweł Anders.
– Poznań : Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej. Oddział w Poznaniu, 1991. – [12] s. : il., fot., mapa

– **Lubiń** (pow. Kościan)

1. LUBIŃ / Zenon Szymankiewicz. – Poznań : Wydawnictwo WBP, 1996. – 74 s. : il., pl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 11)

– **Lwówek** (pow. Nowy Tomyśl)

1. LWÓWEK [woj. poznańskie] / Antoni Śmigielski; fot. Paweł Łęcki, Tomasz Ogrodowczyk. – Poznań : Wydaw. WBP, 1994. – 83 s., [12] s. tabl. : fot., mapy, rys. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 6)

Zawiera m.in.: Sylwetki osób związanych z Lwówkiem i jego okolicami.

– **Manieczki** (pow. Śrem)

1. PRZEWODNIK krajobrazowy po Manieczkach / oprac. i fot. Jan Baier. – Manieczki : Stowarzyszenie Miłośników Mazurka Dąbrowskiego. Oddział Wielkopolski w Manieczkach, 1993. – [20] s. : fot.

– **Międzychód**

1. POJEZIERZE Międzychodzko-Sierakowskie : przewodnik / Włodzimierz Łęcki. – Wyd. 5. – Poznań : Wydaw. WBP, 1995. – 174 s. : fot., pl., tab. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 8)

– **Miłosław** (pow. Września)

1. MIŁOSŁAW i okolice : [przewodnik] / Bogdan Kucharski. – Poznań : Wydaw. WBP, 1997. – 99 s. : il., tabl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 18)

– **Nowy Tomyśl**

1. NOWY Tomyśl / Paweł Anders. – Poznań : Wydaw. WBP, 1998. – 82 s. : fot., pl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 20)
2. PRZEWODNIK po powiecie nowotomyskim / Paweł Anders; fot. Paweł Anders [i in.]. – Nowy Tomyśl : Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyślu, 2001. – 152 s., [20] s. tabl. : fot., pl.

– **Oborniki**

1. OBORNIKI i okolice : przewodnik / Mieczysław Brust, Stanisław Nowak.
– Oborniki : Tow. Kult. Ziemi Obornickiej, 1992. – 70 s. : il., fot., mapa,
bibliogr.

– **Obrzycko (pow. Szamotuły)**

1. GMINA i miasto Obrzycko [pow. Szamotuły] : [informator krajoznawczy] /
tekst Paweł Mordal; fot. Paweł Bugaj [i in.]. – Szamotuły : Agencja Wy-
daw. „Delta”, 1999. – [16] s. : fot., pl.

– **Ostrów Wielkopolski**

1. POWIAT ostrowski : tak blisko tak ciekawie / tekst Jerzy Lamczak; fot.
Sylvia Górna, Jerzy Lamczak. – Ostrów Wielkopolski : Starostwo Po-
wiatowe w Ostrowie Wielkopolskim, [2000]. – [22] s. : fot., mapa

– **Pakosław (pow. Rawicz)**

1. PAKOSŁAW bliski i nieznanym / Stanisław Jędraś. – Pakosław : Urząd
Gminy w Pakosławiu, 1990. – 110 s. : fot., mapki, bibliogr.

– **Piła**

1. CZY znasz swoje miasto? : Spacerkiem po Pile z Romanem Chwali-
szewskim. – Piła : Ośrodek Programowy PTTK, 1994. – 1 kaseta video,
44 min. 57 sek.
2. PIŁA : mikroregion : informator turystyczny. – Piła : Urząd Miejski, 1996.
– 40 s. : fot.
3. PIŁA i okolice : informator turystyczny. – Piła : „Tongraf”, 2000. – 87 s. :
fot., pl.
4. PILSKIE zaprasza / Wojciech Kicman, red. Rajmund Madej, Jan Nowak.
– Piła : Biuro Usług Poligraficznych „Interour”, 1991. – 32 s. : fot.
5. POWIAT pilski 2000 : informator turystyczny : baza noclegowa i tury-
styczna / Wydział Promocji, Rozwoju i Sportu Starostwa Powiatowego
w Pile : Oddział PTTK w Pile. – Piła : Oddział PTTK w Pile, [2000]. – 31 s.
6. POWIAT pilski : informator inwestycyjno-turystyczny / fot. Zbigniew Tom-
czak. – Piła : Agencja Promocyjna „Punkt”, 2000. – 27 s. : fot.
Tekst także w jęz. niemieckim.
7. WCZASY na pilskiej wsi / oprac. Anna Meisnerowska. – Piła : Pilskie
Stowarzyszenie Gospodarstw Agroturystycznych, [1998]. – [24] s. : fot.

8. W CZASY na pilskiej wsi / fot. St. Pręgowski. – Stara Łubianka : Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, 1998. – Teka, [32] k. : fot.
9. ZNAKOWANE szlaki turystyczne Piły i okolic. – Piła : PTTK Oddział w Pile, 2001. – 155 s. : mapy

– **Pleszew**

1. POWIAT pleszewski / Paweł Anders, Andrzej Gulczyński, Jacek Jackowski. – Poznań : Wydaw. WBP, 1999. – 113 s., [8] s. tabl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 24)

– **Poznań**

1. ATLAS rowerowy 173 km – Pierscień dookoła Poznania / projekty tras Andrzej Billert, Andrzej Kaleniewicz; tekst i fot. Andrzej Kaleniewicz. – 1 : 75 000. – Poznań : Pietruska & Partner, 2001. – [18] s. : fot., mapy. – (Top Mapa)
Atlas kartograficzno-informacyjny szlaku rowerowego wokół Poznania.
2. ATRAKCJE turystyczne w okolicach Poznania / fot. Barbara Leśniarek [i in.]. – Poznań : Polska Agencja Promocji Turystyki. Oddział Wielkopolski w Poznaniu, 1998. – Składanka : fot., pl.
3. NAJLEPSZE wycieczki na rowerze górskim : okolice Poznania : [przewodnik] / Przemysław Siedziński. – Warszawa; Wrocław : Polskie Przedsiębiorstwo Wydawnicze Kartograficzne im. Eugeniusza Romera, [1998]. – 158 s. : fot., il., mapy. – (Adventure AW)
4. OKOLICE Poznania : [przewodnik] / Przemysław Siedziński. – Warszawa : Pol. Przeds. Wydawnicze Kartograf.; Gliwice : „Adventure AW”, 1998. – 158 s. : fot., mapy. – (Najlepsze Wycieczki na Rowerze Górskim; 10)
5. [PIĘTNAŚCIE] 15 × Poznańskie / fot. Ryszard Korbik, Jerzy Miecznikowski, Zbigniew Szmidt. – Poznań : Polska Agencja Promocji Turystyki. Oddział Wielkopolski w Poznaniu, 1997. – Składanka : fot., mapa
6. POZNAŃ / Zbigniew Szymanowski, Marta Tomczyszyn. – Wyd. 2. – Bielsko-Biała : Wydaw. Pascal, 1999. – 194 s. : pl., rys. – (Dookoła Polski : praktyczny przewodnik)
7. POZNAŃ : Malta : przewodnik turystyczny / Piotr Maluśkiewicz. – Poznań : Wydaw. Miejskie, 2000. – 42 s. : fot., pl.
8. POZNAŃ : miniprzewodnik / Jerzy Domasłowski. – fot. Stanisław Klimek. – Toruń : „Via”, 1998. – [28] s. : il.
9. POZNAŃ : Ostrów Tumski : przewodnik turystyczny / Janusz Pazder; fot. Jerzy Miecznikowski [i in.]. – Poznań : Wydaw. Miejskie, 2000. – 40 s. : fot., pl.

10. POZNAŃ : praktyczny przewodnik / Zbigniew Szymanowski. – Bielsko-Biała : Wydaw. „Pascal”, 1997. – 211 s. : il., pl. – (Dookoła Polski)
11. POZNAŃ : przewodnik / Włodzimierz Łęcki. – Poznań : Zysk i S-ka Wydawnictwo, 1997. – 134 s. : il., pl.
Także okolice Poznania.
12. POZNAŃ : przewodnik : nowy plan miasta : informacje praktyczne : usługi dla biznesu / oprac. Wanda Baumgart, Ewa Komorowska, Włodzimierz Gajowiecki; red. oprac. kartogr. Mariola Michalak. – Poznań : Asocjacja Profit-Pol s.c., 1991. – 31 s. : mapa
13. POZNAŃ A–Z. – Poznań : Wielkopolski Ośrodek Informacji Turystycznej w Poznaniu, 1992. – 201 s. : il.
14. POZNAŃ i okolice / oprac. Piotr Maluśkiewicz, E. Matusiak. – Warszawa : Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej, 1993. – 12 s. : fot.
15. POZNAŃ i okolice / [tekst Piotr Maluśkiewicz; oprac. graf. L. Komorowska. – Warszawa : Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej, 1995. – 12] s. : fot., pl.
16. POZNAŃ i okolice : przewodnik / Włodzimierz Łęcki. – Poznań : Wydział Kultury i Sztuki UW w Poznaniu; Centrum Kultury Poznania „Zamek”, 1993. – 39 s. : il., fot., pl.
17. POZNAŃ najkrócej : przewodnik turystyczny / Janusz Pazder. – Wyd. 2. – Poznań : Wydaw. Miejskie, 2000. – 41 s. : fot.
18. POZNAŃ od A do Z : leksykon krajoznawczy / pod red. Włodzimierza Łęckiego i Piotra Maluśkiewicza. – Poznań : Wydaw. „Kurpisz”, 1998. – 374 s. : fot., il., pl.
19. POZNAŃSKIE szlaki turystyczne / Bogdan Kucharski. – Poznań : Agencja Turystyczna „Polonia”, 1994. – 27 s. : il., fot., pl.
20. PRZEWODNIK po Poznaniu / Włodzimierz Łęcki. – Wyd. 2. – Warszawa : Wydaw. „Sport i Turystyka”, 1991. – 267 s. : il., mapa
21. WOKÓŁ Poznania : szlaki turystyczne / Włodzimierz Łęcki, Piotr Maluśkiewicz. – Warszawa : Wydaw. PTTK „Kraj”, 1991. – 179 s. : mapki. – (Na Szlaku)
22. ZNAKOWANE szlaki turystyczne województwa poznańskiego / Bogdan Kucharski. – Poznań : Polska Agencja Promocji Turystyki. Oddział Wielkopolski w Poznaniu, 1994. – 72 s. : fot., il.
23. ZWIEDZAMY Poznań : przewodnik turystyczny / Włodzimierz Łęcki. – Warszawa : „Kraj”, 1990. – 110 s. : il.

– *Powidz (pow. Słupca)*

1. DO POWIDZA po rozum... i wypoczynek : historia, przewodnik, legendy. – [Powidz] : Nakł. autora, [1994]. – 48 s. : fot., mapy, pl.

– **Pyzdry** (pow. Września)

1. PYZDRY miasto nad Wartą / oprac. Paweł Anders [i in.]. – Poznań : Wydaw. „Abos”, 1993. – 73 s. : il., tabl., bibliogr. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza, nr 1)

– **Rawicz** (pow. Leszno)

1. „SZLAKAMI i miejscami walk powstańców wielkopolskich o Rawicz [woj. leszczyński]” : trasa turystyczna Szymanowo – Izbice. – Rawicz : Towarzystwo Przyjaciół Rawicza, 1993. – 42 s. : il. – (Raviciana, z. 6)
Zawiera: Buzala Walerian. Trasa turystyczna szlakami i miejscami walk powstańców wielkopolskich o Rawicz. – Szymczak Waclaw. Działalność Oddziału PTTK w Rawiczu dla upamiętnienia Powstania Wielkopolskiego na ziemi rawickiej.
2. „WĘDRUJĄC po Rawiczu...” / Janusz Hamielec. – Rawicz : Towarzystwo Przyjaciół Rawicza, 1999. – [39] k. : fot. – (Raviciana; z. 15)

– **Rogoźno** (pow. Piła)

1. ROGOŻNO i okolice : przewodnik / aut. Lucyna Belch [i in.]. – Wyd. 2 uzup. – Rogoźno : Tow. Przyj. Rogoźna; Muzeum Region. im. Wojciechy Dutkiewicz, 1998. – 64 s. tabl., fot., mapa
2. ROGOŻNO i okolice : przewodnik / red. Mieczysław Brust. – Rogoźno : Tow. Przyjaciół Rogoźna, Muzeum Regionalne im. Wojciechy Dutkiewicz, 1993. – 59 s. : fot., pl.
3. ROGOŻNO [woj. piłskie] i okolice : przewodnik / red. Lucyna Belch. – Wyd. 2 uzup. – Rogoźno : Towarzystwo Przyjaciół Rogoźna : Muzeum Regionalne im. Wojciechy Dutkiewicz w Rogoźnie, 1998. – 68 s., [10] s. tabl. : fot., mapa

– **Rydzyń** (pow. Leszno)

1. RYDZYŃ [woj. leszczyński] / tekst Zdzisław Moliński; oprac. graf. Maciej Kryszczyński. – Poznań : Wielkopolski Ośrodek Informacji Turystycznej, 1992. – [22] s. : fot., pl.
Dot. głównie historii i zabytków Rydzyń.

– **Sieraków** (pow. Międzychód)

1. GOSPODARSTWA agroturystyczne gminy Sieraków, woj. wielkopolskie : [informator]. – Sieraków, 2001. – Składanka : fot., pl.

2. SIERAKÓW i okolice / red. tekstu R. Pawelczak. – Poznań : Polska Agencja Promocji Turystyki, Oddział Wielkopolski, 1994. – 16 s. pl.
3. SIERAKÓW Wielkopolski [właśc. Sieraków, woj. poznańskie] : informator turystyczny / tekst i red. Remigiusz Pawelczak. – Sierakowski Ośrodek Kultury „Hutnik”, 1998. – 30 s. : il., pl.
4. SIERAKÓW Wielkopolski [właśc. Sieraków, pow. Międzychód] : oferta turystyczna 2001. – Sieraków : Centrum Informacji Turystycznej, 2001. – Składanka

– **Śmigiel** (pow. Leszno)

1. ŚMIGIEL i okolice / oprac. Włodzimierz Kozłowski; fot. Tadeusz Krzyżanowski. – Kościan : Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Zarząd Oddziału w Kościanie, 1993. – 96 s., [16] s. tabl. : fot., pl., rys.
Tytuł okł. Zwiedzamy: Śmigiel i okolice : monografia krajoznawcza.

– **Szamotuły**

1. SZAMOTUŁY. – Nakło n. Notecią : Wydaw. „Pagina”, 1993. – 20 s. : fot., pl.
2. ZIEMIA Szamotulska : przewodnik / Paweł Mordal. – Poznań : Wielkopolski Ośrodek Informacji Turystycznej, 1993. – 93 s. : fot., il., mapka. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 2)

– **Śrem**

1. ATRAKCJE turystyczne ziemi śremskiej : Śrem – Brodnica – Dolsk – Książ Wielkopolski / Zbigniew Szmidt. – Śremski Ośrodek Wspierania Małej Przedsiębiorczości. – Śrem : ŚOWMP, 2001. – 51 s. : fot., mapy
2. ŚREM / Zbigniew Szmidt. – Poznań : Wydawnictwo WSP, 1994. – 90 s. : il. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 5)

– **Środa Wielkopolska**

1. ZWIEDZAMY Ziemię Średzką : przewodnik turystyczny / Jerzy Sobczak; Starostwo Powiatowe w Środzie Wlkp. – Środa Wlkp.; Swarzędz : „Instar '96”, 2000. – 78 s., [16] s. tabl. : il., mapy

– **Trzcianka**

1. MIASTO i gmina Trzcianka : informator turystyczny / fot. Henryk Król [i in.]; Urząd Miejski Trzcianki. – Trzcianka : UM, [2001]. – 20 s. : fot.
Tekst także w jęz. angielskim i niemieckim.

2. TRZCIANKA : informator turystyczny, szlaki turystyczne, warto zobaczyć. – Trzcianka : Urząd Miejski Trzcianki, [b.r.]. – Składanka : fot.
3. TURYSTYKA : gmina Trzcianka / Urząd Miasta i Gminy w Trzciance; fot. Grzegorz Bielawski, Sławomir Kołodziejski. – Bydgoszcz : Wydaw. „MO-CART”, 1997. – 14 s. : fot.

– **Wągrowiec**

1. SZLAK cysterski : powiat Wągrowiec / tekst Andrzej M. Wyrwa; fot. Piotr Namiota, Wiesław Stępień. – Wągrowiec : Starostwo Powiatowe w Wągrowcu, [2000]. – (Szlak Cystersów w Polsce)
2. TRASY rowerowe : rowerem po ziemi wągrowieckiej / oprac. tekstów i tras, oznakowanie Jacek Martyniński, Jerzy Paprzycki, Romuald Werda. – Wągrowiec : Zakł. Poligraficzno-Wydawniczy M-DRUK, [b.r.]. – [42] s. : mapy

– **Wilczyn (pow. Konin)**

1. GMINA Wilczyn : informator turystyczny / fot. Antoni Łęszczak. – Swarzędz : „Instar”, [1999?]. – 22 s. : fot.
Zawiera m.in.: Skansen Archeologiczny w Mrówkach, s. 21.

– **Władysławów (pow. Turek)**

1. WŁADYSŁAWÓW [woj. konińskie] : przewodnik po Władysławowie i gminie Władysławów / Tadeusz Drzewiecki, Mirosław Adamiak; fot. S. Jafra, H. Trocha, M. Adamiak; Rada Gminy Władysławów, Gminny Ośrodek Kultury : Wydawnictwo J.M. Publishing House. – Władysławów, 1994. – 46 s., [16] s. tabl. : fot.

– **Wolsztyn**

1. POWIAT wolsztyński / Bogdan Kucharski; fot. Paweł Anders [i in.]. – Poznań : Wydaw. WBP, 2001. – 115 s., [16] s. tabl. : il., pl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 27)

– **Września**

1. WRZEŚNIA : przewodnik turystyczny : historia – zabytki – legendy / Hanna Bachorz. – Września : Muzeum Regionalne im. Dzieci Wrzesińskich, 1994. – 24 s. : il., fot.

– **Zaniemyśl** (pow. Środa Wielkopolska)

1. ZANIEMYŚL [pow. Środa Wlkp.] i okolice : przewodnik turystyczny / Jerzy Sobczak; fot. Przemysław Łukaszyk; Zarząd Gminy Zaniemyśl. – Zaniemyśl : ZG, 2001. – 77 s., [16] s. tabl. : fot., il., pl., portr.

– **Złotów**

1. INFORMATOR turystyczny : powiat Złotów / fot. Antoni i Mirosław Szumińscy; tłum. Piotr Denisof; Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa Powiatowego w Złotowie. – Bydgoszcz : Wydaw. D&W „INNOWACJE-Bis”, 2001. – 70 s. : fot., pl.
Tekst także w jęz. niemieckim.
2. ZŁOTÓW / Antoni Śmigieński. – Poznań : Wydaw. WBP, 1995. – 94 s. : pl., tabl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 9)

– **Żerków** (pow. Jarocin)

1. MALOWNICZA Szwajcaria Żerkowska / Marek Weiss // *Gaz. Pozn.* – 2000, nr 250 dod. Turystyka, s. 2–3
Walory turystyczne okolic Żerkowa, pow. Jarocin.
2. ŻERKÓW i Nowe Miasto nad Wartą / Paweł Anders, Eugeniusz Czarny, Andrzej Kostołowski, Janusz Wilczyński. – Poznań : Wydaw. WBP, 1997. – 96 s. : il., tabl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 16)

III. Większe okręgi i krainy geograficzne

1. GWDA : szlak wodny / tekst Stanisław Janowicz; oprac. kartogr. Ewa Tumiałojć. – Warszawa : Wydaw. PTTK „Kraj” Sp. z o.o., 1996. – [32] s. : mapy
2. JEZIORO Wielki Bytyń : krajobrazowy rezerwat przyrody / red. Stefan Leciejewski. – Piła : Wydział Kultury i Sportu i Wydział Ochrony Środowiska UW, 1992. – Składanka + mapa turyst.
M.in. spis baz rekreacyjno-wypoczynkowych.
3. MIĘDZY Prosną a Baryczą / Marek Olejniczak. – Ostrów Wlkp., 2001. – 160 s.
4. NIEZNANA Wielkopolska : gdzie Proсна i Lutynia uchodzą do Warty / Paweł Anders. – Warszawa : „Kraj”, 1992. – 179 s. : il., mapki
5. OSOWA Góra – Jezioro Budzyńskie : ścieżka dydaktyczna / Wielkopolski Park Narodowy / Hanna Wyczyńska, Jarosław Wyczyński, Justyna Kaczmarek. – Jezioro; Poznań : Bogucki Wydaw. Naukowe, 1998. – 24 s. : fot., rys., pl.

6. PAŁUKI / Paweł Anders. – Poznań : Wydaw. WBP, 1997. – 125 s. : il., tabl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 14)
7. PUSZCZA Zielonka : [przewodnik] / Paweł Anders. – Poznań : Wydaw. WBP, 1997. – 104 s. : fot., mapa, tabl. – (Wielkopolska Biblioteka Krajoznawcza; nr 17)
8. SZLAKI rowerowe : Brodnica, Czempień, Dolsk, Kościan, Krzywiń, Książ Wlkp., Śrem, Zaniemyśl / Zbigniew Szmidt, Zdzisław Żeleźny, Bartosz Żeleźny. – Śrem : Śremski Ośrodek Wspierania Małej Przedsiębiorczości, 1999. – 40 s. : fot., fot., mapa
Omówienie 8 tras rowerowych po ziemi średzkiej.
9. ŚREM, Dolsk, Brodnica, Kórnik, Czempień, Książ Wlkp. [woj. poznańskie] : przewodnik turystyczny / tekst i fot. Zbigniew Szmidt. – Poznań : Polska Agencja Promocji Turystyki. Oddział Wielkopolski w Poznaniu, 1998. – [28] s. : fot.
10. WYPOCZYNEK na wsi : Brodnica, Czempień, Dolsk, Książ Wlkp., Śrem / fot. Zbigniew Szmidt, Dariusz Żabiński; Unia Gospodarcza Miast Regionu Śremskiego. – Śrem : Śremski Ośrodek Wspierania Małej Przedsiębiorczości, [b.r.]. – Składanka : fot.
Szlaki turystyczne i gospodarstwa agroturystyczne.
11. ZWIĄZEK Gmin Krajna zaprasza : [informator]. – [B.m.] „Związek Gmin Krajny, [b.r.]. – [24] s. : fot.
Dot. gmin: Jastrowie, Krajenska, Lipka, Łobżenica, Okonek, Tarnówka, Zakrzewo oraz miasta i gminy Złotów, woj. piłskie.

Andrzej Dudziak
Dział Instrukcyjno-Metodyczny

ZABYTKI ARCHITEKTURY W WIELKOPOLSCE

Światowy Dzień Architektury (1 lipca) stanowi okazję do przypomnienia o wielu godnych uwagi i popularyzacji budowli z terenu Wielkopolski. Należą do nich zamki, pałace, dwory, kościoły, budynki i całe kompleksy gospodarcze oraz ciekawe zabudowania przemysłowe. Powstawały w różnych okresach czasu, przy użyciu rozmaitych materiałów od drewna i kamienia, po cegłę, stal i szkło. Choć zaspokajały także odmienne potrzeby materialne i duchowe ciągle

zaświadczać o wspaniałym kunszcie architektów i budowniczych, rzemieślników i artystów oraz zamiłowaniach i pracowitości kolejnych pokoleń Wielkopolan.

Mamy nadzieję, że prezentowane zestawienie ułatwi dotarcie do najciekawszych zabytków wielkopolskich, szczególnie w okresie wakacyjnych wędrówek.

Przedstawiona bibliografia zawiera wybór pozycji zwartych i artykułów, które ukazały się po 1995 roku. Całość materiału podzielono na trzy zasadnicze części. Pierwsza z nich gromadzi opracowania ogólne. Natomiast kolejne części poruszają problematykę architektury świeckiej i sakralnej.

Materiały wcześniej publikowane znajdują się w „Poradniku Bibliograficzno-Metodycznym” nr 2 z 1994 roku („Zabytki architektury świeckiej w Wielkopolsce. Zamki. Pałace. Dwory”) i nr 3 z 1996 roku („Zabytki architektury sakralnej w Wielkopolsce”).

A. Opracowania ogólne

1. ARCHITEKTURA obronna w krajobrazie Polski : od Biskupina do Westerplatte / Janusz Bogdanowski. – Warszawa; Kraków : Wydaw. Naukowe PWN, 1996. – 610 s. : il., plany
2. ATLAS zabytków architektury w Polsce / Hanna Faryna-Paszkiewicz, Małgorzata Omilanowska, Robert Pasieczny ; zdjęcia Maciej Czaplicki, Piotr Jamski. – Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2001. – 668 s. : fot., mapy
3. DOMUS dei : drewniane świątynie w Polsce / Adam Bujak. – Olszanica : „Bosz”, 1998. – 173 s. : fot. kolor., 1 mapa
4. DWORY i dworki w Polsce : przewodnik. Cz. 1–2 / Tadeusz Stefan Jaroszewski. – Warszawa : „Sport i Turystyka” ; „Muza”, 1997–1999. – 2 cz (173; 151 s.) : il.
5. KANON krajoznawczy Polski / pod red. Włodzimierza Łęckiego. – Warszawa : Wydawnictwo PTTK „Kraj”, 2000. – 359 s. : il.
6. LEKSYKON zamków w Polsce / Leszek Kajzer, Stanisław Kołodziejski, Jan Salm. – Warszawa : „Arkady”, 2001 – 592 s. : il.
7. NAJCIEKAWSZE zabytki w Polsce. – Warszawa : „Sport i Turystyka – Muza”, 2001. – 319 s. : mapy, pl., rys.
Dot. m.in. zabytków wielkopolskich w Chełmnie, Gnieźnie, Gołuchowie, Gostyniu, Kórniku, Łądzie, Lednogórze i Poznaniu.
8. PEJZAŻ święty : polskie kościołki drewniane / Stanisław Markowski. – Kraków : „AA”, 1998. – 226 s. : il.

9. POLSKA : dwory, dworki, pałace... / Mirosław Wiśniewski. – Warszawa : Jumar, 2000. – 185 s. : il.
10. POLSKA architektura sakralna w poszukiwaniu stylu narodowego / Krzysztof Stefański. – Łódź : Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2000. – 214 s., [48] s. tabl. : il.
11. POLSKI dwór : wzorce architektoniczne, mit, symbol / Marta Leśniakowska. – Warszawa : Inst. Sztuki PAN, 1996. – 115 s. : il., plany
12. ZABYTKI kultury polskiej / Bartłomiej Kaczorowski. – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagog., 1996. – 334 s. ; fot. – (Słownik Szkolny)
13. ZABYTKI w polskim krajobrazie : przewodnik / Krzysztof Nowiński. – Warszawa : „Sport i Turystyka”, 2001. – 364 s. : il., mapy

B. Architektura świecka

Pozycje zwarte

1. ARCHITEKTURA niedostrzegana : budownictwo folwarczne Wielkopolski / współaut. Włodzimierz Łęcki, Henryk Nowacki; współaut., red. Teresa Jakimowicz; ilustr. Bruno Cynalewski. – Poznań : „Abos”, 1994. – 31 s., [80] s. tabl. kolor.: il., fot., mapa
2. ATLAS rozmieszczenia młynów wodnych w dorzeczach Warty, Brdy i części Baryczy w okresie 1790–1960 / Janusz Gołaski. – Poznań : Wydaw. AR, 1993. – 109 s., [20] k. tabl. złoż. :faks., mapy
3. ARCHITEKTURA przemysłowa XX wieku : Luboń k. Poznania / Grażyna Balińska; ze zdjęciami Jerzego A. Balińskiego. – Wrocław : Oficyna Wydaw. Politechniki Wrocławskiej, 2000. – 125 s. : fot., pl., rys.
4. DWORY i pałace wiejskie w Wielkopolsce : przewodnik / Marcin Libicki. – Wyd. 2. – Poznań : Gazeta Handlowa, 1997. – 320 s. : il.
5. GMINA Opatówek w rysunkach Władysława Kościelniaka / Władysław Kościelniak. – Opatówek : Towarzystwo Przyjaciół Opatówka, 1997. – Teka ([28] k.) : il.
6. KALISZ – najstarsze miasto w Polsce / Stanisław Kulawiak. – Kalisz : Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2001. – 80 s. : il. kolor.
7. LESZCZYŃSKIE zaprasza : zamki, pałace, dworki / fot. Edward Baldys [i in.]; Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Lesznie. – Poznań : Polska Agencja Promocji Turystyki. Oddział Wielkopolski, 1997. – [18] s. : fot.
8. MAJAŃKI wielkopolskie / red. nauk. Jan Skuratowicz. T. 1, Powiat gostyński / oprac. Grażyna Kodym-Kozaczko; red. tomu Jolanta Goszczyńska. T. 2, Powiat pleszewski / Stanisław Małyszko, Łucja Gajda. T. 3, Powiat ostrowski / Stanisław Małyszko. T. 4, Powiat leszczyński / oprac.

- Magdalena Jarzewicz. T. 5, Powiat kościański / Jolanta Goszczyńska. T. 6, Powiat kaliski : [katalog] / oprac. Stanisław Malyszko. – Szreniawa : Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego, 1994–2000. – 6 t. (223; 200; 271; 194; 330; 318 s.) : il. – (Dawne budownictwo folwarczne)
9. MIASTO Poznań / red. Eugeniusz Linette, Zofia Kurzawa. – Warszawa : Wydaw. Artyst. i Filmowe, 1983. – (Katalog zabytków sztuki w Polsce. Seria nowa / red. nac. Jerzy Z. Łoziński ; red. Barbara Wolff-Łozińska ; t. 7). – t. 7 cz. 2,1 : Kościoły i klasztory / red. Andrzej Kuszczalski, Zofia Kurzawa. – 1998. – 149 s., [350] s. tabl. : il.
 10. MUZEUM Zamek Opalińskich w Sierakowie / Marek Hoffman. – Sieraków : Muzeum Zamek Opalińskich w Sierakowie, 1999. – 41 s. : il.
 11. NOWY Tomyśl : zabytki, architektura, okolice : rysunki ołówkiem / red. Ryszard Tratwał ; grafiki Jacek Stelmaszyk ; red. Lucyna Kończal. – Nowy Tomyśl : Zespół Szkół Ogólnokształc., 1999. – [70] k. : il.
 12. NOWY Tomyśl w przeszłości : rysunki ołówkiem / Henryk Błaż. – Nowy Tomyśl : Prac. Plastyczna – Reklamy, 1999. – [36] k. : il.
 13. O ARCHITEKTURZE i plastyce dawnego Poznania do końca epoki baroku / Witold Galka. – Poznań : Wydaw. Miejskie, 2001. – 362 s. : fot., rys.
 14. ODWIEDZAMY zamki, pałace, dwory i dworki województwa leszczyńskiego (bibliografia – wybór) / oprac. Agnieszka Wojciak; Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Stanisława Grochowiaka w Lesznie. – Leszno : WBP, 1996. – 51 s.
 15. PAŁAC w Jarocinie / Marian Walczak; fot. Adam Czernerko; oprac. graf. Adam Walczak. – Jarocin : Państwowy Ośrodek Kształcenia Bibliotekarzy w Jarocinie, 1996. – 85 s. : fot., portr., rys. – (Seria : Jarocin w Zbliżeniach Historycznych)
 16. PAŁACE i dwory w dawnym województwie kaliskim. T. 1–2 / oprac. Maria Strzałko; Stowarzyszenie Historyków Sztuki. – Warszawa : „Arx Regia” : SHS, 1994–1997. – 2 t. (195 s., [68] s. tabl; 176 s., [52] s. tabl) : fot., pl., mapy, rys. – (Materiały do Dziejów Rezydencji w Polsce)
 17. PAŁACE i dwory województwa pińskiego / red. Elżbieta Wojciechowska, Krzysztof Kalka; fot. Romuald Ereński. – Piła : „Akapit”, [2000]. – [28] s. : fot.
 18. PAŁAC Górków w Poznaniu / Teresa Jakimowicz. – Poznań : Wydaw. Miejskie, 1998. – 149 s. : fot., il., plany. – (Biblioteka „Kroniki Miasta Poznania” / red. nac. Jacek Wiesiołowski)

19. POCZTÓWKI z widokami dawnego Poznania (1898–1939) ze zbiorów Muzeum Historii Miasta Poznania / oprac. Magdalena Warkoczewska. – Poznań : Muzeum Narodowe w Poznaniu, 1995. – 289 s. : il., fot.
20. POMNIKI Poznania / Eugeniusz Goliński – Poznań : Quadra, 2001. – 135 s., [16] k. tabl. : il.
21. POZNAŃ / Włodzimierz Łęcki; zdjęcia Christian Parma. – Warszawa : Parma Press, 1997. – 48 s. : il.
22. POZNAŃ / Piotr Maluśkiewicz, Leszek Szurkowski. – Poznań : Wydaw. Miejskie, 2000. – 236 s. : fot.
23. POZNAŃ i okolice / Henryk Kondziela; zdjęcia Krzysztof Jabłoński, Stanisława Jabłońska. – Warszawa : Festina, 1997. – 93 s. : il.
24. POZNAŃ od A do Z / Włodzimierz Łęcki, Piotr Maluśkiewicz. – Wyd. 1. – Poznań : Kurpisz, 1998. – 374 s. : il., mapa
25. POZNAŃ / Jerzy Unierzyński. – Przeźmierowo k/Poznania : Kontra, 2000. – 70 k. fot.
26. RACOT : przemiany i zagrożenia zespołów podworskich / Grażyna Bałińska. – Wrocław : Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 1996. – 157 s. : il.
27. ROGER Sławski : 1871–1963 : architekt / Gabriela Klause. – Poznań : Wydaw. Miejskie, 1999. – 231 s. : il.
28. RYNEK poznański i jego patrycjat / Marja z Sławskich Wicherkiewiczowa. – Wyd. 2 popr. i uzup. – Poznań : Kronika Miasta Poznania, 1998. – 198 s. : il.
29. SPACERKIEM w przeszłość : szkice z dziejów Konina / Piotr Rybczyński; red. Ryszard Jałoszyński, Maria Wiatrowska. – Konin : Wydaw. „Apeks” s.c., 1997. – 64 s., [16] s. tabl. : fot.
30. STARY Ratusz w Poznaniu [Dokument elektroniczny] : multimedialna dokumentacja konserwatorska. – Multimedia interakcyjne. – Toruń : Wydaw. Multimedia Pol : Pracownice Badań i Konserwacji Zabytków, 1996. – 1 dysk optyczny (CD ROM)
31. ŚRODA Wlkp. węglem : zabytki, architektura, okolice / R.J. Kurnatowski. – Środa Wlkp. : Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Środa Wlkp., 1995. – [48] s. : rys.
32. WIELKOPOLSKA na weekend : przewodnik turystyczny : 11 tras po najpiękniejszych zakątkach Wielkopolski / Katarzyna Firlej, Sławomir Adamczak. – Wyd. 2. – Bielsko-Biała : Pascal, 2001. – 176 s. : il.
33. ZABYTKI architektury i budownictwa w Polsce : województwo poznańskie. T. 32, cz. 2 / red. Hanna Krzyżanowska. – Warszawa : Ośrodek Dokumentacji Zabytków, 1998. – 793. : mapa

34. ZABYTKI kościańskiej fary : [album] / Zbigniew Garszka. – Kościan : Parafia Farna w Kościanie; Towarzystwo Miłośników Ziemi Kościańskiej, 1997. – 118 s. nlb. : fot.
35. ZAMEK w Rydzynie : [album] / Zdzisław Moliński. – Bydgoszcz : OMEGA, 1997. – 146 s. nlb. : fot.
36. ZBAŚZYŃ i okolice : (rysunki ołówkiem) : zabytki, architektura, okolice / ilustr. Ewa Łysakowska ; red. Jacek Stelmaszyk, Ryszard Tratwał. – Nowy Tomyśl : Zespół Szkół Ogólnokształcących im. M. Kopernika, 1998. – [99] s. : il.
37. ZAMEK królewski w Poznaniu : niezwykle przewodnik / red. Karolina Prymas; Wielkopolski Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego. – Poznań : Wydaw. Miejskie, 1998. – 28 s. : il. – (Europejskie Dni Dziedzictwa Kulturowego)
38. ZAMEK w Kórniku / Róża Kasinowska. – Kórnik : Biblioteka Kórnicka, 1998. – 278 s. : fot., il., plany

Artykuły

1. BASZTA armatnia na dziedzińcu Szpitala Miejskiego / Ewa Leszczyńska // *Kron. M. Pozn.* – 1996, nr 1, s. 254–260
2. BASZTA narożna muru zewnętrznego : ul. 23 lutego / ul. Maształarska / Zbigniew Karolczak, Aleksander Werc // *Kron. M. Pozn.* – 1996, nr 1, s. 107–112
3. BRAMA Wielka / Zbigniew Pilarczyk // *Kron. M. Pozn.* – 1996, nr 1, s. 160–162
4. BRAMA Wodna / Zbigniew Pilarczyk, Zbigniew Karolczak // *Kron. M. Pozn.* – 1996, nr 1, s. 180–187
5. BRAMA Wrocławska / Zbigniew Pilarczyk // *Kron. M. Pozn.* – 1996, nr 1, s. 243–246
6. BRAMA Wroniecka / Zbigniew Pilarczyk, Zbigniew Karolczak, Witold Maisel // *Kron. M. Pozn.* – 1996, nr 1, s. 127–137
7. DWIE baszty wewnętrznego muru obronnego przy ul. Maształarskiej / Ewa Leszczyńska // *Kron. M. Pozn.* – 1996, nr 1, s. 113–121
8. KRYPTA Zasłużonych Wielkopolan / Jerzy Sobczak // *Kron. Wielkop.* – 1997, nr 4, s. 131–133
W podziemiach katedry poznańskiej.
9. NOWOŻYTNE fortyfikacje Poznania w planach i widokach z XVII i XVIII wieku / Zbigniew Pilarczyk // *Kron. M. Pozn.* – 1996, nr 1, s. 66–82
10. PAŁAC w Konarzewie / Dorota Matyaszczyk // *Ochr. Zabyt.* – 1999, nr 3, s. 250–263

11. PIASTOWSKA droga romańska / Grzegorz Bednarek // Tygiel Kult. – 1998, nr 9/10, s. 149–151
Budowle w stylu romańskim w Wielkopolsce i Polsce Centralnej.
12. POZNAŃSKI barok / Zofia Kurzawa, Andrzej Kuztelski // Ochr. Zabyt. – 1999, nr 3, s. 216–224
13. W SZAMOTUŁACH / Bohdan Olszewski // Spotk. z Zabyt. – 1997, nr 7, s. 20–21
14. ZBURZENIE murów i dzieje ich pozostałości do czasów najnowszych / Eugeniusz Linette // Kron. M. Pozn. – 1996, nr 1, s. 60–65
15. ZESPÓŁ dworsko-pałacowy w Koszutach jako wyspa środowiskowa / Barbara Bożetka // Aura. – 2001, nr 2, s. 12–13

C. Architektura sakralna

Pozycje zwarte

1. DAWNY zbór Świętego Krzyża na Grobli : obecny kościół parafialny Wszystkich Świętych / Iwona Błaszczuk. – Poznań : Wydaw. Miejskie, 2001. – 173 s. : fot., rys. – (Biblioteka Kroniki Miasta Poznania. Zabytki Poznania)
2. DZIEJE Kaplicy Królów Polskich czyli Złotej w Katedrze Poznańskiej / Zofia Ostrowska-Kęmbłowska. – Poznań : Poznańskie Tow. Przyjaciół Nauk, 1997. – 231 s., [24] k. tabl. : il.
3. KATEDRA poznańska / Szczęsny Skibiński. – Poznań : „Patria Polonorum” : Księgarnia św. Wojciecha, 2001. – 155 s., [48] s. tabl. – (Szlakami Polskiego Milenium)
4. KATEDRA w Gnieźnie : przewodnik / Gabriela Mikołajczyk. – Wyd. 3. – Gniezno „Gaudentinum”, 1999. – 31 s. : il.
5. KATOLICKI Kościół Parafialny Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Złotowie; Muzeum Ziemi Złotowskiej w Złotowie. – Nakło n/Not. : Wydaw. „Pagina”, 1997. – 30 s. : fot.
Zawiera także tekst w jęz. niemieckim.
6. KOŚCIÓŁ farny pw. św. Mikołaja w Lesznie : przewodnik / Mateusz Drewniak. – Leszno : Parafia św. Mikołaja w Lesznie, 1996. – 88 s., [40] s. tabl. : fot., rys.
7. KOŚCIÓŁ i klasztor oo. franciszkanów w Kaliszu / Krystyna Splitt, Jerzy Aleksander Splitt; fot. Jarosław Romaniuk. – Kalisz : Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej : Klasztor oo. Franciszkanów w Kaliszu, 1998. – 40 s. : fot., pl., rys.
8. KOŚCIÓŁ pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Poniecu / Edyta Wojciechowska. – Poniec, 1998. – 50 s. : fot.

9. KOŚCIÓŁ oo. Franciszkanów pw. św. Antoniego z Padwy Sanktuarium Matki Bożej w Cudy Wielmożnej na Wzgórzu Przemysława w Poznaniu / oprac. Tomasz Jank. – Poznań : Wydaw. WBP, 2001. – XI s. : fot.
Dzieje, architektura i zabytkowy wystrój kościoła.
10. KOŚCIÓŁ parafialny w Mąkolnie [pow. Konin] / oprac. Kazimierz Rułka. – Włocławek : Włocławskie Wydaw. Diecezjalne, 2000. – 39 s. : il.
11. KOŚCIÓŁ Kolegiacki pw. św. Floriana w Chodzieży / tekst Alfred Reformat; red. Andrzej Bartosz; fot. Krzysztof Klepacki. – Chodzież : Parafia Kolegiacka pw. św. Floriana, 1997. – 24 s. : fot.
12. KOŚCIÓŁ pocysterski pw. św. Jana Chrzyciela w Owińskach : przewodnik / Kazimierz Tomalik. – Owińska, 1999. – 24 s. : fot.
13. KOŚCIÓŁ św. Marcina i Franciszkanie w Jarocinie / Marian Walczak. – Jarocin : Zakł. Bibliotecznych i Szkolnych Pomocy Naukowych i Użytkowych „Marka”, 1995. – 101 s. : il.
14. KOŚCIOŁY dekanatu kostrzyńskiego : [informator]. – Swarzędz : P.W. Instar'96, 2000. – 23 s. : fot.
15. KOŚCIOŁY drewniane na Ziemi Grodzkiej / Jerzy Sobczak. – Grodzisk Wielkopolski : [Wydaw. Muzeum Ziemi Grodzkiej], 1999. – 66 s. : fot., pl., rys. – (Grodzkie Zeszyty Historyczne; nr 2)
16. KOŚCIOŁY Wielkopolski, Kujaw i Ziemi Lubuskiej z teki rysunków Kajetana Wincentego Kielisińskiego (1808–1849) / Jerzy Fogel ; rys. Kajetan Wincenty Kielisiński. – Poznań : Wydaw. Poznańskie, 1998. – 143 s. : il.
17. LICHEŃ i jego świat / Katarzyna Marciniak. – Poznań : eMPI2, 1999. – 78 s. : il.
18. MATKO nasza : rzecz o Świątyni Matki Boskiej Bolesnej na Świętym Łazarzu w Poznaniu / Jerzy Stranz. – Poznań : Parafia Matki Boskiej Bolesnej, 2000. – 47 s. : il.
19. NA kościółek drewniany w Kicinie [pow. Poznań] / Jacek Kowalski. – Kicin : Parafia Świętego Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny, 2001. – 63 s. : il.
20. NIEPOKONANA i wzniosła Katedra św. Mikołaja w Kaliszu : [album] / fot. Wojciech Zdunek; tekst Andrzej Gawel. – Bydgoszcz : Pomorska Oficyna Wydaw.-Reklamowa, 2000. – 108 s. : il.
21. OBLICZA Ołoboku / oprac. Marian Libera. – Ołobok : Marian Libera, 2000. – 224 s. : il., mapy
22. OPACTWO Benedyktynów w Lubiniu : pierwsze wieki istnienia : materiały z IV Sesji Lubuskiej... / pod red. Zofii Kumatowskiej. – Poznań : Wydaw. Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, 1996. – 156 s. : il.
23. PRZYDROŻNE kapliczki Poznania / Jerzy Sobczak. – Poznań : Księgarnia św. Wojciecha, 1999. – 79 s. : il., fot , pl

24. PUSTELNIA bieniszewska : zarys dziejów / Stefan Paszek, Leszek Rutcecki. – Konin : Drukarnia Wydaw. „Trans-Druk” s.c., 2000. – 74 s. : fot., portr.
25. ROK Świąty w Wielkopolsce / Romana Brzezińska, Tomasz Marecki. – Poznań : Księgarnia św. Wojciecha, 2000. – 140 s. : il.
26. SANKTUARIUM Matki Bożej Pocieszenia na Zdzieżu w Borku Wielkopolskim / Barbara Latosińska, Bożena Weber. – Kraków : Instytut Teologiczny Księży Misjonarzy, 1995. – 141 s. : il.
27. SANKTUARIUM św. Wojciecha : w roku 1000-lecia jego męczeńskiej śmierci / Gabriela Mikołajczyk. – Gniezno : „Gaudentinum”, 1997. – 135 s. : il.
28. ŚWIĄTYNIA trzeciego tysiąclecia / Grzegorz Tuderek, Tadeusz Kraśko. – Warszawa : Max Media, 1999. – 111 s. : il.
29. TAJEMNICE katedry gnieźnieńskiej / Zygmun Rola. – Wyd. 3. – Poznań : Wydaw. „Zysk i S-ka”, [2000]. – 199 s. : rys.
30. TWÓJ kościół : świątynie Ziemi Kolskiej : [album] / Jan Stępiński, Maria Świniarska ; fot. Wojciech Kasprzak [i in.]. – Koło : Bydgoszcz : „Promak”, 2000. – 59 s. : il.
31. WIELKOPOLSKIE kościoły drewniane / Ryszard Brykowski. – Poznań : Patria Polonorum; Księgarnia św. Wojciecha, 2001. – 190 s. : il.
32. ZAMEK w Rydzynie / Zdzisław Moliński. – Bydgoszcz : Wydaw. „Omega”, 1997. – [146] s. : il.

Artykuły

1. CYSTERSI w Łądzie / Bohdan Olszewski // Spotk. z Zabyt. – 1999, nr 5, s. 22–23
2. GNIEŹNIEŃSKA katedra odnowiona / Grażyna Koczorowska // Kron. Wielkop. – 1997, nr 3, s. 175–177
3. KAPLICA Górków / Jowita Bera // Spotk. z Zabyt. – 1998, nr 11, s. 22–23
4. ODBUDOWANA Katedra poznańska – tysiącletni świadek dziejów Polski, pomnik kultury narodowej / Alicja Karłowska-Kamzowa // Kron. M. Pozn. – 1998, nr 4, s. 257–263
5. ZESPÓŁ pofranciszkański w Śremie / Ewa Leszczyńska // Kron. Wielkop. – 1999, nr 3, s. 71–82

BIBLIOGRAFIE OSOBOWE

Camilo Jose Cela
(1916–2002)

Camilo Jose Cela – ur. 11.05.1916 – zm. 17.01.2002 – hiszpański pisarz, poeta i dziennikarz, laureat literackiej Nagrody Nobla 1989. Urodził się w Iria Flavia (iberyjska Galicja) w rodzinie o arystokratycznym rodowodzie. Pierwsze lata życia spędził w Londynie. Jako dziecko uczył się u jezuitów. Studiował medycynę, filozofię i prawo na Uniwersytecie Madryckim. Wojna domowa (1936–1939) przerwała naukę. Żadnego kierunku nie ukończył, ale środowisko uczelniane nakłoniło go do pisania. Walczył po stronie gen. Franco, później pracował jako cenzor w aparacie propagandy. W czasie pracy dziennikarskiej wiele podróżował po Hiszpanii. Był również w krajach Ameryki Łacińskiej. W roku 1955 osiadł na Majorce, gdzie wydawał (1956–1979) popularne czasopismo literackie.

Sławę zyskał jako autor powieści i zarazem twórca nowego stylu literackiego „tremendyzmu” odznaczającego się opisywaniem scen brutalnych i przerażających, czarnym humorem, komiczną deformacją, obscenicznością. Część twórczości oparł na przeżyciach, obserwacjach i przemyśleniach z wojny domowej. Pisał również książki podróżnicze.

Najważniejsze dzieła to: „Rodzina Pasquala Duarte” (1942); „Nowe przygody i nieszczęścia Łazika z Tormesu” (1944); „Ul” (1951); „San Camilo, 1936” (1969); „Mazurek dla dwóch nieboszczyków” (1983).

a. Pozycje zwarte

1. LEKSYKON prozaików : dla szkół i miłośników literatury / Janusz Termer. – Warszawa : Iskry, 2001. – S. 132–134
2. LEKSYKON pisarzy świata : XX wiek / pod red. Wacława Sadkowskiego. – Warszawa : Fundacja „Literatura Światowa”, 1993. – S. 63–64
3. LEKSYKON literackich laureatów Nagrody Nobla / Grzegorz Górny. – Kraków : Zebra, 1999. – S. 221–223

b. Artykuły

1. CAMILO Jose Cela / Kalina Wojciechowska // Lit. na Świecie. – 1975, nr 2, s. 215–220
2. CAMILO Jose Cela : portret w pięć minut / Domingo Garcia-Sabell // Lit. na Świecie. – 1991, nr 11, s. 3–4

3. CELA i antyliteratura / Ewa Burska // *Lit. na Świecie* – 1975, nr 2, s. 241
4. CELA – piewca Galicji po kastilijsku / Basilio Losada // *Lit. na Świecie*. – 1991, nr 11, s. 60–64
5. MAZUREK Camilo Jose Celi / Dorota Walasek-Elbanowska // *Lit. na Świecie*. – 1991, nr 11, s. 35–38
6. O DŁUGIM życiu Jose Celi / Urszula Kozioł // *Rzeczpospolita*. – 2002, nr 22, s. D4
7. ROZMOWA z Camilo Jose Celą / rozm. przepr. Francisco Lopez // *Lit. na Świecie*. – 1991, nr 11, s. 35–56
8. SERGIUSZ Piasecki według Camila Jose Celi / Florian Śmieja // *Odra*. – 2001, nr 4, s. 126–127
9. WPRAWKI mistrza / Adam Komorowski // *Nowe Książ.* – 1998, nr 1, s. 22–23
10. Z LISTÓW Camilo Jose Celi do Kaliny Wojciechowskiej // *Lit. na Świecie*. – 1991, nr 11, s. 57–59

Antonio Gaudi
150 rocznica urodzin

Antonio Gaudi y Cornet – ur. 25.06.1852 – zm. 10.06.1926 – architekt hiszpański. Urodził się w Reus, gdzie ojciec trudnił się kotlarstwem i wytwarzaniem miedzianych naczyń. Od dziesiątego roku życia rozpoczął pracę zarobkową. Uczył się w rodzinnym mieście w szkole pijarów, wykazując szczególne zdolności w naukach ścisłych. Po maturze przybył do Barcelony i podjął pracę w charakterze kreślarza. W 1878 roku ukończył studia w barcelońskiej Szkole Architektonicznej. Niepowodzenia w życiu zawodowym, osobistym i uporczywe bóle reumatyczne spowodowały ucieczkę w rozrywkowe życie i częste depresje. Zamówienie od hrabiego Eusebi Guella odmieniło jego los. Stał się twórcą znanym choć kontrowersyjnym. Wieloletnia praca nad kościołem Sagrada Familia przemieniła go w człowieka głęboko wierzącego.

Zmarł w Barcelonie, gdzie znajduje się większość jego prac.

Stworzył własny, niepowtarzalny styl architektoniczny. Starał się łączyć nowatorstwo rozwiązań konstrukcyjnych (paraboliczne łuki) ze swobodnym kształtowaniem bryły budynku. Nawiązywał do form występujących w naturze, wprowadzał w budowlach płynne, faliste linie, bogatą kolorystykę. W poszczególnych dziełach znawcy dostrzegają twórcze kontynuowanie gotyku czy duże zbliżenie do stylu mudejar łączącego elementy gotyku, renesansu i sztuki islamu.

Najważniejsze obiekty to: domy – Casa Vicens (1878-1880), Casa Calvet (1898-1904), Casa Fiqueras (1900-1902), Casa Battlo (1904-1906), Casa Mila (1905-1907); budowle w parku Guell (1900-1914); kościół Sagrada Familia (1883-1926).

a. Pozycje zwarte

1. ANTONI Gaudi / tekst Akos Moravanszky. – Budapest : Akademia i Kladó; Warszawa : „Arkady”, cop. 1983. – 33 s., [45] s. tabl. : fot., pl. – (Architektura i Architekci Świata Współczesnego)
2. GAUDI 1852–1926 : Antoni Gaudi i Cornet – życie dla architektury / Rainer Zerbst. – Köln : „Taschen”; Warszawa : „Solis”, [1999]. – 239 s. : il. kolor.
3. GAUDI : 1852–1926 : Antoni Gaudi i Cornet – życie dla architektury / Rainer Zerbst. – Warszawa : „Solis”; Bratislava : „Slovart”, [1996]. – 239 s. : il. kolor.
4. GAUDI : człowiek i jego dzieło / Joan Bergos oraz Joan Bassegoda i Nonell, Maria Antonietta Crippa; fot. Marc Llimargas. – Warszawa : „Arkady”, 2000. – 309 s. : il.
5. POCZET wielkich architektów / Witold Szolginia. – Warszawa : Nasza Księgarnia, 1976. – S. 179–189

b. Artykuły

1. ARCHITEKT boży : czym bardziej zasłużył się Antoni Gaudi : swym dziełem czy pobożnością / Adela Gooch // F o r u m . – 1999, nr 22, s. 19
2. ARCHITEKT Pana Boga / Mirosław Banasiak // G a z . W y b o r . – 2000, nr 191, dod. Magazyn Gazeta s. 10–15
3. DANTE architektury / Przemysław Trzeciak // N o w e K s i ą ż . – 2001, nr 2, s. 62–63
4. GAUDI / Jacek Bukowski // P l a s t . i W y c h o w . – 1997, nr 2, s. 29–34
5. KONTROWERSYJNY geniusz : Międzynarodowy Rok Gaudiego / Natalia Budzyńska // P r z e w . K a t o ł . – 2002, nr 21, s. 34–35
6. „NIEPEWNOŚĆ drżąca prosta jasność” / Małgorzata Kitowska-Łysiak // Z n a k . – 2001, nr 6, s. 117–123
7. ODCIENIE ciemności / Wojciech Chmielewski // W D r o d z e . – 1999, [nr] 12, s. 55–68
M.in. sylwetka Antonio Gaudiego.
8. SZALEŃSTWO linii krzywej / Elżbieta Sawicka // R z e c z p o s p o l i t a . – 2002, nr 63, dod. Magazyn s. 4–9

III. MATERIAŁY METODYCZNE

Maria Giemza-Żurawska

Anna Sabilo

Dział Instrukcyjno-Metodyczny

ZBLIŻENIA: NASZA WIELKOPOLSKA

Uwagi metodyczne

Zbliżenia: nasza Wielkopolska to cykl 6. spotkań stanowiących „wycieczki po mapie” szlakiem najciekawszych miejsc Wielkopolski. W kolejnych *zbliżeniach* oglądamy najpierw tą *wielką* Wielkopolskę, następnie tą *bliższą* – powiatową i wreszcie – nasze miejsce zamieszkania. Głównym celem tej akcji jest pogłębienie wiedzy o historii i kulturze regionu, rozbudzanie zainteresowań i poczucia emocjonalnych więzi ze światem lokalnym oraz zachęta do odwiedzin omawianych miejsc. Adresatem tych działań jest młodzież gimnazjalna lub uczniowie starszych klas szkoły podstawowej. Zajęcia można przygotować wspólnie z nauczycielami poszczególnych klas (w ramach ścieżki edukacyjnej dotyczącej „małej ojczyzny”) lub jako spotkanie otwarte.

W bibliotece, gdzie będą odbywać się wirtualne wędrowki, konieczne trzeba przygotować wystawę materiałów ilustrujących omawiane zagadnienia – książki, fotografie, slajdy, dokumenty itp. – do każdego z trzech *zblizeń* osobną! Nie można zapomnieć również o mapie, najlepiej województwa wielkopolskiego oraz planach wybranych miejscowości, po których zdecydowaliśmy się *pospacerować*. Część trzecia nie jest scenariuszem, ale propozycją metodyczną do przygotowania przez organizatora. Ma ona na celu włączenie w działania młodych uczestników poprzednich spotkań.

Osoba kierująca całą akcją, umownie zwana **Prowadzącym** powinna dobrać sobie pomocnika (pomocników), tu zwanego **Asystentem**, który będzie równoległe do wykładu prezentował materiały ilustracyjne (najodpowiedniejszą osobą byłby uczestnik spotkania, uprzednio odpowiednio przygotowany).

Ponadto teksty, które są cytacjami można wcześniej nagrać na taśmę magnetofonową i odtwarzać jako jeszcze jeden głos w dialogu.

Chcąc uniknąć znużenia słuchaczy, należy wykorzystać też zestaw ponumerowanych pytań i odpowiedzi, rozdając je słuchaczom, by we wskazanym momencie włączyli się do akcji, odczytując odpowiednie teksty. Zestawy te nazwano tutaj *Pytanie nr...* i *Koperta nr...*, co nie oznacza, że muszą one znajdo-

wać się w kopertach. Można wykorzystać choćby wielkopolskie „tytki” lub inne symboliczne czy żartobliwe pojemniki.

Imprezy te możliwe są do przeprowadzenia w najskromniejszych nawet warunkach. Materiały do prezentacji powinny znajdować się w zbiorach regionalnych każdej biblioteki, także w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych można je sprowadzić z innych placówek województwa, jak również wypożyczyć od czytelników ich zbiory: widokówki, foldery, albumy, nawet gadżety przywiezione z omawianych miejsc.

Jedynym technicznym sprzętem, który wydaje się niezbędny, jest rzutnik – byłoby rzeczą kłopotliwą dla asystenta i dezorganizującą program spotkania, gdyby musiał on pokazywać ilustracje kolejno każdemu uczestnikowi, zwłaszcza w ciasnych pomieszczeniach niektórych bibliotek.

W bibliotekach dysponujących odpowiednim wyposażeniem, wszystkie te „wycieczki na niby” mogą zostać wzbogacone i uatrakcyjnione wszelkimi rodzajami pokazów multimedialnych.

Część I Wielkopolska

Prowadzący:

Wielkopolska ma długą historię. Jest regionem niezwykłym. Tutaj odkryto najstarszą w Europie osadę kultury łużyckiej zachowaną w bardzo dobrym stanie. To tu zaczęło kształtować się państwo polskie. Tutaj też była pierwsza stolica, pierwsze biskupstwo, tu spoczywają pierwsi władcy. Warto więc powędrować szlakiem przeszłości zatrzymać się w teraźniejszości i pomyśleć o przyszłości tego regionu Polski.

Sama nazwa Polska wywodzi się od plemienia Polan, które żyło na tych ziemiach w IX w., tj. w obecnej Wielkopolsce.

Pytanie nr 1: Skąd wywodzi się nazwa Polan?

Koperta nr 1: Od pola. Bo Polanie to po prostu mieszkańcy pól w okolicach Gniezna i Poznania, którzy swoje państwo nazwali polską ziemią pełną pól.

Prowadzący:

Tak tłumaczył to prof. Bogdan Walczak, dodając dalej, że łacińska *Polonia* przekształciła się w pospolite określenie „polska ziemia”, ta zaś stała się nazwą własną i zaczęto pisać ją z wielkich liter, a potem krótko „Polska”. Przydomek Wielkopolska bierze swoje pierwotne korzenie od nazwy łacińskiej *Polonia Maior*, która pojawia się w piśmiennictwie później, bo w XIII w. i znaczy dosłownie

Wielka (Większa) w znaczeniu stara (starsza) – stąd etymologicznie wyprowadza się nazwę *najważniejszej* dzielnicy państwa.¹

Wprowadzenie w pradziejy regionu w wielu opracowaniach zaczyna się od śladów pierwszych ludzi, którzy pojawili się na tych terenach 10-12 tysięcy lat temu. W poznańskim muzeum archeologicznym można oglądać motykę z rogu renifera wykonaną przez człowieka prawie 11 tysięcy lat temu (w epoce brązu).

Pytanie nr 2: Jak dotarły tu renifery?

Koperta nr 2: Badacze tłumaczą to następująco: cofający się lodowiec pozostawił po sobie jedynie glazy narzutowe ze Skandynawii, Bałtyk był wówczas ogromnym słodkowodnym jeziorem. I na te tereny dotarli właśnie przodkowie Lapończyków, wędrując za reniferami. Potem ludzie odeszli ze swoimi stadami na północ. Motyka jest dowodem na to, że osadnicy uprawiali coś lub wydłubywali z ziemi wówczas suchej, bo tundrowej.

Wycieczka I

Prowadzący:

Mamy też w Wielkopolsce piramidy. Nie wierzycie? To udajmy się teraz ok. 10 km na północny zachód od Kościana, po lewej stronie drogi prowadzącej do Grodziska Wielkopolskiego stoją w szeregu cztery kopce, określane jako *piramidy wielkopolskie* (**Asystent:** pokazuje fot. s. 8, [w:] S. Bartkowiak, *Najkrótsza historia Wielkopolski oraz miejsce na mapie.*)

Pytanie nr 3: Dlaczego *piramidy*? Jaka rolę spełniały w przeszłości?

Koperta nr 3: Jak wykazały badania archeologiczne, pagórki są grobowcami (kurhanami) z wczesnej epoki brązu. Pochowano w nich prawdopodobnie wodzów plemiennych. Badając w latach 50. kurhany, archeolodzy znaleźli w nich berło sztyletowe – uznane za insygnia władzy, siekierki, sztylety, szpile do spinania odzieży i paciorki bursztynowe. W trzech z nich odkryto szkielety osób pochowanych w charakterystyczny dla tamtego okresu sposób. Wszystkie musiały być wcześniej skrępowane, bo miały kolana podgięte do brody. Teraz wzniesienia pokrywa trawa i bujna roślinność krzewiasta. Badacze twierdzą, że jeszcze w połowie XIX w. było ich tu czternaście. Liczba ich jednak malała wraz z zagospodarowywaniem terenu przez mieszkańców. A nazwę *piramidy* nadał grobowcom prof. Franciszek Jaškowiak, jeden z badaczy wczesnej historii tych terenów.

¹ *Tajemnicza Wielkopolska*, red. Z. Rola, Poznań 2000, s. 5-6.

Prowadzący:

Kilkaset lat później powstało osiedle obronne otoczone bagnami w **Biskupinie**, obecnie uznane za najstarszy zabytek wczesnej epoki żelaza w Europie. Wg najnowszych danych osada pochodzi z początków epoki żelaza, tj. okresu między 650-550 p.n.e. (niektóre źródła podają też 747-722 p.n.e.), czyli jeszcze sprzed rozkwitu Aten i Rzymu. Jest to wieś położona w płn.-wsch. regionie Wielkopolski zwanym **Pałuki** (**Asystent:** *pokazuje Pałuki na mapie*). *Pałuki* oznacza ziemie wilgotne, bagniste. W takich właśnie warunkach żyli pra-Słowianie. Torf świetnie konserwuje, dlatego właśnie wilgotne warstwy torfu jeziora znakomicie utrwaliły konstrukcje drewniane.

Pytanie nr 4: Skąd wiemy o tej osadzie?

Koperta nr 4: Pewien gospodarz wykopywał torf na półwyspie nad Jeziorem Biskupińskim, a wiejski nauczyciel Walenty Szwajcer, zupełnie przypadkiem natrafił tam na pozostałości po dawnej osadzie. Posada w zaniedbanej szkole liczącej prawie osiemdziesięciu uczniów w małej wsi Biskupin była dla niego jak zsyłka. Chciał jak najszybciej uciec stamtąd. Nie wiedział jednak, że wszystko miało się niedługo zmienić.

Prowadzący:

Nauczyciel opowiadał (Propozycja: dla uwiarygodnienia wypowiedzi, można odtworzyć poniższy cytat z taśmy magnetofonowej, nagrywając wcześniej zainscenizowany wywiad):

„(...) Już na pierwszej lekcji (...) zapytałem dzieci jak spędzają czas wolny po lekcjach. Okazało się, że starsi chłopcy pasą całymi popołudniami kozy na grodzicach. Tego samego dnia jeden z chłopców koziarzy zaprowadził mnie na półwysp. Miejsce spodobało mi się bardzo, więc prawie codziennie odwiedzałem je podczas popołudniowych spacerów. Na początku moją uwagę zwróciły duże fragmenty ceramiki w kretowiskach oraz wymyte przez wodę na brzegu jeziora. Któregoś dnia zauważyłem sterzące w trzcinach drewniane pale. Jak się później okazało były one szczątkami falochronu. Wiosną 1932 r. pogłębiano rzekę Gąsawkę. Poziom wody w J. Biskupińskim opadł o kilkadziesiąt centymetrów i znajdujące się pod wodą konstrukcje ujrzały światło dzienne. (...) Miałem zamiar opracować naukowo znalezisko, napisać raport i dopiero wtedy zawiadomić archeologów, zyskując sławę i rozgłos.

W popłoch wpadłem dopiero wiosną 1933 r., kiedy właściciel łąki, Antoni Jercha, zaczął kopać torf. Zebrał on warstwę ziemi i żeby dostać się do torfu, zaczął rąbać dębowe belki konstrukcji drewnianych, zalegające na głębokości 70-80 cm pod powierzchnią ziemi. Chciałem go powstrzymać, ale odpowiedział mi kategoricznie, że na swojej ziemi może robić, co mu się podoba. Pokazał mi

wtedy fragmenty błyszczących złościście przedmiotów wykonanych z brązu. Od razu powiedziałem mu, że to brąz, ale nie dał wiary, gdyż usiłował te zabytki sprzedać jako złoto u jubilera w Gnieźnie. Staralem się swoim odkryciem zainteresować różne osoby, kolegów nauczycieli i władze szkolne. (...) wszędzie zbywano mnie ze śmiechem politowania. A Jercha ciągle kopał... Dopiero w „Dzienniku Urzędowym Kuratorium Poznańskiego Okręgu Szkolnego” znalazłem odezwę o ochronie zabytków i adres Józefa Kostrzewskiego. Napisałem list i odpowiedź przyszła bardzo szybko. (...) Profesor zapowiadał swój przyjazd 6 października 1933 roku. (...) Kiedy przyszliśmy na miejsce, zobaczyłem jak na widok profilu wykopu Jerchy i sterzących z niego konstrukcji profesor na dłuższą chwilę osłupiał, a potem (...) biegaliśmy wkoło wykopu, zbierając kości, ceramikę, kamienne rozcieracze do żaren, fragmenty drewna (...)”.²

Prowadzący:

Takie były początki, kiedy w 1933 r. wybitny archeolog prof. Józef Kostrzewski rozpoczął badania, które pozwoliły mu stwierdzić, że wykopalisko to szczątki grodziska obronnego leżącego na wyspie o powierzchni ok. 2 ha.

Później tafła jeziora obniżyła się i obecna rekonstrukcja składająca się z mostu, bramy i kilku chat z drewnianych bali zajmuje półwysp. Chata taka o powierzchni ok. 80 m² dzieliła się na część mieszkalną z wielkim łóżem dla całej rodziny liczącej nawet do 10 osób i paleniskiem na klepisku oraz na przedsiónek, gdzie trzymano inwentarz. Dachy kryto trzcina porastającą brzeg jeziora. Badania wykazały, że pierwotnie stało tam około stu takich domostw. W 1950 roku udostępniono dla zwiedzających 23-hektarowy rezerwat archeologiczny. (**Asystent** pokazuje fot. Zrekonstruowana osada w Biskupinie [w:] K. Firlej, Wielkopolska na weekend)

Pytanie nr 5: Co powoduje atrakcyjność tego terenu?

Koperta nr 5: Zgromadzone zostały tu liczne zabytki z różnych okresów – od starszej epoki kamienia do wczesnego średniowiecza jak np. wspomniana zrekonstruowana osada obronna charakterystyczna dla kultury łużyckiej. Także późniejsze jak pałucka zagroda z przelomu wieków XVIII i XIX, w 1974 r. przeniesiona ze wsi, wraz ze studnią z żurawiem oraz czynną pasieką. Od 1972 r. eksperymentalnie wprowadzono zwierzęta i rośliny podobne do tych, jakie hodowali mieszkańcy osady. W zagrodach mieszkają kozy, owce *wrzosówki*, czerwone bydło i koniki polskie (*tarpany*). Na polatkach rośnie proso, jęczmień, pszenica *plaskurka*, soczewica i bób cellycki, mniej słodki od tego, który znamy.

² Cyt. z książki Biskupin i jego odkrywca, W. Świąjcer, W. Zajączkowski, [w:] Ibidem, s. 28.

Prowadzący:

Atrakcją jest także pływający po jeziorze statek turystyczny *Diabeł Wenecji*, który cumuje niedaleko zagród. Od kilku lat co roku we wrześniu organizowany jest w Biskupinie *Festyn Archeologiczny*. Turyści mogą postrzelać z łuku i kuszy, przebrać się za dawnego woja, zjeść podplomyka, ulepić pierwszy w swoim życiu garnek z gliny, wyplatać kosze, a nawet wykopać się w bali z ... czarownicą. Poza tym z Biskupina wychodzą 3 szlaki turystyczne przeznaczone do wędrówek pieszych i rowerowych.

Wycieczka II

Prowadzący:

W okresie od VII w. n.e. – już po upadku cesarstwa rzymskiego i okresie wędrówek ludów – zaczęto wznosić osady mieszkalno-obronne. Na ziemi gnieźnieńskiej powstały potężne grody fortyfikacyjne, większe od wcześniejszych gródków plemiennych, Grzybowo pod Wrześnią, gród na Ostrowie Lednickim. Rozwój państwa przynosi dalsze zabudowania grodów wczesnopiastowskich w Gnieźnie, Gieczu, Łądzie, najprawdopodobniej w Poznaniu i być może kolejnych – na wschodnim i północno-wschodnim terenie (**Asystent: pokazuje wszystkie na mapie**). Piastowskie inwestycje charakteryzowały się znacznymi rozmiarami, dochodzącymi do kilku hektarów oraz potężnym i rozbudowanym systemem fortyfikacyjnym (**Asystent: pokazuje rys. Kto ogniem i mieczem... s. 26 [w:] S. Bratkowski, Najkrótsza historia Wielkopolski; rys. s. 66 [w:] Tajemnicza Wielkopolska, red. Z. Rola**). W latach 70-80. X w. już po chrzcie i przyjęciu misji chrześcijańskiej, książę Mieszko I przystąpił do rozbudowy swych grodów centralnych. W ich wnętrzu pojawiać się zaczęły budowle murywane – kościoły i kaplice oraz palatia (rezydencje księcia).

Pytanie nr 6: Jak powstała stolica państwa?

Koperta nr 6: Grody centralne pełniły specyficzne funkcje w systemie władzy, mimo, że pod względem wielkości i układu fortyfikacyjnego były zbliżone do pozostałych. Książę przemieszczał się z jednego ośrodka do drugiego ze swą świtą. Był więc jeden władca, który miał wiele grodów. Odprawiał w każdym sądy, brał udział w uroczystościach kościelnych, wyprawiał uczty połączone z naradami z grupą lokalnych urzędników, rozdawał dary itp.³ Jednak istniało zróżnicowanie pod względem konkretnej roli poszczególnych warowni w kolejnych okresach tworzenia się państwa.

³ Z. Kurnatowska, Wczesnopiastowskie grody centralne. Podobieństwa i różnice, [w:] Gniezno i Poznań w państwie Pierwszych Piastów, Poznań 2000, s. 13-14.

Pytanie nr 7: Dlaczego właśnie Gniezno zostało pierwszym centrum Piastów?

Koperta nr 7: Legenda głosi: ...Gdy zaś Lech ze swoim potomstwem wędrował przez rozległe lasy, gdzie teraz istnieje królestwo polskie, przybywszy wreszcie do pewnego uroczego miejsca, gdzie były bardzo żyzne pola, wielka obfitość ryb i dzikiego zwierza, tamże rozbił swe namioty. A pragnąc tam zbudować pierwsze mieszkanie, aby zapewnić schronienie sobie i swoim, rzekł: „Zbudujemy gniazdo!” Stąd i owa miejscowość do dzisiaj zwie się Gniezno... .

Prowadzący:

Jest to podanie o założeniu miasta przytoczone z najstarszego źródła, zamieszczone w XIII-wiecznej Kronice Wielkopolskiej. Następne zapisy rozszerzano, zmieniano, ale etymolodzy zgodnie twierdzą, że nazwa pochodzi od gniazda.⁴

Prawda jest taka, że gród ulokowany na Górze Lecha był nietypowym miejscem na nizinach, leżał na wypiętrzeniu (**Asystent: pokazuje ryc. 3, s. 14** [w:] Gniezno i Poznań w państwie Pierwszych Piastów). Również z uwagi na to, iż właśnie tam w czasach plemiennych istniał ośrodek kultowy, było to miejsce jakby naturalnie wybrane na pełnienie ważnej funkcji mitycznej w powstającej wspólnocie.

Gniezno założone jeszcze w VII lub na przełomie VIII/IX wieku (tu uczeni nie dają jednoznacznej odpowiedzi)⁵ jest uznane za jedno z najważniejszych centrów administracyjnych państwa w okresie rządów Mieszka I, Bolesława Chrobrego i ich następców. Po 966 r. Mieszko I zbudował pierwszy kościół w tym grodzie. Jego zarys czterolistnej koniczyny miał cechy bizantyjskie (**Asystent: pokazuje rys. s. 41** [w:] S. Bratkowski, Najkrótsza historia Wielkopolski). Pierwszy więc budowniczy przybył z tamtej cywilizacji. Nie z Zachodu. W XIV w. na pierwotnej romańskiej *koniczynie* budowniczo wie z inicjatywy arcybiskupa Jarosława Skotnickiego wybudowali katedrę gotycką. W następnych wiekach kilkakrotnie przebudowywano ją i przerabiano: zmieniano style na barokowy, potem na klasycystyczny. Spójrzcie na nią dzisiaj!... (**Asystent: pokazuje fot. katedry w Gnieźnie**). Jej styl przypomina gotyk. Dlaczego? Po 1952 r. przywrócono świątyni dawną postać.⁶

⁴ P. Małuśklewicz, *Wielkopolskim traktem*, Poznań 1997, s. 20.

⁵ *Ibidem*, s. 21.

⁶ K. Firiel, S. Adamczak, *Wielkopolska na weekend*, Bielsko-Biała 2001, s.27.

Pytanie nr 8: Co kryje katedra gnieźnieńska?

Koperta nr 8: W niej Mieszko I pochował pierwszą żonę, Dobrawę (zm. 977 r.), marmurowa płyta z jej imieniem wmurowana w posadzkę katedry, kryje podobno wejścia do krypty w podziemiach. Również tu Bolesław Chrobry pochował św. Wojciecha w 999 r., a ciągnące pielgrzymki do grobu nadały sławy miastu. Do dziś jednak o grób tego misjonarza toczą spór Polacy i Czesi. Szczątki świętego trafiły do Pragi po złupieniu katedry gnieźnieńskiej przez czeskiego księcia Brzetysława II. Grób jest więc w Pradze i w Gnieźnie. Polacy twierdzą, że ciało nie zostało ukradzione, lecz ukryte w bezpiecznym miejscu. Oba miasta szczycą się posiadaniem relikwii świętego.

Prowadzący:

Po pozostałościach pierwszej katedry mogą stąpać dziś turyści, schodząc do podziemi z przewodnikiem (**Asystent: pokazuje fot. s. 43 [w:] S. Bartkowski, Najkrótsza historia Wielkopolski**).

Znanym zabytkiem są Drzwi Gnieźnieńskie z brązu, wykonane przez lokalnych artystów w 1175 r. (**Asystent: pokazuje fot. s. 76 [w:] S. Bratkowski, Najkrótsza historia Wielkopolski**) Czyżby niefrasobliwi artyści prezentując 18 scen z życia św. Wojciecha na ponad trzymetrowej powierzchni, źle wymierzili wielkość obu skrzydeł? Są one bowiem nierówne. W bibliotece katedralnej, wśród cennych starodruków i rękopisów znajduje się najstarszy zabytek języka polskiego – bulla papieża Innocentego II z 1136 r. Najstarszą książką w bibliotece i jednocześnie na terenie Polski, jest *Ewangeliarz św. Wojciecha* z około 830 r. przywieziony z Reims we Francji (**Asystent pokazuje fot. s. 95 [w:] B. Bieńkowska, H. Chamerska, Zarys dziejów książki**).

W maju 1991 r. otwarto Muzeum w budynku zwanym kanonią Potockiego, bo wzniesiony on został przez arcybiskupa Teodora Potockiego w I połowie XVIII w., a generalnie remontowany w l. 1983-89. Zbiory od romańskich po współczesne gromadzono od 1970 r.

Po zwiedzeniu Wzgórza Lecha można przespacerować się ul. Farmą do Starego Rynku. Na ul. Chrobrego warto zwrócić uwagę na wmurowane w bruk herby polskich miast – konstrukcję już zupełnie nową – z II połowy XX w. Atrakcją wakacyjną może być przejażdżka jedną z ostatnich już wąskotorowych kolejek z Gniezna przez Powidz do Anastazewa.

Wycieczka III

Prowadzący:

Poznań (**Asystent:** *pokazuje na mapie*) zbudowany został przez Piastów na wyspie leżącej między dwoma ramionami Warty najpóźniej około połowy X wieku. Miejsce wzniesienia – Ostrow Tumski – zostało dobrze i świadomie wybrane, leżał on bowiem na ważnym szlaku wodnym (Warta) i tworzącym się w tym okresie głównym szlaku lądowym.

Pytanie nr 9: Co to jest ostrów?

Koperta nr 9: To wyspa, a dosłownie obłany dom kościelny. Kiedyś przed wiekami była to piaszczysta łacha, wyniesienie pomiędzy starym korytem Warty a odnogą Cybiny. Było to dobre miejsce obronne. Już w czasach plemiennych osiedlili się tu ludzie.

Prowadzący.

Istnieje wiele hipotez na temat Poznania piastowskiego, wówczas tak wcale nie nazywanego. Niezaprzeczalnym jest fakt, że był on potężnym grodem za rządów Mieszka I. Pod koniec swojego panowania jeszcze w latach 80. X w. otoczył go książę murami, przez co nadał mu funkcję militarną. Tu znajdowała się jedna z głównych rezydencji książęcych, na które natknęto się w czasie ostatnich wykopalisk na Ostrowie Tumskim w 1999 r.⁷ (**Asystent:** *pokazuje ryc. 3, 4, 5, s. 67, 68, 70 [w:] Gniezno i Poznań...*).

Pytanie nr 10: Co się wydarzyło 21 lipca 1999 r. piętnaście po dziesiątej?

Koperta nr 10: Grupa adeptów archeologii UAM prowadzona przez Andrzeja Sikorskiego posuwała się centymetr po centymetrze usuwając warstwy piachu. Aż pojawił się mur. „Kamyczki wcale nieduże, polne – mówił Andrzej Sikorski dziennikarzom – tu gdzieś pewnie zbierane. Wszystkiego 3 metry długości, około 1,3 metra szerokości.”⁸ Od dziesiątków lat archeolodzy zadawali sobie pytanie: czy pod gotyckim kościółkiem Najświętszej Marii Panny na poznańskim Ostrowie Tumskim znajdują się relikty palatium Mieszka I? Obecne odkrycie upewniło badaczy, że tak. Ta sensacyjna wiadomość poszła w świat.

⁷ Z. Kurnatowska, op.cit. s. 17-18.

⁸ Z. Rola, Ostrow Tumski, jaki był, [w:] Tajemnicza Wielkopolska, op.cit., s. 61

Prowadzący:

O szczególnej roli grodu na Ostrowie Tumskim dla dynastii piastowskiej świadczy umieszczenie w katedrze poznańskiej grobów Mieszka I i Bolesława Chrobrego. Tutaj zostało założone pierwsze polskie biskupstwo (968 r.). Naukowcy są jednak nie do końca zgodni w tej kwestii. Przed rokiem 1000 ulokowano tu stację misyjną, a jej ślady można oglądać w katedrze poznańskiej (**Asystent: pokazuje fot. s. 40 [w:] S. Bartkowiak, Najkrótsza...; ryc. 6 s. 18 [w:] Gniezno i Poznań...**). Pozostałości kwadratowego budynku mieszczącego wewnątrz misę z zaprawy, tzw. *basen chrzcielny* dowodzi, że było to baptysterium, być może połączone później z kaplicą. Nie ma jednak pewności, czy podniesiono katedrę do rangi siedziby biskupa polskiego.

Istnieje również hipoteza o tym, jakoby Poznań miał być stolicą państwa piastowskiego w II połowie X w. Brak na to jednak naukowych dowodów. Owszem, Poznań stał się stolicą, ale dzielnicową dopiero po podziale państwa piastowskiego w 1179 r.⁹

Warto pospacerować w letni ciepły wieczór po Ostrowie Tumskim. Jest to magiczne miejsce. Uwagę naszą z pewnością przyciągnie kilkusetletnia bazylikowa Trójnawowa katedra, dobrze oświetlona na tle granatowego nieba (**Asystent: pokazuje fot. s. 26 [w:] Przewodnik po Poznaniu**), także nieopodal położony kościółek Najświętszej Marii Panny, przy którym pamiętnego lata panował zgiełk. Także Psalteria znajdująca się obok i Kuria Metropolitalna, a nawet zabudowania Kolegium Lubrańskiego, w którym mieści się Muzeum Archidiecezjalne.

Kontynuując wyprawę po Poznaniu, warto może pojawić się na Starym Rynku, bo to serce miasta (**Asystent: pokazuje fot. Panorama Poznania s. 105, [w:] S. Bratkowski, Najkrótsza historia Wielkopolski**). Jest to miejsce wielu imprez, jak czerwcowy Jarmark Świętojański, występy teatrów ulicznych, orkiestr, koncerty muzyki młodzieżowej. Rynek okalają XV-wieczne kamieniczki, odrestaurowane i oświetlone nocą, jak sam renesansowy Ratusz (**Asystent: pokazuje fot. np. na widokówce**). Sukcesywnie przywracana jest jego świetność, którą nadał jej pierwotnie Jan Baptysta Quadro z Lugano we Włoszech. Codziennie o 12 w południe pod Ratuszem zbierają się turyści, chętni zobaczyć słynne trykające się koziołki. Pierwsza para koziołków pojawiła się przy zegarze w r. 1551. A te ostatnie w 1993 r.

⁹ Szczegółowe nowe dowody znajdują się w opracowaniu: Gniezno i Poznań w państwie pierwszych Piastów. Teksty wykładów wygłoszonych na sympozjum naukowym w Poznaniu dnia 8 grudnia 1999 roku. Szczegół 1-nie rozdział: G. Labuda, Gniezno stolica wczesnopiastowskiego państwa polskiego, s. 33-60.

Pytanie nr 11: Co może zdarzyć się zwiedzającym Poznań?

Koperta nr 11: Mogą nie znaleźć zamku, którego szukają. W Poznaniu są bowiem dwa zamki. Jeden na Górze Przemysława, bo on wznosił zamek w XIII w. w miejscu grodu strażniczego. Tam mieściła się siedziba książąt wielkopolskich, potem – rezydencje władców polskich Kazimierza Wielkiego, Władysława Jagielly i Kazimierza Jagiellończyka, gdy gościli w Poznaniu. Odbyły się w nim dwa królewskie wesela w 1300 r. córki Przemysława II Ryksy z Wacławem, królem Czech i Polski oraz w 1314 r. Kazimierza Wielkiego z Adelajdą, księżniczką heską. Budowlę wiele razy przebudowywano, rozbudowywano, niszczone, w XVIII w. popadła w ruinę. Po II wojnie światowej zrekonstruowano część zwaną dworem Raczyńskiego. Obecnie na górze Przemysława znajduje się Muzeum Sztuk Użytkowych, gromadzące przedmioty codziennego użytku wykorzystywane na przestrzeni wieków. Organizowane są również czasowe ekspozycje. Kilkakrotnie ogłaszano konkurs na projekt, wg którego można by odbudować zamek, ponieważ pierwotne plany zaginęły w czasie działań wojennych. Jak dotąd nie znaleziono tego najodpowiedniejszego. W centrum miasta stoi zaś neoromańska potężna budowla, sąsiadująca od wschodu z placem Mickiewicza. Jest to dawny zamek cesarza Wilhelma II. Wzniesiony został w latach 1905-10. Sam cesarz był tu jednak tylko dwa razy: na otwarciu i w 1913 r. Potem urzędowali w nim prezydenci II RP (okres międzywojenny), a w czasie wojny była to rezydencja Hitlera. Jego gabinet – kopia pokoju z Kancelarii Rzeszy w Berlinie jest udostępniony dla zwiedzających. Podczas wojny częściowo zburzono niegdyś 74-metrową wieżę. Dziś ma około 30 m. W budynku mieści się Centrum Kultury i inne instytucje.

Asystent: *pokazuje fot. 18, s. 9, Zamek na Górze Przemysława i fot. 37 s. 18, CK Zamek [w:] W. Łęcki, Poznań i okolice.*

Prowadzący:

Śródmieście miasta zostało rozplanowane w pierwszej połowie XIX w. Wędrując po Poznaniu nie sposób nie trafić na plac Wolności pełen zabytkowych monumentalnych obiektów. Wiele z nich jest siedzibami banków i może dzięki swoim właścicielom mają odrestaurowane frontony. Na wschodnim skrzydle placu stoi gmach Muzeum Narodowego zbudowany na początku XX w. Przylega do niego nowoczesna galeria malarstwa budowana w latach 1980-2001 r. Na sąsiedniej ścianie widnieje budynek w klasycystycznym stylu – to Biblioteka Raczyńskich, najstarsza w Polsce biblioteka publiczna działająca od 1829 r. Fundatorem obiektu był hrabia Edward Raczyński. Pragnął stworzyć

ostoję polskości w Polsce pod zaborami. Przed biblioteką znajduje się fontanna z posągiem bogini zdrowia Higiei. Jej twarzy nadano rysy Konstancji z Potockich, żony Raczyńskiego. Była to pamiątka oddania do użytku pierwszych wodociągów miejskich. W przedłużeniu placu Wolności znajduje się Teatr Polski. Wznoszony był w latach 1873-75 ze środków zebranych od Polaków we wszystkich zaborach, stąd napis na froncie budynku *Naród sobie*. Podążając dalej warto obejrzeć gmach zwieńczony na dachu posągiem Pegaza. Jest to Teatr Wielki, popularnie zwany operą. Powstał na początku wieku XX na miejscu fortyfikacji pruskich, umieszczono w nim filię Opery Berlińskiej. Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę już w 1919 r. wystawiono tu *Halkę* Stanisława Moniuszki, a budynek stał się siedzibą Polskiego Teatru Operowego (**Asystent:** pokazuje fot. kolejnych budynków. [w:] Przewodnik po Poznaniu).

Wycieczka IV

Prowadzący:

Jedno z najciekawszych miejsc w Wielkopolsce – siedziba pierwszych Piastów na Ostrowie Lednickim oraz Wielkopolski Park Etnograficzny – znajduje się na terenie Lednickiego Parku Krajobrazowego. Park utworzono w 1988 r. na powierzchni 6202 ha w celu ochrony krajobrazu, zabytków i pamiątek historycznych związanych z początkami państwa polskiego. W parku znajduje się rynnowe jezioro Lednica (348 ha). Jedną spośród pięciu wysp kryje ślady początków Polski.

Tak w 1876 r. pisał Józef Ignacy Kraszewski w powieści o wydarzeniach z IX w., zatytułowanej *Stara baśń*. (*Propozycja: tekst można odtworzyć z taśmy magnetofonowej*)

Nazywana była „(...) ostrów święty, do którego z dala, od Wisły, nawet od Łaby, od Odry przychodzili z ofiarami po wróżby i rady pielgrzymi. (...) Wieść niesła, że chaty biednych tych ludzi stały od wieków, że ich niegdyś była tu moc wielka, że pale część znaczną wód zajmowały, a na pokładach nad nimi cała niegdyś osada liczna i zamożna zamieszkiwała (...)”.

Pytanie nr 12: Czy pierwovzór literacki miał odniesienie do faktów?

Koperta nr 12: Lednica, 7-hektarowa wyspa ponad tysiąc lat temu znajdowała się na ważnym szlaku strategicznym i handlowym. Miejsce to ma prawo do nazywania je świętym. Łączyło bowiem dwa naczelne grody, a dziś łączy Szlak Piastowski. Archeolodzy zgodnie twierdzą, że istniały trzy obiekty kamienne: rezydencja, kościół jednonawowy i kaplica czyli baptysterium. Wśród tych trzech obiektów najwięcej emocji wzbudza cen-

tralnie leżąca kaplica. To dzięki niej Lednica zaliczana jest do najwcześniejszych w kraju i najważniejszych ośrodków chrześcijaństwa. Oznacza to, że tu odbywały się chrzty.

Asystent: *pokazuje rekonstrukcję Ostrowia Lednickiego K. Józefowiczówny s. 87 [w:] Tajemnicza Wielkopolska.*

Prowadzący:

Dla archeologów początkowo zastanawiające było usytuowanie studni w kaplicy. Domniemywano, że może było to specjalne ujęcie wody. W trakcie badań podłoża rozpoczętych w 1986 r. grupa krakowskich historyków sztuki i archeolodzy z Muzeum Pierwszych Piastów natknęli się na basen chrzcielny, do którego wodę prawdopodobnie czerpano ze studni. Gród był więc ważnym ośrodkiem wiary. Był też dobrze zmilitaryzowany. Wokół jeziora, jak i w nim znaleziono duże zasoby uzbrojenia. Wyspę z lądem łączyły dwa pomosty poznański i gnieźnieński (**Asystent:** *pokazuje fot. s. 34-35 [w:] S. Bratkowski, Najkrótsza historia...*). Lecz wojowie w ciężkim uzbrojeniu pływali na dłubankach. Gród zaczął podupadać w połowie XI w. po napaści czeskiego łupieżcy – księcia Brzetysława. Był zamieszkiwany jeszcze do XIV w.

Ostrów Lednicki kryje nadal wiele tajemnic, które czekają na odkrywców. Nie wiadomo, czego jeszcze dowiemy się o *świętym ostrowie*.

Wielkopolski Park Etnograficzny ma dla turystów następne atrakcje – zwiedzanie wsi-skansenu. Nie brakuje tu niczego. Na wiosnę kwitną drzewa owocowe, latem malwy wyrastają ponad drewniane płoty, wóz z sianem stoi w stodole. W warsztatach rzemieślniczych znajdują się niedokończone przedmioty. Zgromadzono prawie 50 budynków, w tym również wiatraki, głównie z drewna, z regionu historycznej Wielkopolski. Zbiory ciągle są powiększane.

Pytanie nr 13: Czy można tu spotkać się z mieszkańcami wsi?

Koperta nr 13: Tak, ale tylko raz w roku. W noc świętojańską w zagrodach pojawiają się oryginalnie ubrani mieszkańcy, którzy naprawdę zajmują się gospodarstwem. Jest to okazja, aby puszczać wianki i szukać szczęśliwego kwiatu paproci.

Prowadzący:

Chcąc jeszcze raz przypomnieć sobie o historycznych obiektach Wielkopolski może warto odwiedzić Skansen Miniatur, niedaleko Lednogóry w Pobiedziskach. Repliki popularnych obiektów zabytkowych Wielkopolski stwarzają wrażenie, że można poczuć się jak w Krainie Liliputów.

Omówione w kontekście historycznym zabytki i atrakcje jakie serwuje nam szczydła Wielkopolska stały się z pewnością bardziej zrozumiałe, ciekawsze. Nie powinien kryć już tajemnic *ostrów, który mógł kojarzyć się jedynie z miastem koło Kalisza*. A mnóstwo rezydencji piastowskich świadczy wcale nie o nieporozumieniach w narodzie Polan, ale raczej o przemyślanych działaniach rozwojowych pierwszych Piastów. Przy czym opowieści o tym, że nasi przodkowie byli oracjami, przestają być prawdopodobne, jeśli miejsca takie jak Biskupin, Lednica i Ostrów Tumski były militarnie rozbudowane i doskonale wcześniej wybrane do pełnienia tej funkcji. Mijane codziennie np. w Poznaniu niektóre obiekty dopiero teraz nabierają znaczenia. Przechodząc lawirując między *deskorołkowcami* na pl. Wolności, uśmiecha się do Pani Potockiej. A studiując kolumnadę Biblioteki Raczyńskich spostrzeże w niej trochę paryskiego Luwru (kolumny wzorowane na architekturze Luwru).

Część II Nasz Powiat (tu: powiat krotoszyński)

Wycieczka V

Prowadzący:

Przed nami następna podróż. Tym razem będzie to podróż bliższa pod względem odległości (mierzonej wyobraźnią) i bliższa sercom co poniektórych jej mieszkańców. Bohaterem opowieści jest Ziemia Krotoszyńska. Z uwagi na to, że jest to nasza *mała ojczyzna*, powinniśmy w jej otoczeniu czuć się swobodnie. Nie pozwoli na to jednak niewiedza o niej. Cechą współczesnej cywilizacji jest odradzanie się idei regionalnych. Współczesną rzeczywistość wyznaczają między innymi dwie charakterystyczne tendencje, które wydają się stać wobec siebie w jawnej sprzeczności. Jest to z jednej strony dążenie do globalizacji w życiu społecznym, innymi słowy – mieszanie się kultur, tradycji, komercjalizacja działań, przekonań, z drugiej zaś strony renesans regionalności. Zainteresowanie odrębnością najbliższej okolicy chronić ma nas przed samotnością, poczuciem wyobcowania i anonimowością wobec otaczającego nas świata. Warto więc może zainteresować się zamieszkiwanym obszarem, tym co oferuje, tym czego wcześniej się nie zauważało, tym co już od dawna intryguje innych.

Szukając na mapie Wielkopolski powiatu krotoszyńskiego, znajdziemy go w południowej części województwa, na granicy z Dolnym Śląskiem (**Asystent: pokazuje na mapie**). Zajmuje obszar 714 km². Obecny kształt administracyjny zawdzięcza układowi z 1975 r. Choć poszczególnie miejscowości stawały za granicą powiatu i wracały podczas kolejnych reform administracyjnych, jednost-

ka powołana w wyniku ostatniej zmiany w 1998 r. opiera się na podziale sprzed prawie 27 lat. Pomijając gminę Pogorzela, która przynależy teraz do pow. gostyńskiego. W granicach powiatu znajduje się prócz samej krotoszyńskiej gminy również Kobylin, Koźmin, Zduny, Sulmierzyce oraz gmina Rozdrażew (**Asystent**: *pokazuje na mapie kolejne gminy*).

Szukając interesujących miejsc na ziemi krotoszyńskiej, należy wiedzieć, że jest to obszar znakomicie nadający się do pieszych i rowerowych jedno- lub kilkudniowych wycieczek. Brak jezior i specyficzny drzewostan (kępy drzew, północna część – bardziej zalesiona) nie sprzyjają rekreacji. Pejzaże jednak są tu ciekawe. Na ogół przestrzenny równinny teren poprzecinany małymi rzekami, strumieniami i oczkami wodnymi kreuje sielankowy krajobraz. Jeśli spytać przyrodnika, co charakteryzuje krotoszyńską ziemię na pewno odpowie – dęby szypułkowe (**Asystent**: *pokazuje taką fot., na której widać potęgę tych drzew*). Są to przeważnie stare drzewostany, bo rosną na żyznych glebach. Ich wiek dochodzi do 180 lat. Takie skupisko jest rzadkością nawet w skali Europy. Z uwagi na ciekawy drzewostan założono tu cztery rezerwy: dwa florystyczne (ochroną objęto fragment boru wilgotnego i sosnowo-liściasty las), dwa leśne (ochroną objęto buczynę niżową wiek 40-120 lat i las dębowo-grabowy z rzadkimi roślinami w runie: lilia złotogłów, wawrzynek wilczyczko, jaskier kaszubski i in.) oraz torfowiskowy (ochroną objęto m.in. kilka gatunków pająków).

Największą atrakcję stanowią tu spokojne miasteczka o średniowiecznym układzie przestrzennym. Dużą wartość stanowią zabytki sakralne.

Koniecznym jest zobaczyć drewniany ratusz w Sulmierzycach, mieście lokowanym w 1457 r. na mocy przywileju króla Kazimierza Jagiellończyka, obecnie jednym z najmniejszych w Polsce (**Asystent**: *pokazuje fot. na okładce, [w:] P. Anders, Powiat krotoszyński*). Ratusz drewniany z 1743 r., jedyny taki w Wielkopolsce, znajduje się na środku Rynku. Drewna użyto z powodów prozaicznych – niskie koszty. Otynkowano go później, pod tynkiem ciągle znajduje się drewno. W przeszłości na parterze znajdowało się archiwum, areszt, a na piętrze – gabinet burmistrza i sala posiedzeń rady miejskiej. W latach 50. ratusz stał się siedzibą muzeum regionalnego. I tym razem istnieje tłumaczenie nazwy miasteczka.

Pytanie nr K1: Jakże?

Koperta nr K1: Nazwa miasta wywodzi się prawdopodobnie od założyciela osady Sulmira, którego gród miał znajdować się 3,5 km na płn. zachód. Wędrując szlakiem oznaczonym na żółto Krotoszyn – Sulmierzyce napotkamy grodzisko, które powstało na piaszczystej kępie na moczarach.

Prowadzący:

Znaleziono tutaj wiele zabytków archeologicznych. Są one do obejrzenia w muzeum w ratuszu. Na przedmieściach miasta w dzielnicy Blonie można poczuć się podobnie jak w omawianym wcześniej Wielkopolskim Parku Etnograficznym, stoją tu bowiem chaty drewniane XVIII- i XIX-wieczne, wśród nich dom z 1750 r. (**Asystent:** *pokazuje dla porównania fot. 3 chaty z Wielkopolskiego Parku Etnograficznego.* [w:] P. Małuskiewicz, Wielkopolskim traktem).

Po północnej stronie miasta stoi wiatrak koźlak z 2 połowy XIX w. Z kilku innych będących w dobrej kondycji warte obejrzenia są drewniany wiatrak w Koźminie i odrestaurowany w Starym Kobylinie.

Wypada pojawić się w centrum XVIII-wiecznego miasteczka w Zdunach (**Asystent:** *pokazuje na mapie*). Istniał tu gród przy trakcie z Wrocławia do Torunia. Zduny prawa miejskie otrzymały w 1267 r. Dopiero jednak po wojnie 30-letniej (1618-48) nastąpił ich największy rozwój. Prześladowania religijne przygnały tu protestantów ze Śląska, którzy założyli osadę Zduny Niemieckie, a po 10 latach powstała osada Sieniutowo. W wieku XVIII wszystkie trzy połączyły się ze sobą. Zawdzięczamy temu interesujący układ dzisiejszego centrum, lekko chaotyczny. I znowu zabytkowe domy drewniane i szachulcowe, tak malownicze, że najciekawsze w Wielkopolsce.

Pytanie nr K2: Czy Wenecję odnajdziemy także na terenie pow. krotoszyńskiego?

Koperta nr K2: Przez pewien czas taką nazwę nosił Kobylin. Prawdopodobnie z uwagi na położenie. Leżał on bowiem między stawami i mokradłami w dolinach rzek Radęcy i Pasieki. Z czasem jednak przyjęła się dla niego nazwa sąsiedniej wsi dotąd nazywanej Stary Kobylin.

Prowadzący:

Pierwsza wzmianka o Kobylinie pochodzi z 1289 r., a prawa miejskie uzyskał w 1303 r. (**Asystent:** *pokazuje na mapie*) Dzisiejszy Kobylin to trochę sennie, jednak interesujące miasteczko. Miłośnicy architektury drewnianej i tu znajdują parę rzeczy do zobaczenia. Wspomniany wiatrak Mikołaj, wysoka wieża zwieńczona kopułą ciągle z pierwszym zegarem. Jest ona pozostałością po kościele ewangelickim. W pierwszej połowie XVII w. osiedlili się tu protestanci z Czech i Niemiec z takich samych powodów co w Zdunach (prześladowania religijne). Masywna dzwonnica przy XV-wiecznym kościele pobenedyktynskim jest także drewnianą ciekawostką. Sama dzwonnica pochodzi z XVIII w. Z kościołem co stoi po wschodniej stronie najstarszej części miasta jest trochę kłopotu, jeśli chodzi o jego wiek. Gotycki kościół pierwotnie datuje się na XIII w., jednak po pożarach w 1707 r. i w 1757 r. odbudowano go w 1782 r. Odwiedziliśmy kościół

przestudiujmy tryptyk na ołtarzu przedstawiający męczeństwo św. Stanisława. U dołu środkowej części umieścił artysta klęczącą postać. To fundator zabytku – biskup krakowski Jan Konarski.

I dotarliśmy prawie do końca podróży. Teraz odwiedzimy Krotoszyn, serce powiatu (**Asystent**: *pokazuje na mapie*).

Pytanie nr K3: Skąd wzięła się nazwa?

Koperta nr K3: Starc podanie niesie, że przed wiekami, tam gdzie od niepamiętnych czasów stoi wieś Krotoszyn Stary, żył możny i dzielny rycerz Krotem zwany. Krot miał syna, któremu wydzielił część swych rozległych włości, a na nich wybudował obszerny, piękny dwór. Odtąd okoliczna ludność mówiła: Tam Krot mieszka i Krota syn. Z czasem wyrazy krot i syn zlały się w jedną nazwę Krotoszyn.

Prowadzący:

Źródła historyczne podają, że miasto zostało założone w 1415 r. przez Wierzbicę Krotowskiego, na mocy przywileju nadanego przez Władysława Jagiellę. Jak się z czasem okazało, był to dobry wybór lokowania miasta na szlaku handlowym. Spowodowało to bowiem jego rozwój. Rozwinęło się tu sukiennictwo i... piwowarstwo. Karawany zdrożonych wędrowców odwiedzające Krotoszyn przywoziły nie tylko towar, ale także różne kultury. Tolerancyjni mieszkańcy nie mieli nic przeciw braciom czeskim w XVI w. i innym protestantom, w następnym stuleciu. Krotoszyn przeszedł kilka pożarów, na pewno z powodu drewnianej zabudowy. Pierwszy w połowie XV w. tak doszczętnie spustoszył osadę, że Kazimierz Jagiellończyk wydał dokument potwierdzający prawa miejskie. Druga tragedia zdarzyła się w 1656 r. Po tragediach potopu szwedzkiego, kiedy to Krotoszyn padł ofiarą najeźdźcy, który go złupił i doszczętnie spalił, otoczono miasto wałem ziemnym z 3 bramami i fosą. Dziś nikt nie znajdzie tych obwarowań, zlikwidowano je pod koniec XVIII w. Strasznych rzeczy nie koniec. 7 października 1690 r. spalono na stosie trzy kobiety, posądzając je o czary: Zofię Kowalkę, jej siostrę Magdę Sobkową i Zosię Bojadłową z Rozdrażewa. Jednym z właścicieli miasta, wówczas, gdy miasta w ogóle mogły być czyjąś własnością, był Józef Potocki herbu Piława, hetman wielki koronny, najbogatszy magnat Rzeczypospolitej wywodzący się z jej wschodnich ziem. Gospodarzem był w latach 1725-51.

Pytanie nr K4: Czy słusznym byłoby twierdzenie, że Krotoszyn i jego najbliższa okolica były księstwem?

Koperta nr K4: W dokumentach historycznych mówi się o księstwie krotoszyńskim obejmującym także Sulmierzyce, Odolanów, 48 wsi, kilka folwar-

ków i lasy rozległe. Było to w początkach wieku XIX, wówczas pod zaborem pruskim władzę pełnił książę Karol von Thurn und Taxis z Ratyzbony.

Prowadzący:

Pod opieką niemiecką następowała stopniowa germanizacja miasta. Oswobodzono je 1 stycznia 1919 r. Dzisiaj Krotoszyn liczy 30 tys. mieszkańców. Centrum skupia się wokół prostokątnego Rynku, w którego otoczeniu mieści się większość ciekawostek. (**Asystent:** *pokazuje trasę zwiedzania na planie miasta i kolejne opisywane miejsca*) Centralne miejsce zajmuje Ratusz z barokową ośmioboczną wieżą, w pozostałych częściach, z uwagi na liczne przebudowy, miesza się renesans, barok i architektura lat 60. XX wieku. Zabudowa okalająca Rynek to kamienice z cegły kilkukondygnacyjne, pierwotnie drewniane domy zniszczyły pożary. Pozostał jeden z drewna tzw. *Krotołszanka*, bodaj najstarszy w okolicy z 2. połowy XVIII w. Mieści się tu muzeum regionalne (**Asystent:** *pokazuje Najstarszy dom... [w:] K. Firlej, Wielkopolska na weekend*).

Idąc na wschód od rynku dojść można do kościoła farnego św. Jana Chrzyciela. Skromny to kościół w swej zewnętrznej architekturze, pokluty dodatkowo na południowej ścianie wieży pociskami po ataku Niemców we wrześniu z za bliskiej wtedy granicy. Surowe wnętrze gotyckiej bazylikowej fary kontrastuje z bogactwem wyposażenia. Manierystyczny drewniany ołtarz ściąga zainteresowanie zwiedzających. Jest tu też rubensowski obraz, niestety tylko kopia, za to z XVI w. Na południowy zachód od rynku stoi Kościół poewangelicki św. Fabiana Bobolicy. Ta duża klasycystyczna budowa na planie koła została wzniesiona pod koniec XVIII w. Jednak w obu biało-brązowych wieżach i przedniej fasadzie dostrzega się raczej późniejszy neobarokowy styl. W Krotoszynie znajduje się też drewniany kościół śś. Fabiana i Sebastiana z 1572 r. Można go szukać długo, bo popularnie zwie się kościołem św. Rocha z uwagi na żywy kult tego świętego. Budowany był z drewna na planie krzyża greckiego (o równej długości ramion). Ze wschodnią stroną obiektu sąsiaduje klon mający w obwodzie 310 cm. Drugi z krotoszyńskich drewnianych kościółków to prosty w konstrukcji kościół św. Marii Magdaleny z 1755 r. Już w XIII w. stała tu świątynia. Leży on w tzw. Starym Krotoszynie daleko od centrum (**Asystent:** *pokazuje odpowiednie fot.*).

Wędrówka po urokliwych zakątkach Ziemi Krotoszyńskiej kończy się w jej stolicy.

Nie można jednak zapomnieć o miejscach, które w tej podróży odwiedziliśmy. Warto wyruszyć na prawdziwą wędrówkę, która przyniesie żywe obrazy i zapewne nieoczekiwane przygody. Dzięki turystycznym spotkaniom w bibliotece będzie można przygotować interesującą wyprawę w miejsca dotąd nieznanne lub dotąd niezauważane.

Część III Miejsca najbliższe

Wycieczka VI

Spotkanie poświęcone naszej gminie (miejscowości) przygotowujemy w oparciu o posiadane w bibliotece lub wypożyczone od czytelników materiały, takie jak publikacje, dokumenty życia społecznego, zbiory muzealne czy pamiątki rodzinne.

Można zachęcić młodzież do współdziałania w przygotowaniu spotkania, np. ogłaszając konkurs pod hasłem *Tworzymy przewodnik po ...*. Uczestnicy sfotografują interesujące obiekty i przygotują krótkie opowieści o prezentowanych miejscach, po czym przedstawią swe osiągnięcia na spotkaniu. Prowadzący spotkanie będzie tylko moderatorem, do niego też należeć będzie podsumowanie tematu i ewentualne uzupełnienie dodatkowymi informacjami.

Bibliografia

1. Anders P. Krotoszyn. – Poznań, 1994.
2. Anders P. Powiat krotoszyński. – Poznań, 2001.
3. Bienkowska B., Chamerska H. Zarys dziejów ksiądzki. – Warszawa, 1987.
4. Bratkowski S. Najkrótsza historia Wielkopolski. – Poznań, 1999.
5. Firlej K., Adamczak S. Wielkopolska na weekend. Przewodnik turystyczny. – Bielsko-Biała, 2001.
6. Gniezno i Poznań w państwie pierwszych Piastów. Teksty wykładów wygłoszonych na sympozjum naukowym zorganizowanym przez Oddział Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu dnia 8 grudnia 1999 roku. – Poznań, 2000.
7. Książki o Wielkopolsce wydane w 2000 roku (wybór), oprac. Dział Bibliografii Regionalnej WBPiCAK w Poznaniu. – Poznań, 2001.
8. Łęcki W. Poznań i okolice. – Poznań, 1993.
9. Łęcki W. Gniezno i okolice. Przewodnik. – Warszawa, 1991.
10. Maluśkiewicz P. Wielkopolskim traktem. – Poznań, 1997.
11. Olejnik K. Grody i zamki w Wielkopolsce. – Poznań, 1993.
12. Przewodnik po Poznaniu. – Poznań, 2002.
13. Sobczak J. Przez Wielkopolskę... – Poznań, 1999.
14. Tajemnicza Wielkopolska, pod red. Z. Roli. – Poznań, 2000.
15. Wielkopolska w wydawnictwach regionalnych. Katalog wystawy, oprac. WBPiCAK w Poznaniu. – Poznań, 2001.

IV. MATERIAŁY REGIONALNE

A. PRZEGLĄD NOWOŚCI REGIONALNYCH

ANDRYSIAK Ewa

Ruch bibliofilski w Kaliszu : historia i współczesność. – Kalisz: Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2002. – 229 s.

Dzieje kaliskiego bibliofilstwa od początków do 2000 roku.

BRODZIAK Henryk M.

Krajenka : miasto i gmina / oprac. graf. Maciej Malkowski. – Krajenka: Towarzystwo Miłośników Krajenki, 2001. – 205 s. : fot.

Monografia gminy Krajenka przygotowana przez miejscowego nauczyciela i regionalistę obejmuje głównie dzieje gminy po 1945 roku . Czarno-białe fotografie uzupełniają treść książki.

BRUST Mieczysław

Tradycje przemysławowskie w Wielkopolsce. – Rogoźno: Towarzystwo Przyjaciół Rogoźna : Muzeum Regionalne, 2002. – 40 s. : fot. – (Rogozińskie Zeszyty Historyczne; nr 11)

Publikacja towarzysząca wystawie w Muzeum Regionalnym im. Wojciechy Dutkiewicz w Rogoźnie. Zawiera katalog źródeł, teksty przywilejów i innych dokumentów wydanych przez książąt Przemysła I i Przemysła II dla miast wielkopolskich oraz dokumentację fotograficzną.

DZIEJE Margonina : praca zbiorowa / pod red. Krzysztofa Rzepy. – Poznań: Wydaw. WBP, 2002. – 238 s. : fot., il., pl., portr. – (Biblioteka „Kroniki Wielkopolski” / Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu) (Seria: Dzieje Miast Wielkopolski; nr 10)

Bibliografia s. 218-225

Monografia Margonina, pow. Chodzież

GMINA Baranów : [informator] / fot. Mariusz Hertmann; tłum. Bożena Kubiak; Urząd Gminy w Baranowie. – Kalisz: ARP-95 Promocja Reklama, [2001]. – [18] s. : fot.

Tekst także w jęz. niemieckim

GMINA Kotlin : [informator] / fot. Zbigniew Włodarczak; Urząd Gminy Kotlin. - Bydgoszcz: Pomorska Agencja Wydaw., [2001]. – 8 s. : fot., pl.

GMINA Kórnik : [informator] / fot. Antoni Łęczszak; tłum. Mirosława Hoffmann, Katarzyna Komińska; Urząd Miejski w Kórniku. – Swarzędz: „Instar '96” Joanna Łęczszak, [2001]. – 34 s. : fot., pl.

Tekst także w jęz. angielskim i niemieckim.

GÓRCZAK Zbyszko

Najstarsze lokacje miejskie w Wielkopolsce : (do 1314 r.). – Poznań: Wydaw. WBP, 2002. – 207 s. : fot., pl., tab. – (Biblioteka „Kroniki Wielkopolski” / Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu)

Autor omawia problemy lokacji miejskich w trzynastowiecznym księstwie wielkopolskim na tle rozwoju społeczno-ekonomicznego ziem polskich. W aneksie wykaz miast wielkopolskich założonych w omawianym okresie opatrzonych datą i nazwiskiem założyciela.

GÓRNICKI Gerard

Zielony mosteczek i inne tajemnice spowiedzi / Towarzystwo Miłośników Ziemi Strzyżowskiej w Strzyżowie nad Wisłokiem. – Poznań; [Nowy Tomyśl]: Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Nowym Tomyślu, 2002. – 94 s.

Wybór felietonów poznańskiego pisarza drukowanych w strzyżowskim czasopiśmie „Waga i Miecz”. Także utwory o motywach wielkopolskich i autobiograficznych.

KALISZ 2002 : informator: kultura, sport, rekreacja, turystyka / oprac. i red. Jerzy Bielawski. – Kalisz: Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka : Urząd Miejski w Kaliszu. Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki, 2002. – 95 s.

Informator o imprezach kulturalnych i sportowych oraz obchodach rocznic i wydarzeń planowanych w 2002 roku. Ponadto informacja teleadresowa nt. instytucji i placówek kultury w Kaliszu.

KARWAT Janusz

Od idei do czynu : myśli i organizacje niepodległościowe w Poznańskim w latach 1887-1919. – Poznań: Wydaw. Poznańskie, 2002. – 618 s. – (Wielkopolska. Historia. Społeczeństwo . Kultura; 14)

Bibliografia s. 555-573

W siedmiu rozdziałach autor omawia rozwój idei niepodległościowych w Wielkim Księstwie Poznańskim na tle sytuacji politycznej. Ostatnie rozdziały zawierają omówienie przygotowań do wystąpienia zbrojnego w zaborze pruskim. Obszerna bibliografia uzupełnia treść książki.

KEMLEIN Sophia

Żydzi w Wielkim Księstwie Poznańskim 1815-1848 : przeobrażenia w łonie żydostwa polskiego pod panowaniem pruskim / tłum. Zenona Choderny-Loew; przekł. oprac. i posłowiem opatrzył Krzysztof Makowski. – Poznań: Wydaw. Poznańskie, 2001. – 481 s. : il., mapy. – (Wiekopolska. Historia. Społeczeństwo. Kultura; 12)

Bibliografia s. 422-451

Publikacja naukowa poświęcona Żydom w Poznańskim na tle sytuacji politycznej pierwszej połowy XIX wieku. Ostatni rozdział poświęciła autorka stosunkom pomiędzy Polakami, Niemcami i Żydami zwłaszcza w okresie Wiosny Ludów. Wybór dokumentów i obszerna bibliografia uzupełniają treść książki.

KIEC Olgierd

Protestantyzm w Poznańskim 1815-1918 / Polska Akademia Nauk. Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla. – Warszawa: „Semper”, 2001. – 434 s. : il., nuty

Bibliografia s. 399-409

„W latach 1815-1918 co najmniej 30 procent społeczeństwa Wielkopolski należało do jednego z kościołów ewangelickich. Oprócz wyznawców narodowości niemieckiej nieprzerwanie funkcjonowały również polskie wspólnoty ewangeliczne”.

(Informacja na okładce)

W ośmiu rozdziałach autor omawia organizację i działalność parafii, władz, stowarzyszeń i organizacji kościelnych na płaszczyźnie religijnej, społecznej i politycznej. Obszerna bibliografia i zbiór ilustracji uzupełniają treść książki.

KOR-WALCZAK Eligiusz

Baśnie i legendy kaliskie : [słowniczek wyrazów staropolskich, gwarowych i obcych] / oprac. Ryszarda Wilczyńska; il. Anna Pereświat-Sołtan. – Wyd. 3. – Kalisz: Libri Wydaw. i Antykwariat, 2002. – 120 s. : il.

W Wydaw. Libri wvd. 1

Trzecie wydanie baśni i legend związanych tematycznie z ziemią kaliską. Starannie wydana i bogato ilustrowana książka zawiera 25 tekstów, źródła i komentarze informujące o ich pochodzeniu oraz słowniczek wyrazów staropolskich, gwarowych i obcych.

KOŚCIELNIAK : życie, dzieło, pasje / Barbara Kowalska, Ryszard Bieniecki. – Kalisz: Wydaw. „Sztuka i Rynek”, 2001. – 116 s. : fot., il.

Album wydany z okazji jubileuszu artysty plastyka związanego z Kaliszem.

KOŚCIELNIAK Władysław

Kalisz : ilustrowany przez autora przewodnik po mieście z praktycznym informatorem, wzbogacony 132 nowymi kolorowymi zdjęciami Kalisza. – Kalisz: Wydaw. „Sztuka i Rynek”, 2002. – 175 s. : fot., rys.

Przewodnik po Kaliszu przygotowany w niekonwencjonalnej formie.

KOŚCIELNIAK Władysław, WALCZAK Krzysztof

Kronika miasta Kalisza. – Wyd. 2 uzup. i popr. – Kalisz: Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2002. – 297 s. : il., mapy

Drugie wydanie kroniki obejmuje wydarzenia historyczne i współczesne z dziejów miasta do 2000 roku. Indeksy osobowy i przedmiotowy ułatwiają korzystanie z publikacji.

KOTUS Jacek

Spółeczności lokalne wybranych gmin Wielkopolski wobec zagadnień rozwoju społeczno-gospodarczego. – Poznań: Wydaw. PTPN, 2001. – 131 s. : il., tab., wyk. – (Prace Komisji Geograficzno-Geologicznej / Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydział Matematyczno-Przyrodniczy; t. 32)

Bibliografia s. 125-131

Wyniki badań przeprowadzonych w gminach: Krobia, Kościan, Sieroszewice, Zaniemyśl, Kórnik, Kramsk oraz w mieście i gminie Chodzież w 1995 i 1996 roku.

KRASIŃSKI Zdzisław

Z 75-letnich dziejów Akademii Ekonomicznej w Poznaniu 1926-2001 / fot. Jadwiga Augustyniak [i in.]. – Poznań: Wydaw. AE, 2002. – 242 s. : fot.

Kolejna publikacja poświęcona dziejom Akademii Ekonomicznej w Poznaniu przygotowana przez jednego z najstarszych profesorów uczelni. W sześciu rozdziałach autor omawia historię i infrastrukturę Akademii, problemy biblioteki i wydawnictwa najwięcej uwagi poświęcając ludziom: studentom i absolwentom oraz pedagogom i pracownikom. Zbiór kolorowych fotografii uzupełnia treść książki.

KRONIKA poznańskich Karmelitów Bosych / oprac. Piotr Franciszek Neumann; tłum. Piotr Franciszek Neumann [i in.]; posłowie Jacek Wiesiołowski. – Poznań: Wydaw. Miejskie, 2001. – VIII, 380 s. : fot., il., portr. – (Kroniki Staropolskie)

Dzieje klasztoru karmelitów bosych w Poznaniu w XVII i XVIII wieku. Poza historią życia zakonnego zawiera relacje o wydarzeniach w Poznaniu i Wielkopolsce w omawianym okresie.

KUCHARCZYK Grzegorz

Cenzura pruska w Wielkopolsce w czasach zaborów 1815-1914 / Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk. Pracownia Historii Niemiec i Stosunków Polsko-Niemieckich. – Poznań: Wydaw. Poznańskie, 2001. – 553 s. : tab. – (Wielkopolska. Historia. Społeczeństwo. Kultura; 13)

Bibliografia s. 537-545

Obszerna publikacja naukowa przygotowana w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk. W sześciu rozdziałach autor omawia funkcjonowanie cenzury wobec polityki zagranicznej, polskich aspiracji niepodległościowych i patriotyzmu oraz kwestii wyznaniowych i antysemityzmu. Informacje statystyczne i bibliografia uzupełniają treść książki.

KWAŚNIEWSKA Janina

Z historii Poznańskiego Okręgowego Związku Żeglarskiego 1926-2000 / fot. Mirosław Błoch [i in.]. – Poznań: Janina Kwaśniewska, 2001. – 150 s., [32] s. tabl. : fot.

Publikacja poświęcona działalności Poznańskiego Okręgowego Związku Żeglarskiego po 1945 r. Zawiera kalendaria imprez żeglarskich organizowanych w okręgu oraz wykazy członków, władz, szkoleniowców, sędziów, olimpijczyków oraz medalistów mistrzostw świata i Europy. Obszerny wybór fotografii ułożonych chronologicznie ilustruje omawiane wydarzenia.

MAKOWIECKI Daniel

Hodowla oraz użytkowanie zwierząt na Ostrowie Lednickim w średniowieczu : studium archeozoologiczne. – Poznań; Lednogóra: Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, 2001. – 130 s. : il., mapy. – (Biblioteka Studiów Lednickich; t. 6)

Bibliografia s. 121-125

Praca naukowa poświęcona gospodarce zwierzętami oraz konsumpcji mięsa na Ostrowie Lednickim w oparciu o źródła archeozoologiczne.

MARGONIN 1402-2002 : 600-lecie nadania praw miejskich : [informator] / Urząd Miasta i Gminy Margonin. – [B.m.]: Wydaw. Carina, [2002]. – 11 s. : il., pl.

Tekst także w jęz. niemieckim

MATUSIAK Roman, SPLITT Jerzy Aleksander

Poczta w Kaliszu : dzieje poczty kaliskiej do 1918 roku na tle historii poczty polskiej. – Kalisz: Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej w Kaliszu, 2001. – 73 s. : il., pl.

Publikacja towarzysząca wystawie „Dzieje poczty kaliskiej do 1918 roku w dokumentacji muzealnej i filatelistycznej” w Muzeum Okręgowym Ziemi Kaliskiej w Kaliszu. W dziewięciu krótkich rozdziałach autorzy omawiają historię komunikacji pocztowej w mieście od początków do końca pierwszej wojny światowej. Czarno-białe reprodukcje materiałów ilustracyjnych (kopert, stempli, przekazów i in.) uzupełniają treść opracowania.

MATUSZEWSKI Dariusz

Z dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku Wlkp. 1891/1893-2001. – Grodzisk Wlkp.: Muzeum Ziemi Grodziskiej przy MGOK w Grodzisku Wlkp. : Towarzystwo Miłośników Ziemi Grodziskiej, 2002. – 156 s. : fot., il., portr. – (Grodziskie Zeszyty Historyczne; nr 9)

Monografia Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku Wlkp. Rozdział pierwszy poświęcił autor historii pożarów miasta natomiast ostatni Orkiestrze Dętej OSP działającej od 1929 r. Liczne fotografie i reprodukcje dokumentów uzupełniają treść książki.

MIASTO i gmina Pleszew : [informator] / Urząd Miasta i Gminy Pleszew. Wydział Rozwoju Gospodarczego. – Pleszew: Super Print, 2001. – [20] s. : fot., il.
Tekst także w jęz. angielskim i niemieckim

MIASTO i gmina Trzcianka : informator turystyczny / fot. Henryk Król [i in.]; Urząd Miejski Trzcianki. – Trzcianka: UM, [2001]. – 20 s. : fot.
Tekst także w jęz. angielskim i niemieckim

MIASTO Słupca : [informator] / [Urząd Miasta w Słupcy]. – Konin: Wydaw. „Markuz” s.c., [2001]. – 31 s. : fot., pl.
Tekst także w jęz. angielskim i niemieckim

MONOGRAFIA Junikowa / oprac. Rafał Witkowski : przy współpr. Radosława Schneidera; Rada Osiedla Poznań-Junikowo. – Poznań: Wydaw. Pomost, 2002. – 160 s., [6] map luzem : fot.

Bibliografia s. 120-128

Historia i dzień dzisiejszy podpoznańskiej wsi – obecnie osiedla w Poznaniu. Zbiory fotografii i map uzupełniają treść książki.

MOSIŃSKIE archiwalia : wystawa w Izbie Muzealnej w Mosinie z okazji 700-lecia nadania Mosinie praw miejskich, luty-maj 2002 : [katalog] / wstęp Marian Janusz Strenk; oprac. Józefa Roszak-Rosić, Małgorzata Kaczmarek; tłum.

Joanna Rembowska-Kleiber; fot. Wenancjusz Plóciennik. – Mosina: Mosiński Ośrodek Kultury, 2002. – 56 s. : fot.

Tekst także w jęz. angielskim

Publikacja zawiera spis oraz kolorowe reprodukcje dokumentów prezentowanych na wystawie. We wstępie krótka historia Mosiny.

NOWY Tomyśl : miasto i gmina : [informator] / Urząd Gminy i Miasta w Nowym Tomyślu. – Bydgoszcz: Max Medium s.c., 2001. – 14 s. : fot., pl.

Tekst także w jęz. angielskim i niemieckim

PAMIĘTNIK Złotu Wychowanków Kaliskich Szkół Średnich, Kalisz–2000 / oprac. i red. Hubert Stanisław Pałęcki oraz Gustaw Elbi; Towarzystwo Miłośników Kalisza. – Kalisz: „Edytor”, 2001. – 175 s. : il.

Artykuły i wspomnienia organizatorów i uczestników II Światowego Złotu Wychowanków Kaliskich Szkół Średnich w Kaliszu.

PIĄTKOWSKA-PINCZEWSKA Katarzyna

Henryk Melcer-Szczawiński – życie i twórczość. – Kalisz: Instytut Pedagogiczno-Artystyczny UAM w Kaliszu, 2002. – 286 s. : fot., il.

Biografia kompozytora, dyrygenta i pedagoga urodzonego w Kaliszu. Zawiera m.in. bibliografię i katalog tematyczny utworów H. Melcera.

POWIAT szamotulski na dawnej pocztówce : 1897-1945 : [album] / tekst Monika Romanowska-Pietrzak; Ilum. Jolanta Biskupska-Rewers. – Szamotuły: Muzeum–Zamek Górków w Szamotulach, 2002. – 156 s. : fot., mapa

Tekst także w jęz. niemieckim

Starannie wydany album zawiera wybór pocztówek z 27 miejscowości powiatu szamotulskiego. Każdy fragment poświęcony miejscowości poprzedza krótka informacja historyczna oraz omówienie prezentowanych pocztówek.

POWIAT wolsztyński : [informator] / fot. Maciej Zwolanowski; Biuro Promocji Powiatu Wolsztyńskiego. – Bydgoszcz: Bur Media, 2001. – 35 s. : fot., il.

Tekst także w jęz. angielskim i niemieckim

PRAKTYCZNY informator : biblioteki publiczne powiatu szamotulskiego / Powiatowa Biblioteka Publiczna w Szamotulach. – Szamotuły: PBP, 2002. – [20] s. : il.

Informacja teleadresowa oraz zestawienie godzin otwarcia placówek.

PROMOCJA gospodarcza firm powiatu grodzkiego : plany: Granowo, Grodzisk Wlkp., Rakoniewice, Kamieniec, Wielichowo : [informator]. – Poznań: GAM–Dorota Rybarczyk, 2001. – [5] map : il.

Zbiór map uzupełniony informacją nt. przemysłu, rolnictwa, handlu i usług oraz historii i zabytków w powiecie grodzkim. Ponadto wizytówki reklamowe firm w poszczególnych miejscowościach.

PRZEWODNIK po Poznaniu : a Guide to Poznań : Stadtfuehrer Posen. – Wyd. 2 zmien. / tekst Magdalena Juceczko, Grzegorz Tomczak; fot. Piotr Skórnicki [i in.]. – Poznań: Biuro Obsługi Radiowej Sp. z o.o., 2002. – 121 s. : fot., il., mapy

Restauracje, hotele, zabytki, kultura i rekreacja oraz informacje praktyczne w nowej edycji przewodnika po Poznaniu. Tekst także w jęz. angielskim i niemieckim.

ROGOŻNO dawniej i dziś / wybór pocztówek i oprac. red. Lucyna Belch i Dorota Mąderek. – Rogoźno: Rogozińskie Centrum Kultury, 2002. – [12] k. : fot.

Na pocztówkach reprodukcje fotografii prezentujących zabytki i charakterystyczne budowle Rogoźna sprzed 1945 r.

SALON kaliski : prezentacja plastyków środowiska kaliskiego : [katalog] / red. Ewa Cierniak. – Kalisz: Ośrodek Kultury Plastycznej „Wieża Ciśnień” w Kaliszu : Biuro Wystaw Artystycznych w Kaliszu, 2001. – 80 s. : fot.

SCHLENDER Grażyna

„Solidarność” Wielkopolski Południowej 1980-2000 : zarys dziejów. – Kalisz: Zarząd Regionu Wielkopolska Południowa NSZZ „Solidarność”, 2001. – 632 s. : fot.

Obszerna monografia NSZZ „Solidarność” Regionu Wielkopolska Południowa. Liczne fotografie i bibliografia uzupełniają treść książki.

SCISŁOWSKI Włodzimierz

Rymy znad Cybiny : [wiersze] / red. Kazimierz Matysek; il. Roman Malczewski. – Kostrzyn: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kostrzynie, 2001. – 29 s. : il.

Tomik wierszy dot. Kostrzyna, Swarzędza i pobliskich miejscowości, przez które przepływa rzeczka Cybina.

SŁOWNIK biograficzny powstańców wielkopolskich 1918-1919 / red. nauk. Antoni Czubiński, Bogusław Polak. – Poznań: Wydaw. Poznańskie, 2002. – 427 s. : portr.

Bibliografia s. 15-17

„Podstawę źródłową biogramów stanowiła przede wszystkim archiwalna dokumentacja osobowa, zespoły akt dotyczących wydarzeń w Wielkopolsce 1918-1920, wspomniane już zbiory rękopiśmienne, prasa regionalna i ogólnopolska, druki urzędowe cywilne i wojskowe, wspomnienia, relacje, ankiety i korespondencja, publikowane wydawnictwa źródłowe i encyklopedyczne.”

(Ze wstępu)

SYTUACJE trudne i kryzysy : informator dla pracowników socjalnych / przew. zespołu red. Adam Czabański. – Poznań: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu, 2001. – 86 s.

Informacja teledresowa dot. instytucji i organizacji świadczących pomoc w sytuacji kryzysowych m.in. bezdomności, bezrobocia, przemocy w rodzinie, uzależnień itp. działających w Poznaniu.

WAŃKA Danuta

Świat kaliskiej książki pod zaborem rosyjskim (1815-1914). – Kalisz: Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2002. – 246 s.

Publikacja poświęcona historii książki i innych źródeł piśmienniczych w Kaliszu okresu zaborów.

WAŻNIEJSZE dane o powiatach i gminach województwa wielkopolskiego 2001 / red. Kazimierz Kruszka. – Poznań: Urząd Statystyczny w Poznaniu, 2001. – 366 s. : mapy, tab.

Informacja statystyczna. Tekst także w jęz. angielskim

WĄGROWIEC 2001 : informator miejski / Urząd Miejski w Wągrowcu. – Bydgoszcz: „Eljan” : współpr. „Bedecker”, 2001. – 24 s. : fot.

Tekst także w jęz. angielskim i niemieckim

WIELKOPOLSKA 2001 : [informator] / teksty Włodzimierz Łęcki [i in.]; fot. Jerzy Miecznikowski [i in.]; tłum. Joanna Kowalska; red. Piotr Maluśkiewicz. – Bydgoszcz: Wydaw. Promocja s.c., 2001. – Teka, 2 cz.

[Cz. 1]. WIELKOPOLSKA... zawsze w Europie. – 159 s. : fot.

[Cz. 2]. WIELKOPOLSKA : gospodarka – sponsorzy. – 175 s. : il.

W części drugiej wizytówki reklamowe firm i przedsiębiorstw wielkopolskich. Tekst także w jęz. angielskim

WŁADYSŁAW Kościelniak : portret artysty grafika i komilitona w bibliofilstwie / red. Ewa Andrysiak; Towarzystwo Przyjaciół Książki w Kaliszu. – Kalisz: TPK, 2001. – 19 s. : portr.

Publikacja bibliofilska wydana w 85. rocznicę urodzin zawiera omówienie działalności kaliskiego artysty plastyka w Towarzystwie Przyjaciół Książki w Kaliszu.

WOJTCZAK Maria

„Ostmarkenliteratur” : Prowincja Poznańska w literaturze niemieckiej lat 1890-1918. – Poznań: Wydaw. Poznańskie, 2001. – 197 s. : il. – (Wielkopolska. Historia. Społeczeństwo. Kultura; 11)

„Celem niniejszej pracy jest pokazanie, w jaki sposób niemiecka literatura „poznańska” przedstawiała Polaków, jak opisywała problemy dnia powszedniego żyjących w zaborze obok siebie dwóch narodów, i wreszcie, jak konkretyzowały się za jej przyczyną stereotypowe wyobrażenia o Polsce i Polakach”.

(Ze wstępu)

W publikacji znajdziemy ponadto „Mały leksykon autorów”, wykaz nazw miejscowości w wersji polskiej i niemieckiej oraz obszerną bibliografię.

YACHT Klub Polski Kalisz : XXV lat działalności 1977-2002. – Kalisz: Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Kalisza : Zarząd Yacht Klubu Polski Kalisz, 2002. – 21 s. : fot.

Publikacja jubileuszowa.

ZAPRASZAMY do Wrześni : [informator] / teksty Hanna Bachorz, Maciej Nowacki; fot. M. Jadryszak, Sz. Krajniak. – [B.m.]: Wydaw. Multimedialne INFO-MEDIA, [2001]. – 40 s. : fot., il., pl., wykr.

Tytuł okł. Września. Tekst także w jęz. angielskim i niemieckim

ZARZYCKI Andrzej

Na podniebnych szlakach : Port Lotniczy Poznań–Ławica : tradycja i współczesność 1913-2001 / Port Lotniczy Poznań–Ławica Sp. z o.o. – Poznań: Wydaw. i Drukarnia UNI-DRUK s.c., 2001. – 248 s., [12] s. tabl. : fot., il., pl

Bibliografia s. 240-245

Publikacja jubileuszowa poświęcona dziejom przedsiębiorstwa oraz ludziom związanym z Portem Lotniczym Ławica na tle historii miasta i polskiego lotnictwa. Ponadto wybór dokumentów, fotografii i obszerna bibliografia.

ZDUN Henryk

Ocalić od zapomnienia : 50 lat Koła Łowieckiego nr 5 „Dzik” w Lesznie. – Leszno, [2001]. – 168 s. : fot., il.

Historia jednego z najstarszych kół łowieckich w powiecie leszczyńskim. Poza omówieniem działalności autor zamieścił wykazy członków, założycieli i władz koła oraz obszerną dokumentację fotograficzną.

ZŁOTKOWSKI Dariusz

Miasta departamentu kaliskiego w okresie Księstwa Warszawskiego . (studium gospodarcze) / Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie. – Częstochowa: Wydaw. WSP, 2001. – 338 s. : mapy

Bibliografia s. 6-18

Autor analizuje wpływ wojen napoleońskich na rozwój gospodarczy miast departamentu kaliskiego z punktu widzenia czynników destrukcyjnych jak i sprzyjających.

KRONIKA Śremu 2001 : roczny dodatek do Gazety Śremskiej wydawany na zlecenie Zarządu Miejskiego w Śremie / red. nacz. Mariusz Kondziela; red. prow. Barbara Jahns. – 2001, R. 1. – Śrem: ZM, 2001. – 104 s. : fot.

Przegląd wydarzeń w mieście i gminie Śrem w 2001 roku ze szczególnym uwzględnieniem działalności szkół i administracji lokalnej.

B. IMPREZY KULTURALNE W BIBLIOTEKACH PUBLICZNYCH WOJ. WIELKOPOLSKIEGO

(marzec – maj 2002)

W marcu, kwietniu i maju biblioteki publiczne województwa wielkopolskiego organizowały liczne imprezy z okazji Dnia Kobiet, Dnia Matki i Świąt Wielkanocnych oraz ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Ze względu na masowy charakter tych imprez nie uwzględniono ich w szczegółowym wykazie.

Marzec

Babiak (pow. Koło)

- Pogadanka „Co czytają kobiety”

- Teatrzyk słowno-muzyczny „Romeo i Julia 2002” (Filia Brdów)
- Teatrzyk muzyczny „Życiowe spadki nastolatki” – występ na Międzypowiatowych Konfrontacjach Teatrów Dziecięcych w Brdowie (Filia Brdów)

Baranów (pow. Kępno)

- Wystawki:
 - ~ Twórczość Jana Antoniego Grabowskiego (Mroczeń)
 - ~ Twórczość Gabrieli Zapolskiej (Mroczeń)

Bralin (pow. Kępno)

- W holdzie autorowi hymnu narodowego – wystawa poświęcona Józefowi Wybickiemu

Chodów (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ 115 rocznica śmierci Józefa Ignacego Kraszewskiego
 - ~ 80 rocznica urodzin Gabrieli Zapolskiej

Chodzież

- „Poetycko o wielkanocnych wypiekach Ewy” – rozstrzygnięcie konkursu na rymowanki
- Wystawa „Nagroda Nike i jej laureaci”

Dąbie (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ 150 rocznica śmierci Mikołaja Gogoia
 - ~ 115 rocznica śmierci Józefa Ignacego Kraszewskiego
 - ~ 170 rocznica śmierci Johanna Wolfganga Goethe
 - ~ 160 rocznica śmierci Stendhala
 - ~ 80 rocznica urodzin Gabrieli Zapolskiej
- Konkurs czytelniczy pt. „Indiańskie ścieżki Karola Maya” i wystawka książek w 90 rocznicę śmierci pisarza

Dobrzyca (pow. Pleszew)

- 115 rocznica śmierci J.I. Kraszewskiego – projekcja filmu „Hrabina Cosel”, dyskusja poprojekcyjna, wystawa utworów autora
- 90 rocznica urodzin Romana Pisarskiego – pogadanka

Gorzyce Wielkie (pow. Ostrów Wlkp.)

- Wystawa książek „Najsłynniejsze Polki”
- Konkurs plastyczny pt. „Przywitanie wiosny”

Gostyń

- 2 spotkania autorskie ze Stanisławem Leonem Machowiakiem

- Spotkanie z urodzoną w Gostyniu poetką – Bożeną Jankowską

Grabów (pow. Ostrzeszów)

- Wystawa „O kobietach dla kobiet”
Występ cyrkowej grupy artystycznej z Ukrainy pn. „POMPONI”

Grzegorzew (pow. Koło)

- Przegląd bibliograficzny „O życiu i twórczości Karola Maya” w 90 rocznicę śmierci pisarza

Jarocin

Konkurs czytelniczy „W krainie baśni” (Filia dla Dzieci)

- Spotkanie autorskie z Marianem Grześczakiem (Filia nr 1, Filia Golina)
Klub Dyskusyjny – Kurkowe Bractwo Strzeleckie Ziemi Jarocińskiej (Filia Witaszyce)

Jutrosin (pow. Rawicz)

- Konkurs czytelniczy „Poezja dziecięca”

Kalisz

- Spotkanie z Urszulą Zyburą, promocja książki „Afirmacje i aforyzmy” (Biblioteka Główna)
- Wystawy:
 - ~ „Radio CENTRUM – to już 10 lat” (Biblioteka Główna)
 - ~ „Wojciech Bogusławski” – z okazji 245 rocznicy urodzin (Filia nr 9)
 - ~ „Międzynarodowy Dzień Teatru” (Filia nr 5)
- Konkurs Wiedzy o Kaliszu i Regionie Kaliskim – III edycja (marzec/kwiecień)
- Konkurs dla osób sprawnych inaczej pod hasłem „Mój opiekun” (marzec/kwiecień/maj)

Kępno

Powiatowa Biblioteka Publiczna

- Powiatowy Etap XLVII Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego, współorganizowany z Zespołem Szkół Zawodowych Nr 1 w Kępnie i Starostwem Powiatowym w Kępnie
- Eliminacje Powiatowe IX Konkursu Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym – współorganizowanego z Wydziałem Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Kępnie

Samorządowa Biblioteka Publiczna

Wystawka „Władca Pierścieni”

Kłodawa (pow. Koło)

- „Międzynarodowy Dzień Pisarzy – literatura piękna w wyborze” – wystawka
- 115 rocznica śmierci Józefa Ignacego Kraszewskiego – wystawka

Koło

- Spotkanie członków Koła Przyjaciół Biblioteki nt. „Życie kulturalne i społeczne miasta Koła”
- Spotkanie autorskie z Wandą Chotomską
- Konkurs muzyczny dla dzieci „Mini Playback Show” (Filia dla Dzieci)
- Konkurs recytatorski „Władysław Broniewski – w 40 rocznicę śmierci” (Filia dla Dzieci)
- Wystawka pt. „Rok 2002 – rokiem Eugeniusza Kwiatkowskiego”

Kościan

Wystawy:

- ~ „Pejzaże” Tomasza Gerlaka
- ~ Współcześni poeci polscy – wybrane sylwetki
- ~ Radosne jedzenia tworzenie albo świąteczne uctowanie
- ~ Jan Antoni Grabowski – przyjaciel dzieci i zwierząt (Oddział dla Dzieci)
- ~ Portret bohatera książek Astrid Lindgren – wystawa prac plastycznych (Oddział dla Dzieci)
- ~ Tropem polskich noblistów literackich (Filia Biblioteczna nr 2)
- ~ „Śmigiełska Kolejka Wąskotorowa – 100 lat i co dalej” – wykład mgr Huberta Zbierskiego z cyklu wykładów TMZK
- Spotkanie z Anną Ciesielską – autorką książki „Kwaśne, surowe, zimne. Filozofia zdrowia” i „Żyć do końca życia i być młodym do końca starości. Filozofia życia”
- „Wanda Chotomska – autorka książek dla dzieci” – prelekcja (Dział Udostępniania dla Dorosłych; Oddział dla Dzieci)
- „Astrid Lindgren i bohaterowie jej książek” – prelekcja (Oddział dla Dzieci)
- Spotkanie z Marianem Grześczakiem – poetą, dramatopisarzem, prozaikiem, krytykiem literackim, tłumaczem (Oddział dla Dzieci)
- Rozstrzygnięcie Konkursu czytelniczego pt. „Czy znasz książki Astrid Lindgren” (Oddział dla Dzieci)
- Rozstrzygnięcie Konkursu czytelniczego „Czytelnik Zimy 2001/2002” (Oddział dla Dzieci)
- Rozstrzygnięcie Konkursu plastycznego pt. „Portret bohatera książek Astrid Lindgren” (Oddział dla Dzieci)
- Konkurs czytelniczego „Spotkanie z baśnią” (Filia Stare Bojanowo)

Koźmin Wlkp. (pow. Krotoszyn)

- Spotkania z najmłodszymi czytelnikami – blok imprez „Biblioteka dzieciom”
- Wystawa i promocja książek Janiny Wieczerskiej „Poradnik dla leni” i „Dzieci z blokowiska”
- Wystawa plakatu „Ogólnopolski Konkurs Recytatorski” (z prywatnych zbiorów Leszka Ziętkiewicza)
- Przegląd nowości wydawniczych

Krotoszyn

- Konkurs plastyczny „Wydajemy własną książkę – świat książki dziecięcej”
- Wystawa książek „Problemy dzieci sprawnych inaczej we współczesnej prozie dziecięco-młodzieżowej”
- Wystawa i pogadanka „Jak żyć zdrowo”

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- Spotkania na wystawie z malarzem Robertem Markowskim dla młodzieży gimnazjalnej

Leszno

Wystawy:

- „Z oficyny Ernesta Günthera” – w 210 rocznicę urodzin (Galeria „Za Regalami”)
- „Giuseppe Verdi” – wystawa plakatów (Galeria „Za Regalami”)
- „Światowy Dzień Teatru”, „Święta z książką” (Filia nr 6)

Imprezy:

- Spotkanie z Bartłojem Sipińskim, autorem książki „Dwanaście twarzy niepokoju”
- Spotkanie ze Stanisławem Kuźniakiem z Leszna pt. „Ptaki Leszna i okolic”
- Spotkania poetyckie „Trudne pytania” (Filia nr 3)
- Promocja tomu poetyckiego pod redakcją Waldemara A. Zamlewskiego „Podróż sentymentalna” z udziałem wszystkich poetów, których utwory zostały w nim zawarte (I.A. Bajserowicz, E. Biberstajn, R. Biberstajn, K. Gryś, J. Ratajczak, Z. Gordziej, T. Hofmański, E. Kuśnierek, J. Nowak-Węklarowa) (Galeria „Lochy”)
- „Rodzinne Wieczory” – gościem rodziców była Anna Zabacka z Poznania, dzieci spotkały się z Hanną Grodzką-Nowak z Warszawy (Galeria „Lochy”)

Luboń (pow. Poznań)

- Wystawa zbiorowa członków Wlkp. Robotniczego Stowarzyszenia Twórców Kultury im. Stefana Leżały w Poznaniu – wernisaż

- Z cyklu „Rozmowy o polityce” – spotkanie z gen. dyw. pil. Franciszkiem Maciołą, w ramach spotkań Lokalnej Szkoły Samorządowego Myślenia i Działania
- Koncert z okazji Dnia Kobiet „Od menueta do czardasza” w wykonaniu Kwintetu Pro Muzyka: Agata Jelińska – skrzypce, Antonina Nowaczyk – flet, Mariusz Dziedziniewicz – obój, Mieczysław Klimczak – klarnet, Michał Konieczny – fagot
- „Trzy kobiety, pióro i...” wieczór poetycko-literacki z Wiesławą Kurek, Joanną Olejniczak i Bogną Wernichowską
- Spotkanie w Klubie „Promyk”. Gościem spotkania był literat i wokalista Edmund Adamczak
- Działania plastyczne „Kolorowe malowanie”

Ostrów Wlkp.

- Spotkanie autorskie z Adamem Wiedemannem
- Wystawa rysunków Adama Wiedemanna
- Promocja poezji z okazji Światowego Dnia Poezji
- Zagadki literackie (Filia dla Dzieci i Młodzieży)

Ostrzeszów

- Spotkanie Literackiego Klubu Dyskusyjnego
- Wystawki książek z okazji: 100 rocznicy urodzin Johna Steinbecka, 150 rocznicy śmierci Mikołaja Gogola

Pakosław (pow. Rawicz)

- Spotkanie autorskie z Martą Fox

Piła

- Finał konkursu powiatowego na najciekawszy dzienniczek lektur uczniów szkół podstawowych
- Spotkanie z mgr inż. Stanisławem Tomczykiem „Obszary chronione w okolicach Piły”
- Wystawy: „Dzień Miasta Piły”, „Walory przyrodnicze powiatu piłskiego”

Pleszew

- Wystawy:
 - „5 rocznica śmierci M.C. Abramowicza”
 - „170 rocznica śmierci J.W. Goethe'go”

Pniewy (pow. Szamotuły)

Wystawa prac Jerzego Omelczuka

Pogorzela (pow. Gostyń)

- Konkurs plastyczny dla klas pierwszych szkoły podst. – „Moja ulubiona baśń lub bajka”
- Konkurs dla klas trzecich szkoły podst. – „Wielkanocne wierszowanie”

Poniec (pow. Gostyń)

- „O miłości w poezji, muzyce i piosence” -- montaż literacki w wykonaniu młodzieży z gostyńskiego LO
- „Kobieta w literaturze” – spotkanie poetyckie z Eleonorą Biberstajn

Przedecz (pow. Koło)

Pogadanka dla dzieci i młodzieży nt. „Walka z objawami patologii społecznej z wystawką tematyczną oraz wystawka prac konkursu plastycznego pt. „Uwaga narkomania!”

Rawicz

- Spotkanie autorskie z Martą Fox

Rychtal (pow. Kępno)

- Wystawa książek „Historia teatru w Polsce” – z okazji Dnia Teatru

Rydzyna (pow. Leszno)

- Spotkanie z rzeźbiarzem Stanisławem Kurzawą

Stawiszyn (pow. Kalisz)

- Konkurs piosenki dziecięcej w Domu Kultury w Zbiersku

Sułmierzyce (pow. Krotoszyn)

- Wystawa „Kobieta w literaturze”
- Wystawa nowości wydawniczych „To warto przeczytać”

Szamotuły

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy

- Wystawa prac plastycznych dzieci, nauczycieli i rodziców „Sztuką jest tworzyć sztukę dla siebie”

Święciechowa (pow. Leszno)

- Wykonywanie ozdób choinkowych z papieru (origami)

Trzcianka

„Poeci o kobiecie” – powiatowy konkurs recytatorski

- „Uzyskanie praw miejskich przez Trzciankę” – wystawa plastyczna

Wijewo (pow. Leszno)

- Wystawki książek:
 - ~ „Kobieta w literaturze”

~ „115 rocznica śmierci J.I. Kraszewskiego”

Wrząca Wielka (pow. Koło)

- Konkurs czytelniczy „Czy znasz książki Jana Grabowskiego? „Czarna owieczka”, „Puc, Bursztyn i goście”; wystawka tematyczna w 120 rocznicę urodzin pisarza
- Konkurs czytelniczy „Czy znasz książki Romana Pisarskiego „O psie który jeździł koleją”; wystawka tematyczna w 90 rocznicę urodzin pisarza

Zagórow (pow. Słupca)

- Wystawa haftowanych obrazów p. Barbary Karczmarek z Zagórowa
- Gminny Konkurs Recytatorski
- Gminny Konkurs Plastyczny „Mój portret wiosenny”
- Wystawa kalendarzy ze zbiorów p. M. Jareckiego

Zduny (pow. Krotoszyn)

- Pogadanka dla dzieci przedszkolnych „Zduny moje miasto”
- Wieczór słowno-muzyczny, połączony z prezentacją nowości (Filia Baszków)
- Pogadanka o kobietach wśród przedszkolaków, wystawa prac plastycznych wykonanych przez dzieci w trakcie spotkania (Filia Konarzew)
- „Idzie wiosna” – przedszkolacy poznają wierszyki o wiosnie i o zbliżających się świętach (Zduny, Filia Konarzew)
- Pogadanka dla młodzieży i dorosłych „Zwyczaj wielkanocny” (Filia Konarzew)
- Spotkanie z artystką rękodziela, malującą pisanki, Alicją Łukasiewicz-Zaczek (Zduny, Filia Konarzew)

Złotów

- Wystawki:
 - 180 rocznica śmierci Józefa Wybickiego
 - ~ 115 rocznica śmierci Józefa Ignacego Kraszewskiego
 - ~ 90 rocznica urodzin Romana Pisarskiego
 - ~ 90 rocznica śmierci Karola Maya
- „Prawidłowy styl życia” – prelekcja SANEPID-u

Kwiecień

Babiak (pow. Koło)

- Wystawka: „Miesiąc Pamięci Narodowej”

Baranów (pow. Kępno)

- Wystawki:
 - ~ „Ferenc Molnar i jego twórczość” (Mroczeń)
 - ~ „Nasze środowisko – ochrona i zagrożenia” (Mroczeń)
 - ~ „Lucy Maud Montgomery i jej Ania” (Mroczeń)
 - ~ Wystawka cytatów o książkach (Filia Słupia)

Blizanów (pow. Kalisz)

- Podsumowanie konkursu plastyczno-literackiego „Barwy mojej małej ojczyzny” – wystawa prac
- Konkurs wiedzy o gminie Blizanów dla uczniów klas IV-VI z terenu gminy – współpraca ze Szkołą Podstawową w Brudzewie
- Spotkanie z poetą Krzysztofem Świątkowskim
- Konkurs recytatorski „Poezja bliższa dziecku” dla uczniów klas 0-III we współpracy ze Szkołą Podstawową w Jankowie

Bojanowo (pow. Rawicz)

- Konkurs czytelniczy „Szlakiem Tomka Wilmowskiego po Afryce”

Bralin (pow. Kępno)

- Wystawa poświęcona życiu i twórczości Lucy Maud Montgomery w 60 rocznicę śmierci
- Konkurs czytelniczy „Ania z Zielonego Wzgórza”

Chodów (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ „10 rocznica śmierci Alfreda Szklarskiego”
 - ~ „60 rocznica śmierci Lucy Maud Montgomery”
- Międzynarodowy Dzień Ziemi – plakat

Chodzież

- „Od Reja do Szymborskiej” – spotkanie z poezją śpiewaną (Irena Śleszyńska-Borowiec)
- Spotkanie młodzieży gimnazjalnej z redaktorem Stefanem Drajewskim – warsztaty dziennikarskie (Oddział dla Dzieci)

Dąbie (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ „Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci”
 - ~ „20 rocznica śmierci Haliny Rudnickiej”
 - ~ „10 rocznica śmierci Alfreda Szklarskiego”: dyskusja nad książką „Tajemnicza wyprawa Tomka”

- Konkurs czytelniczy „Dzieje Ani z Zielonego Wzgórza”, wystawka tematyczna w 60 rocznicę śmierci Lucy Maud Montgomery

Dobrzyca (pow. Pleszew)

- 85 rocznica urodzin Miry Jaworczakowej: pogadanka „M. Jaworczakowa – pisarka naszego dzieciństwa”, minikonkursy i zgadywanki
- 60 rocznica śmierci L.M. Montgomery: projekcja filmu „Ania z Zielonego Wzgórza”, dyskusja poprojekcyjna, wystawka

Duszniki (pow. Szamotuły)

- Konkurs recytatorski dla dzieci

Gorzyce Wielkie (pow. Ostrów Wlkp.)

- Warsztaty dziennikarskie z redaktorem Głosu Wielkopolskiego Krzysztofem Szymoniakiem – dla gimnazjalistów
- Wieczór wspomnień pt. „Gorzyce wczoraj i dziś” – spotkanie z seniorami, mieszkańcami wsi – w 600-lecie Gorzyc Wielkich

Gostyń

- Konkurs „Majowe rocznice”
- Gminny konkurs historyczny „Gostyń i okolice” – przy współpracy ze Szkołą Pods. Nr 5
- Warsztaty dziennikarskie z Anną Plenzler dla młodzieży gimnazjalnej

Grabów (pow. Ostrzeszów)

- Wystawa albumów i przewodników „Patrzę – Podziwiam – Poznaję”
- Plansza „Przyroda budzi się wiosną”

Grzegorzew (pow. Koło)

Spotkanie z młodzieżą gimnazjalną z okazji „Miesiąca Pamięci Narodowej”

Jarocin

- Warsztaty dziennikarskie – spotkanie z dziennikarzem „Głosu Wielkopolskiego” Stefanem Drajewskim (Filia nr 1)
- Prelekcja Jana Jajora „Historia Mieszkowa” (Filia Mieszków)
- Klub Dyskusyjny „Witaszyce wczoraj i dziś” (Filia Witaszyce)

Kalisz

- „Pasowanie na czytelnika” – impreza dla najmłodszych połączona z opowiadaniem baśni przez Mariannę Kocembę (Filia nr 1)
- W cyklu „Promocja regionalnego środowiska twórców” – spotkanie z pisarką Marianną Kocembą (Filia nr 2)
- Wystawa „Kwiecień miesiącem pamięci narodowej” (Filia nr 5)
- Konkurs recytatorski pt. „Zabawa z poezją” – Młodzieżowy Dom Kultury

Kaźmierz (pow. Szamotuły)

- Turniej wiedzy klas II i III (współorganizacja)

Kępno

Powiatowa Biblioteka Publiczna

- Finał Konkursu „Wiedzy o Obronie Cywilnej” dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych
- Otwarcie wystawy prezentującej dorobek gminy Baranów, w ramach cyklu pn. „Prezentacja twórczości gmin”
- Warsztaty dziennikarskie z udziałem Krzysztofa Petka – dla gimnazjalistów z terenu powiatu kępińskiego

Samorządowa Biblioteka Publiczna

IV edycja konkursu poetyckiego z cyklu „Wszystko jest poezją” pt. „Poezja dla małego aktora”

Kłodawa (pow. Koło)

- „Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci” – wystawa pt. „W krainie baśni i czarów”

Kobyła Góra (pow. Ostrzeszów)

- Wystawka książek – z okazji 60 rocznicy śmierci

Kobylin (pow. Krotoszyn)

- Wystawa „By pamięć nie zginęła – miesiąc pamięci narodowej”

Koło

- Warsztaty dziennikarskie z pisarzem Krzysztofem Petkiem dla uczniów gimnazjum
- Spotkanie członków Koła Przyjaciół Biblioteki nt. „Sławni dyrygenci” – prelegent Irena Lasota

Finał powiatowy konkursu czytelniczego „Wybieramy Mistrza Pięknego Czytania” (Filia dla Dzieci)

Ekspozycja stała – fotogazetka wielotematyczna „Głos Biblioteki” (Filia dla Dzieci) – Hasła miesiąca: Krzysztof Petek, Konstytucja 3 Maja, Dzień Matki

Konin

- Konkurs recytatorski „Wszystko jest poezją”
 - Warsztaty dziennikarskie z pisarzem Krzysztofem Petkiem
- Wystawa „Motywy żydowsko-chrześcijańskie w malarstwie i grafice Z. Baranka” oraz wystawa książek o tematyce żydowskiej

Kościan

Wystawy:

- ~ „Poezja to przejęcie się chwilą” (St. Brzozowski). Wielkopolski parnas poetycki
- ~ Wielcy, znani i mniej znani – rysunki Andrzeja Jaśkowiaka
- ~ Batalistyka w obrazach Jarosława Strankowskiego ze Świebodzina
- ~ Mistrzowie malarstwa
- ~ Portret bohatera książek Astrid Lindgren – wystawa prac plastycznych (Oddział dla Dzieci)
- ~ Książka mój przyjaciel (Oddział dla Dzieci)
- ~ Pejzaż wiosenny – wystawa rysunków (Filia Biblioteczna nr 1)
- ~ Książki, które czytamy – wystawa rysunków (Filia Biblioteczna nr 1)
- ~ „Świat książki dziecięcej” – wystawa książek z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci (Filia Biblioteczna nr 2)

Spotkanie autorskie z Sergiuszem Sterną-Wachowiakiem – poetą, krytykiem literackim, prezesem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich w Poznaniu, kierownikiem literackim Teatru Nowego w Poznaniu

„Turew w końcu XIX wieku we wspomnieniach Antoniny Chłapowskiej” – wykład Krystyny Górskiej-Gołaskiej – z cyklu wykładów TMZK

- „Batalistyka w obrazach Jarosława Strankowskiego” – wernisaż wystawy i spotkanie z autorem prac
- „Czy śmieci to problem” -- pogadanka ekologiczna (Oddział dla Dzieci)
- Spotkanie z regionalistą Marianem Koszewskim na temat „Otwierają się bramy obozów” (Oddział dla Dzieci)
- Spotkanie z redaktorem „Głosu Wielkopolskiego” – Anną Plenzler pt. „Czym jest wywiad” (Oddział dla Dzieci)
- Popołudnie z książką: „Jan Brzechwa” (Oddział dla Dzieci)
- Spotkanie z redaktorem Gazety Poznańskiej – Arkadiuszem Kaczmarkiem – z okazji 15 rocznicy Klubu Miłośników Książki (Filia Biblioteczna nr 1)
- Konkurs plastyczny „Spotkanie z bajką i wierszami” – inscenizacja bajki „Rzepka” (Filia Biblioteczna Stare Bojanowo)

Kościelec (pow. Koło)

- 60 rocznica śmierci Lucy Maud Montgomery – wystawka (Filia Dobrów)
- „Międzynarodowy Dzień Ziemi” – wykonanie przez dzieci plakatu (Filia Dobrów)

Kotlin (pow. Jarocin)

Quiz „Z ekologią za pan brat”

Koźmin Wlkp. (pow. Krotoszyn)

- Zajęcia plastyczne z dziećmi przystępującymi do konkursu „Muzyczne obrazki”
- Wystawa książek i folderów promujących Koźmin Wlkp.

Koźminek (pow. Kalisz)

- Podsumowanie konkursu na album pt. „Jak widzę swoją gminę”

Krobia (pow. Gostyń)

- „Międzynarodowy Dzień Książki” – wystawa (Filia Chwałkowo)

Krotoszyn

- Wystawa prac dzieci „Wiosenne kompozycje kwiatów”
- Wystawa książek „Tolkien władca wyobraźni”
Spotkanie autorskie z Krzysztofem Petkiem
- Twórczość dziecięca „Poznajemy najskrytsze tajniki przyrody”
- Wystawa tematyczna „Historia i tradycja Konstytucji 3-go Maja”

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- Eliminacje gminne konkursu dla gimnazjalistów „Młodzież zapobiega pożarom”

Leszno

Wystawy:

- Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich – Książki Wydawnictwa „SIEDMIORÓG”, wystawa połączona z promocją wydawnictwa i kiermaszem książek (Galeria „Za Regalami”)
„Portret Wojska Polskiego” – wystawa pokonkursowa prac zorganizowana przez Leszczyńskie Stowarzyszenie Dzieciom Niepełnosprawnym, Instytut im. Gen. dyw. Stefana „Grotę” Roweckiego w Lesznie i 69 Leszczyński Pułk Przeciwlotniczy im. Gen. dyw. Stefana „Grotę” Roweckiego (Galeria „Za Regalami”)
- „Aviva Blum: akwarele i miedzioryty” – wystawa zorganizowana w ramach II Dni Kultury Żydowskiej i Izraelskiej w Wielkopolsce (Galeria „Lochy”)
- Wystawki:
 - ~ „Dzień Europejski”, „Józef Wybicki: w 180 rocznicę śmierci, „Tolkien Władca Pierścieni” (Filia nr 3)
 - ~ „Jak powstaje książka” (Filia nr 6)
 - ~ „Książka – Twój przyjaciel” (Filia nr 7)

Imprezy:

- Spotkanie z leszczyńskimi twórcami dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, które przygotowywały się do udziału w Konkursie na esej „Leszczyńskie ślady w literaturze”

- Warsztaty dziennikarskie dla redaktorów gazetek szkolnych leszczyńskich szkół gimnazjalnych
- Z cyklu „Wokół Globusa” – spotkanie z Anną Ganowicz, wieloletnim sędzią konnym i hodowcą koni z Leszna
- „Kawiarenka literacka” – spotkanie ze Zdzisławem Wojtczakiem, prozaikiem z Kościana
- Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich – „Czytajmy Razem” - kontynuacja akcji czytania w leszczyńskich przedszkolach, na oddziale dziecięcym leszczyńskiego szpitala oraz Domu Pomocy Społecznej w Lesznie (siedziba i filie nr 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7)
- Konkurs plastyczny „Podróż do Krainy Muminków” (Filia nr 2)
- Konkurs plastyczny „Ulubiona postać z przeczytanej bajki” (Filia nr 7)
- II Dni Kultury Rumunii – spotkanie współorganizowane przez Koło Naukowe Rumunistów przy UAM w Poznaniu i A1 Centrum Języków Obcych w Lesznie (Galeria „Lochy”)
- „Portrety muzyczne” – prezentacje piosenki studenckiej, poezji i muzyki instrumentalnej zorganizowane przez Instytut Muzyki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Lesznie

Lipno (pow. Leszno)

- Wystawa „Książka wczoraj–dziś–jutro” z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich
- Konkurs czytelniczy na podstawie książek A. Szklarskiego „Przygody Tomka” (FB Wilkowiec)

Luboń (pow. Poznań)

- „Portrety imion” – wystawa obrazów Małgorzaty Gazińskiej
- Spotkanie w Klubie „Promyk”. Gościem spotkania był radiesteta Eugeniusz Jarosz
- Spotkanie z Włodzimierzem Kaczmakiem, burmistrzem miasta Lubonia – „Strategia Lubonia”, w ramach spotkań Lokalnej Szkoły Samorządowego Myślenia i Działania
- „Dziś i jutro Samorządów Lokalnych” – debata podsumowująca Lokalną Szkołę Samorządowego Myślenia i Działania. Gośćmi spotkania byli: Zdzisław Kopczyński, Waldy Dzikowski, Paweł Klepka, Jan Grabkowski, Włodzimierz Kaczmarek

Olszówka (pow. Koło)

- „Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich” -- wystawka pt. „Książka pięknie wydana” (Olszówka; Filia Łubianka)

Opatówek (pow. Kalisz)

- Podsumowanie konkursu fotograficznego „Zabytki powiatu kaliskiego zimą”
- Spotkanie członków Kółka Dziennikarskiego w Gimnazjum w Opatówku z dziennikarzem Krzysztofem Szymańskim – współpraca z Gimnazjum w Opatówku

Osiek Mały (pow. Koło)

- „Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków” – wystawka pt. „Zabytki naszego regionu” (Filia Dęby Szlacheckie)
- Wystawka „60 rocznica śmierci Lucy Maud Montgomery” (Osiek Wielki, Dęby Szlacheckie)
- Zajęcia teatryku kukielkowego z udziałem dzieci – wykonanie lalek (Osiek Mały; Filia Dęby Szlacheckie)
- W ramach zajęć plastycznych wykonanie prac nt. „Wiosna w oczach dzieci” (Filia Dęby Szlacheckie)

Ostrowite (pow. Słupca)

- Wystawa książek poświęcona twórczości Cypriana Kamila Norwida

Ostrów Wlkp.

- Wystawy
 - ~ 50 lat Filii dla Dzieci i Młodzieży (Biblioteka Główna)
 - ~ Reklama Biblioteki (Filia dla Dzieci i Młodzieży)
- Konkurs: Zostań specjalistą od reklamy (Filia dla Dzieci i Młodzieży)

Ostrzeszów

- Spotkanie autorskie z Krzysztofem Petkiem
- V Powiatowy Konkurs Recytatorski „Poeci dzieciom, dzieci poetom”
- Wystawa z okazji Światowego Dnia Książek i Praw Autorskich
- Wystawa książek Konopnickiej jakiej nie znamy – z okazji 160 rocznicy urodzin

Piła

- „Bractwo Dobrej Książki” – spotkanie z Martą Fox
- Spotkanie Szkolnych Klubów Europejskich z ministrem Sławomirem Wiatrem, Pełnomocnikiem Rządu do spraw Informacji Europejskiej
- Warsztaty dziennikarskie dla redaktorów gazetek szkolnych – spotkanie z Anną Plenzler, dziennikarką „Głosu Wielkopolskiego”
Promocja książek Anny Ciesielskiej „Filozofia zdrowia”, „Filozofia życia” – spotkanie z autorką (Kawiarenka pod Sową)
- Promocja książki Danuty Klemczak-Bachty – „Pejzaż obietnicy” (Kawiarenka pod Sową)

- Prezentacja wydawnictw regionalnych na VII Targach Książki Edukacyjnej „Libra 2002”
- „Przystanek Piła” (program edukacji regionalnej) – spotkanie z inż. Bogdanem Tobołą, budowniczym miasta

Pleszew

- Powiatowy Konkurs Pięknego Czytania dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów

Wystawy:

- ~ „Międzynarodowy Dzień Książki i Praw: Autorskich”
- ~ „Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci”

Pogorzela (pow. Gostyń)

- Zajęcia plastyczne dla dzieci – „Projekt okładki książki”
- Spotkanie z autorem „Religijnych legend ziemi gostyńskiej” – Alfredem Siamą

Poniec (pow. Gostyń)

Wystawa „Moja mała ojczyzna – miasto Poniec i gmina Poniec”

Przedecz (pow. Koło)

Wystawka „Miesiąc Pamięci Narodowej”

Rawicz

- Spotkanie autorskie „Rawickie grono poetów – zeszyt XVII Raviciana” w Szkole Podstawowej w Chojnie – współorganizacja z Towarzystwem Przyjaciół Rawicza
- II przegląd teatrów dziecięcych – „Teatralia 2002” – współorganizator
- „200 rocznica śmierci Ignacego Wyssogoty Zakrzewskiego”, „Zabytki powiatu rawickiego” – prelekcja regionalisty rawickiego Władysława Trawińskiego
- Warsztaty dziennikarskie z red. Głosu Wielkopolskiego p. Anną Plenzler

Rychtal (pow. Kępno)

Konkurs rysunkowy dla kl. I-III „Wiosna u Misia Uszatka”

- Wystawka „Nowości książkowe dla dzieci”

Słupca

Spotkanie z Krzysztofem Szymoniakiem dziennikarzem „Głosu Wielkopolskiego” – prelekcja na temat „Wywiadu”

Stawiszyn (pow. Kalisz)

- Konkurs plastyczny dla uczniów gimnazjum pt. „Moje miasto wczoraj i dziś”, wystawka prac

Sulmierzyce (pow. Krotoszyn)

Wystawy:

- ~ „Kącik książki młodzieżowej”
- ~ „Dzień Ziemi”

Szamotuły

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy

- Spotkanie z numizmatykiem Franciszkiem Krzemińskim (Filia nr 1)

Powiatowa Biblioteka Publiczna

- Warsztaty dziennikarskie – Stefan Drajewski z Głosu Wielkopolskiego

Święcichowa (pow. Leszno)

- Konkurs czytelniczy dla dzieci „Świat Andersena”

Trzcianka

- Święto Ziemi – spotkanie młodzieży z ludźmi promującymi piękno i uroki naszej Ziemi, naszego regionu
- „Ziemia – nasza planeta” – wystawa
- „100-lecie Saletynów w Polsce” – wystawa w ramach Dni Kultury Chrześcijańskiej w Trzciance

Wijewo (pow. Leszno)

- Wystawki książek: „Dzień pamięci ofiar Katynia”, „410 rocznica urodzin J.A. Komeńskiego”

Włoszakowice (pow. Leszno)

- Wystawki książek: „Dzień Pamięci Ofiar Katynia”. „Konstytucja 3 Maja” (GBP, Bukowiec Górny)

Wrząca Wielka (pow. Koło)

Konkurs czytelniczy „Czy znasz książkę „Ania z Zielonego Wzgórza” – wystawka tematyczna

Dyskusja dotycząca życia i twórczości Alfreda Szklarskiego w związku z 10 rocznicą śmierci pisarza (Filia Powiercie)

- Dyskusja nad książką „Ania z Zielonego Wzgórza” w 60 rocznicę śmierci Lucy Maud Montgomery (Filia Powiercie)

Zagórów (pow. Słupca)

- Wystawa prac plastycznych zgłoszonych do konkursu „Muzyczne obrazki” organizowanego przez WBPiCAK

Zduny (pow. Krotoszyn)

- Konkurs literacki, poświęcony życiu i twórczości Alfreda Szklarskiego

- Wystawa pamiątek po Alfredzie Szklarskim, przekazanych bibliotece w Zdunach przez córkę pisarza
- Zajęcia z przedszkolakami „Poznajemy sprzęt domowy” – na podstawie książeczki W. Ścisłowskiego „Dwa pstryki techniki” oraz wystawa rysunków nt. techniki dzieci (Filia Konarzew)

Złotów

- Wystawki:
 - ~ Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci
 - ~ Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich
 - ~ Dzień Ziemi
- Dojrzewanie – higiena osobista – spotkanie z lekarzem

Maj

Babiałk (pow. Kolo)

- „Dni Kultury Oświaty Książki i Prasy” – wystawka pt. „Ci co odeszli – sylwetki ludzi pióra”
Pogadanki dla najmłodszych dzieci nt.:
 - ~ „Poznajemy zawód bibliotekarza”
 - ~ „Zapoznanie z wyglądem i funkcjonowaniem biblioteki”

Baranów (pow. Kępno)

- Wystawki:
 - ~ „Bolesław Prus i jego dzieło” (Mroczeń)
 - ~ „Książka” (Mroczeń)
- Wieczór baśni i wierszy Marii Konopnickiej i konkurs na ich ilustrację (Filia Słupia)

Blizanów (pow. Kalisz)

- Spotkanie z poetą Krzysztofem Świątkowskim (Filia Rychnów)

Chodów (pow. Kolo)

- Wystawki:
 - ~ „95 rocznica urodzin Lucyny Krzemienieckiej”
 - ~ „90 rocznica śmierci Bolesława Prusa”

Chodzież

- „Najstarsze książki w bibliotece a książka współczesna” – wystawa
- Prelekcja nt. „Od tabliczki do CD-romu” (Oddział dla Dzieci)
- Spotkanie autorskie z Martą Fox

Czajków (pow. Ostrzeszów)

- Konkurs rysunkowy „Kubuś Puchatek”

Dąbie (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ „135 rocznica urodzin Władysława Stanisława Reymonta”
 - ~ „115 rocznica urodzin Heleny Bobińskiej”
 - ~ „95 rocznica urodzin Lucyny Krzemienieckiej”
 - ~ „20 rocznica śmierci Jerzego Krzysztonia”
 - ~ „90 rocznica śmierci Bolesława Prusa”
 - ~ „30 rocznica śmierci Michała Choromańskiego”
- Konkurs plastyczny „Przygody sierotki Marysi” z okazji 160 rocznicy urodzin Marii Konopnickiej; wystawka tematyczna
- Spotkanie z poezją Leopolda Staffa w 45 rocznicę śmierci poety; wystawka tematyczna

Dobrzyca (pow. Pleszew)

- Majowe Dni Książki: wycieczki, przeglądy książek, głośne czytanie literatury, pogadanki nt. poszanowania książek
- Spotkanie z poetką Emilią Waśniowską
- Gminny konkurs wiedzy „Ziemia Dobrzycka – moja mała Ojczyzna” dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum
- 135 rocznica urodzin Władysława Reymonta: projekcja filmu „Ziemia obiecana”, dyskusja poprojekcyjna i wystawa
- 90 rocznica śmierci Bolesława Prusa – wystawka

Gorzyce Wielkie (pow. Ostrów Wlkp.)

- Konkurs plastyczny pt. „Moja mama”
- Rozstrzygnięcie konkursu pt. „Najlepszy czytelnik”

Gostyń

- Wystawa „Dzień Europy”
- Konkurs plastyczny „Z baśnią i legendą przez Wielkopolskę”
- Konkursy dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych „Historia Ziemi Gostyńskiej”

Grabów (pow. Ostrzeszów)

- Wystawa pt. „Krasnoludki są na świecie” – z okazji 160 rocznicy urodzin Marii Konopnickiej
- Wystawa – kobieta, matka w poezji i malarstwie ph. „Nie ma jak u Mamy”

Grzegorzew (pow. Koło)

- 160 rocznica urodzin Marii Konopnickiej – wystawka

Przegląd bibliograficzny „O życiu i twórczości Lucyny Krzemienieckiej w 95 rocznicę urodzin pisarki

Pogadanka dla młodzieży „Międzynarodowy Dzień Zwycięstwa”

Jaraczewo (pow. Jarocin)

Prelekcja lekarza „O narkotykach wiedzieć więcej”

Prelekcja Jana Jajora „Historia i dzieje zabytków Jaraczewa”

Warsztaty dziennikarskie – spotkanie z dziennikarzem „Głosu Wielkopolskiego” Stefanem Drajewskim

Jarocin

- Finał III edycji konkursu gwarowego „Ryczka, tyłka i wymborek czyli swoje klekotanie” (Filia nr 1)
Teatrzyk dla dzieci „Bajkowe spotkania” (Filia dla Dzieci)
- 3 pogadanki „Bohaterowie naszych lektur”, „Biblioteka dla dzieci”, „I ty możesz zostać bibliotekarzem” (Filia dla Dzieci)
- Konkurs „Jarocin wczoraj i dziś” (Filia Cielcza)
- Konkurs plastyczny „Jarocin naszych marzeń” (Filia Golina)
- Wycieczka z czytelnikami do Muzeum Regionalnego w Jarocinie (Filia Golina)
- Spotkanie autorskie z Jadwigą Piętką „Gwara Ziemi Jarocińskiej” (Filia Mieszków)
- Konkurs plastyczny „Najpiękniejsze miejsce Ziemi Jarocińskiej” (Filia Witaszyce)

Kalisz

- W cyklu „Promocja regionalnego środowiska twórców” – spotkanie z Krzysztofem Świątkowskim (Filia nr 2)
- Impreza w ramach „Dni kultury żydowskiej w Wielkopolsce” – spotkanie z Iloną Dworak – dziennikarką „Nowin”, gazety wydawanej w Izraelu w języku polskim oraz Haliną Marcinkowską – autorką książki „Miasteczko w kolorze niebieskim – Żydzi z Błaszek” (Centrum Kultury i Sztuki)
- Lekcja historii z okazji Święta Konstytucji 3-go Maja – prelegent: Ewa Bezenner (Filia nr 4)
- Spotkanie z psychologiem – dr Jadwigą Raubo nt. „Problemy komunikacji międzyludzkiej” (Filia nr 4)
- W cyklu „Przyroda polska lepiej poznana, lepiej chroniona” – prelekcja pt. „Wiosna w przyrodzie” (Filia nr 4, Gimnazjum nr 3, Szkoła Podstawowa nr 15, Warsztaty Terapii Zajęciowej)
- Wystawy:
 - „Konstytucja 3-go Maja – 211 lat” (Filia nr 4)

- ~ „W rocznicę Konstytucji 3-go Maja” (Filia nr 5)
- ~ „160 rocznica urodzin Marii Konopnickiej” (Biblioteka Główna)
- ~ „Polscy ilustratorzy dzieciom” (Filia nr 9, Oddział dla Dzieci)
- Podsumowanie konkursu dla dzieci pt. „Poznajemy utwory Stanisława Jachowicza” (Biblioteka Główna)

Kępno

Powiatowa Biblioteka Publiczna

- I Literackie Zajęcia Otwarte pt. „Wisława Szymborska – szukanie słowa”. Współorganizacja z Biblioteką Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 w Kępnie
- Otwarcie wernisażu prac artystycznych Ludmiły Malinowskiej
- Samorządowa Biblioteka Publiczna
- XIV konkurs recytatorski „Strofy o Ojczyźnie”

Kłodawa (pow. Koło)

- „Singrid Undset, laureatka Nagrody Nobla w 1928 roku” – wystawka
- „Wybitni mieszkańcy Miasta i Gminy Kłodawa”
 - ~ Spotkanie z Mieczysławem Łozińskim, nauczycielem Liceum Ogólnokształcącego w Kłodawie
 - Wystawa „Mgr Mieczysław Łoziński – dokumenty jego życia”

Kobyła Góra (pow. Ostrzeszów)

- Konkurs plastyczny na logo Kobyłagórskiego Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej

Kobylin (pow. Krotoszyn)

- Wystawa „Kobylin na folderach i widokówkach”

Koło

- Wystawki:
 - ~ „Konstytucja 3 Maja 1791 roku”
 - ~ „Rok 2002 – rokiem Jana Kiepury”
 - ~ „Maria Konopnicka 1842–1910”
 - ~ „Nike 2002”
- Prefekcja „Koło słowem malowane” w ramach spotkań członków Koła Przyjaciół Biblioteki – Mariusz Kozajda
- Final powiatowy konkursu plastycznego „Ania jaką znam”; wystawka prac konkursowych (Filia dla Dzieci)
- Ekspozycja stała – fotogazetka wielotematyczna „Głos Biblioteki” (Filia dla Dzieci) – Hasła miesiąca:
 - ~ Lucy Maud Montgomery
 - ~ Unia Europejska

- ~ Narkotyki – Nie
- ~ Przemoc

Konin

- Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Jestem Harrym Potterem”
- Wystawa plakatu żydowskiego ze zbiorów Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie
- Koncert muzyki żydowskiej

Kościan

- Wystawy:
 - ~ Batalistyka w obrazach Jarosława Strankowskiego
 - ~ Mistrzowie malarstwa
 - ~ „Miasto nad Obrą” – Strofy o Kościanie
 - ~ Malarstwo Violetty Grzelak ze Śmigła
 - ~ „Pieśniarka ludu i ojczystej ziemi” – 160 rocznica urodzin Marii Konopnickiej (Oddział dla Dzieci)
 - ~ Książki miesiąca (Filia nr 1)
 - ~ „Maria Konopnicka – poetka dziecięcego smutku” (Filia nr 2)
 - „Bolesław Prus – 90 rocznica śmierci” (Filia nr 2)
- Spotkanie autorskie z Sergiuszem Sterną-Wachowiakiem i koncert muzyczny z okazji Dnia Bibliotekarza i Bibliotek
- Plener malarski z okazji Dni Kościana z udziałem artysty Andrzeja Jaśkowiaka, na skwerze przy bibliotece ph. „Portret w pięć minut”
- Wernisaż wystawy – Malarstwo Violetty Grzelak i spotkanie z autorką prac
- „Zarys dziejów książki od pisma węzełkowego do Johanna Gutenberga (Oddział dla Dzieci)
Rozstrzygnięcie konkursu literackiego „Młodych Piór” z okazji Dni Kościana pt. „Tu jest mój dom” (Oddział dla Dzieci)
- „Czy śmieci to problem” – pogadanka ekologiczna (Oddział dla Dzieci)
- Rozstrzygnięcie konkursu czytelniczego „Radości i smutki rudowłosej Ani” (Oddział dla Dzieci)
- Popołudnie z książką: „Jan Brzechwa” (Oddział dla Dzieci)
- Popołudnie z książką „Baśnie regionalne” (Oddział dla Dzieci)
- Montaż słowno-muzyczny pt. „W świecie książek” połączony z pasowaniem na czytelnika (Oddział dla Dzieci)
- „Pieśniarka ludu i ojczystej ziemi” – prelekcja (Oddział dla Dzieci)
- Wycieczka z Przedszkola Nr 1 i zaprezentowanie wierszy i piosenek Wandy Chotomskiej dla dzieci z Przedszkola Nr 8 (Filia nr 2)
- Spotkanie z członkami Klubu Seniora – inscenizacja bajki „Królewna Śnieżka” (Filia Czacz)

- Konkurs czytelniczy „Czy znasz wiersze Juliana Tuwima” (Filia Stare Bojanowo)

Koźmin Wlkp. (pow. Krotoszyn)

Wystawa plastyczna „Różne techniki malarskie i plastyczne”

- Wieczór poezji „Dzień Matki”

Koźminek (pow. Kalisz)

- Podsumowanie i wystawa pokonkursowa o tematyce przeciwpożarowej

Krobia (pow. Gostyń)

- Wystawa „Bolesław Prus (1847–1912)”
- Konkurs recytatorski dla dzieci – „Mój ulubiony utwór”
- Wystawa „135 rocznica urodzin Władysława Stanisława Reymonta” (Filia Chwałkowo)

Krotoszyn

- Konkurs – zgaduj-zgadula „Maria Konopnicka i jej bohaterowie”
- Wystawa zdjęć i publikacji z okazji Dni Krotoszyna „Miejsca, które kochamy”
- Konkurs plastyczny „Podania i legendy Ziemi Krotoszyńskiej”
- Wystawa komputerów – wystawa firmy „Harbit” połączona z prezentacją najnowszych gier i programów edukacyjnych na CD
- Spotkanie autorskie z Emilią Waśniowską
- Wystawa obrazów Sylwestra Darnickiego „Portrety kobiet”
- Wystawa wydawnictw „Poznajemy Powiat Krotoszyński”

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- Festyn kulturalny z okazji Dni Krzemieniewa
- Spotkania autorskie z Andrzejem Żubryckim dla dzieci (Filia Garzyn, Krzemieniewo) i Zbigniewem Gordziejem dla gimnazjalistów (Krzemieniewo)
- Konkurs czytelniczy dla dzieci „Maria Konopnicka” (Filia Pawłowice)
- Wystawa prac sekcji plastycznej i modelarskiej

Leszno

Wystawy:

- „Portret Wojska Polskiego” – wystawa pokonkursowa (Galeria „Za Regalami”)
- „Twórcy literatury światowej: Fiodor Dostojewski” – wystawa plakatów (Galeria „Za Regalami”)

- Z cyklu „Przedstawiają się leszczyńscy plastycy” – Joanna Kamińska (Galeria „Za Regałami”)
- „Dziecko w fotografii” – wystawa fotograficzna Ryszarda Fórmanka (Galeria „Za Regałami”)
- „Aviva Blum: akwarele i miedzioryły” (Galeria „Lochy”)
- „Leszno 1998–2002” – wystawa fotograficzna leszczyńskich fotografików: Sławomira Skrobały i Bogdana Marciniaka (Galeria „Lochy”)
- „Leszno – miejsce urodzenia” – wystawa fotograficzna przygotowana z okazji jubileuszu 25-lecia nadania Bibliotece imienia Stanisława Grochowiaka, wystawiona w Warszawie na „Mironaliach”, w tym roku poświęconych również m.in. „Stanisławowi Grochowiakowi – Sztukmistrzowi z Sadyby” (Galeria „Lochy”)

Imprezy:

- XIII Leszczyńskie Dni Literatury:
 - ~ Konferencja „Leszczyńskie ślady w literaturze” z udziałem gościa specjalnego Łucji Danielewskiej oraz podsumowanie Konkursu na esej pod tym samym tytułem
 - ~ „Parnas Leszczyński V” z udziałem Ireny Bajserowicz, Marcina Barłeczka, Eleonory Biberstajn, Ryszarda Biberstajna, Krystyny Gryś, Tadeusza Hofmańskiego, Włodzimierza Jędrzejczaka, Elżbiety Kuśnierek, Joanny Ratajczak i Andrzeja Waldmana prowadzony przez Aleksandra Nawrockiego
 - ~ Kawiarenka Literacka – spotkanie z Jolantą Nowak-Węklarową z Wągrowca

Lipno (pow. Leszno)

- Promocja tomiku poetyckiego „Poszukiwacz ostatniej deski ratunku prowadzi ostrożne rozpoznanie” Tadeusza Hofmańskiego z Lipna
- Spotkanie autorskie z Jolantą Nowak-Węklarową dla młodzieży gimnazjalnej
- Wieczór poezji Leopolda Staffa z okazji 45 rocznicy śmierci (Filia Wilkowice)

Luboń (pow. Poznań)

- „Płyniesz we mnie kolorowym liściem...” – wieczór poetycki Wiesławy Kurk. Muzykę do wierszy wykonał Wojciech Winiarski
- Działania plastyczne „Kolorowe malowanie”
- „Być dziennikarzem, czyli o pisaniu, podróżach i spotkaniach z niezwykłymi ludźmi” – warsztaty dziennikarskie z młodzieżą gimnazjalną. Prowadzenie Bogna Wernichowska – pisarka, dziennikarka „Przekroju”
- „O magii, miłości i rzeczach niezwykłych” – wieczór z Bogną Wernichowską

- VIII Konkurs Recylatorski – Poezja Kazimierzy Iłakowiczówny
- VIII Konkurs Plastyczny – Ilustracje do wierszy Kazimierzy Iłakowiczówny
- Malarstwo „Według starych mistrzów”: pastisze malarskie, pejzaże, martwa natura, kwiaty – wernisaż Mieczysława Hofy

Margonin (pow. Chodzież)

- Spotkanie autorskie z Martą Fox dla uczniów gimnazjum
- Spotkanie autorskie z Krystyną Miłobędzką, poetką urodzoną w Margoninie; spotkanie przygotowano w związku z obchodami 600-lecia nadania praw miejskich Margoninowi
- Spotkanie autorskie z Dariuszem Olejniczakiem, młodym twórcą regionalnym dla uczniów V i VI klas szkół podstawowych
- „Poezja dla mamy” – podsumowanie konkursu czytelniczo-plastycznego

Miejska Górka (pow. Rawicz)

- Spotkanie autorskie z pisarką Emilią Waśniowską

Olszówka (pow. Koło)

- „Czy znasz tę bajkę” - zgaduj-zgadula dla dzieci (Filia Łubianka)
- Konkurs plastyczny „Mój ulubiony bohater książkowy” (Filia Łubianka)

Osieczna (pow. Leszno)

- Spotkanie autorskie ze Zbigniewem Gordziejem dla młodzieży gimnazjalnej

Osiek Mały (pow. Koło)

- Pogadanka dla dzieci o książce „Droga książki od autora do czytelnika”
- Konkurs czytelniczy „Czy znasz tę baśń?”

Ostrów Wilkp.

- Spotkanie autorskie z Krzysztofem Petkiem

Ostrzeszów

- Podsumowanie powiatowego konkursu plastycznego ph. „Jestem ilustratorem książki”
- Wystawa prac plastycznych „Człowiek i przyroda”

Piła

- Finał konkursu powiatowego na dziennik „Miesiąc mojego życia” (uczniowie szkół średnich)
- Prezentacja wydawnictw promujących powiat piłski (Kawiarenka pod Sową)
- „Przystanek Piła” (program edukacji regionalnej) – spotkanie z konserwatorem zabytków Romanem Chwaliszewskim „Zabytki miasta świadkami historii Piły”

- Wystawy:
 - ~ „Niech się święci 3 Maja”
 - ~ „Europo, triumfem wiek oplół tve skronie...” (Dzień Unii Europejskiej)
- Przygody Harry’ego Pottera – konkurs na ilustrację

Pleszew

- „Dzień Bibliotekarza” – podsumowanie konkursu na najaktywniejszą bibliotekę w środowisku w pow. pleszewskim
- I Konkurs Recytatorski dla uczniów szkół podstawowych w pow. pleszewskim
- Wystawy:
 - ~ „Majowe Dni Książki”
 - ~ „40 rocznica utworzenia Muzeum w Goluchowie (Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu)”

Pogorzela (pow. Gostyń)

- Spotkanie z dziennikarką „ABC” – Elżbietą Curyk-Sierszuską dla klas gimnazjalnych

Przedecz (pow. Koło)

- Montaż słowno-muzyczny „O matce” (we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury)
- Wystawka „Dni Kultury Oświaty, Książki i Prasy”
Spotkanie z czytelnikami omawiające nowości wydawnicze

Rawicz

- Cykl imprez dla dzieci w bibliotece przy ul. Staszica 4a: pogadanki, opowiadania, zabawy tematyczne, lekcje biblioteczne, czytanie bajek, wyświetlanie filmów, zajęcia plastyczne
- Spotkanie z poetką, prozaikiem, autorką książek dla dzieci p. Emilią Waśniowską (Filia Sarnowa)

Rychtal (pow. Kępno)

- Wystawa „Książka wszystko potrafi” – dzieje książki i bibliotek, warsztat informacyjny biblioteki
- Wykonanie przez dzieci prac plastycznych „Moja pierwsza książka”

Rydzyń (pow. Leszno)

- Konkurs rysunkowy dla dzieci „Moja biblioteka”

Słupca

- Rozstrzygnięcie konkursu „Zakładka do książki” – wystawka pokonkursowa

- Rozstrzygnięcie konkursu pt. „Książka mojego dzieciństwa” w związku z obchodami V Słupeckich Dni Rodziny
- Wystawa w MDK w Słupcy całorocznych prac pokonkursowych

Sulmierzyce (pow. Krotoszyn)

- Wystawa „Uchwalenie Konstytucji 3 Maja”
- Spotkanie autorskie z Zofią Lipińską – autorką podręcznika do matematyki dla gimnazjum

Święciechowa (pow. Leszno)

- „Konkurs wiedzy o książce i bibliotece” dla młodzieży
- Spotkanie autorskie z Heleną Gordziej dla gimnazjalistów

Trzcianka

- „Znam lektury szkolne Marii Konopnickiej” – quiz powiatowy dla dzieci
- „Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich” – wystawa ciekawostek z dziedziny księgarstwa i rynku wydawniczego
- Spotkanie autorskie z Mieczysławem Ślesickim – promocja książki pt. „Pod platanem”

Wijewo (pow. Leszno)

- Konkurs rysunkowy dla dzieci „Ilustrujemy książkę Marii Konopnickiej „O krasnoludkach i sierotce Marysi”
- Spotkanie autorskie z Heleną Gordziej dla uczniów Gimnazjum w Brennie
- Wystawka laurek wykonanych przez dzieci z okazji Dnia Bibliotekarza i Bibliotek

Wrząca Wielka (pow. Koło)

- Konkurs czytelniczy „Czy znasz książki Lucyny Krzemienieckiej”; wystawka tematyczna w 95 rocznicę urodzin pisarki
- 160 rocznica urodzin Marii Konopnickiej – wystawka
- Turniej „Wiedza o Książce” – w ramach „Dni Kultury Oświaty, Książki i Prasy” – we współpracy ze Szkołą Podstawową w Powierciu (Filia Powiercie)
- Konkurs plastyczny „Laurka dla mojej mamy” (Filia Powiercie)

Zagórów (pow. Słupca)

- Wystawa „Przyroda na widokówkach”

Zduny (pow. Krotoszyn)

- „Deszcz” w wierszykach dla dzieci – spotkanie z przedszkolakami (Filia Konarzew)
- Joanna Olech na spotkaniu z czytelnikami swej „Dynastii Miziołków”

- Spotkanie autorskie z poznańską poetką Emilią Waśniowską (Filia Baszków i Konarzew)
- Wystawa tematyczna poświęcona L.M. Montgomery, w związku z 60-tą rocznicą śmierci (Zduny, Filia Baszków)

Złotów

- Wystawki:
 - ~ „90 rocznica śmierci Bolesława Prusa”
 - ~ „Konstytucja 3 Maja”
 - ~ „Dzień Bibliotekarza i Bibliotek”
- „Dzień Wspólnoty Europejskiej” – wystawa i uruchomienie Punktu Informacji Europejskiej

C. WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA I CENTRUM ANIMACJI KULTURY NA ŁAMACH PRASY

AMATORSKA fotografia: Swarzędz / ako // Głos Wielkop. – 2002, nr 89, s. 14

Wystawa fotografii „Wielkopolska Press Photo”, ze zbiorów pokonkursowych WBPiCAK w Poznaniu, w Ośrodku Kultury w Swarzędzu.

AMATORZY na scenie: Duszniki: regionalny przegląd / PK // Gaz. Pozn. – 2002, nr 68, dod. Express s. 6

Regionalny Przegląd Zespołów Folklorystycznych w Dusznikach z inicjatywy WBPiCAK w Poznaniu.

ARCHITEKTURA w fotografii: Tarnowo Podgórne / bl // Głos Wielkop. – 2002, nr 92, s. 16

Informacja o warsztatach fotograficznych dla amatorów „Architektura w fotografii” zorganizowanych w Tarnowie Podgórnym przez WBPiCAK w Poznaniu i GOK w Tarnowie Podgórnym.

ARENA dla książek / mm // Głos Wielkop. – 2002, nr 97, s. 13

„Majówka z książką” – wśród współorganizatorów WBPiCAK w Poznaniu.

ARTYŚCI ludowi w plenerze: Duszniki: przegląd zespołów folklorystycznych / Emilia Celińska // Gaz. Pozn. – 2002, nr 93, s. 4

I Regionalny Przegląd Zespołów Folklorystycznych w Dusznikach zorganizowany przez WBPiCAK w Poznaniu i GOK w Dusznikach.

BĘDZIE się działo: Objezierze: poeci i młynarze // *Nasze Miasto*. – 2002, nr 23, s. 15

Informacja o wycieczce „Oceania i Alaska. Poeci i młynarze” w ramach cyklu „Wielkopolska bez tajemnic” zorganizowanej przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu.

BIBLIOTEKARSKIE święto / mik // *Głos Wielkop.* (Wyd. B). – 2002, nr 111, s. 15

Spotkanie z okazji Dnia Bibliotekarza zorganizowane przez Bibliotekę Powiatową w Szamotułach – z udziałem Iwony Smarsz, zastępcy dyr. WBPiCAK w Poznaniu.

BIG Band Festiwal „Nowy Tomyśl 2002” już dziś: ogólnopolska impreza pod patronatem „Głosu Wielkopolskiego” / Sława Grzelewska // *Głos Wielkop.* (Wyd. B). – 2002, nr 131, s. 23

Festiwal zorganizowany przez Nowotomyski Ośrodek Kultury przy współudziale WBPiCAK w Poznaniu.

BO wszystkie zespoły to jedna rodzina...: Jabłonna: przegląd zespołów śpiewających / KK // *Gaz. Pozn.* – 2002, nr 103, dod. Express s. 2

Przegląd zorganizowany m.in. przez MGOK w Grodzisku i WBPiCAK w Poznaniu.

BY nie zapomnieli, jak brzmią dźwięki trąbki: VII Ogólnopolski Big Band Festiwal pod patronatem „Głosu Wielkopolskiego” / saw // *Głos Wielkop.* (Wyd. B). – 2002, nr 134, s. 12

Festiwal zorganizowany przez Nowotomyski Ośrodek Kultury przy współudziale WBPiCAK w Poznaniu.

CENTRUM kultury ludowej / Kamila Bąk // *Tygod. Nowy*. – 2002, nr 19, dod. Magazyn s. 10

Działalność GOK w Dusznikach. M.in. o Regionalnym Przeglądzie Folklorystycznym zorganizowanym w Dusznikach przez WBPiCAK w Poznaniu i GOK w Dusznikach.

EMILIA Krakowska była gościem konkursu: Miłostaw: przybyli recytatorzy z całej Wielkopolski / JK // *Gaz. Pozn.* – 2002, nr 124, dod. Express s. 6

Wojewódzki Konkurs Juliusza Słowackiego zorganizowany m.in. przez Miłosławskie Centrum Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

EMILIA Krakowska zaprasza / eb // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2002, nr 114, s. 20

Spotkanie z aktorką Emilią Krakowską zorganizowane w Pyzdrach przez WBPiCAK w Poznaniu.

EPITAFIUM dla Twardowskiego / msz // Głos Wielkop. – 2002, nr 87, dod. Głos Poznaniaka s. VIII

Sesja naukowa poświęcona Samuelowi ze Skrzypny Twardowskiemu, współpraca WBPiCAK w Poznaniu.

FALA folkloru w Dusznikach / msz // Głos Wielkop. – 2002, nr 91, s. 4

I Regionalny Przegląd Folklorystyczny w Dusznikach zorganizowany przez WBPiCAK w Poznaniu i GOK w Dusznikach.

FILMOWE warsztaty / ap // Głos Wielkop. – 2002, nr 77, s. 11

Warsztaty Filmowe zorganizowane przez WBPiCAK w Poznaniu.

FOTOGRAFIE ginących pejzaży: Miłosław: warto obejrzeć // Janusz Kosiński // Gaz. Pozn. – 2002, nr 84, dod. Express s. 6

Wystawa fotograficzna „Ginące pejzaże” w Miłosławskim Centrum Kultury prezentująca prace nagrodzone w konkursie zorganizowanym przez WBPiCAK w Poznaniu.

GINĄCE Pejzaże : Środa Wlkp. : fotograficzna wystawa / KP // Gaz. Pozn. – 2002, nr 105, dod. Express s. 6

Wystawa zorganizowana pod patronatem WBPiCAK w Poznaniu.

[GODZ. 19.00 : z cyklu „Poznań bez tajemnic”...] / ELKA // Gaz. Pozn. – 2002, nr 95, dod. Express s. 4

Informacja o kolejnym spotkaniu zorganizowanym przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu.

HEJNAŁ w przedszkolu / bm // Głos Wielkop. – 2002, nr 120, s. 12

Przywrócenie hejnału Poznania – impreza w Przedszkolu nr 22 im. Chatki Puchatka w Poznaniu – prezentacja płyty „Hejnały miast wielkopolskich” wydanej przez WBPiCAK w Poznaniu.

JUZ po „Songu” / kar // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2002, nr 123, s. 13

XI Przegląd Piosenki Religijnej Śremsong 2002 zorganizowany przez Śremski Ośrodek Kultury przy współudziale WBPiCAK w Poznaniu.

KOCHANE, czytane, nie wydane: analiza: dziś kończą się targi „Książka dla dzieci i młodzieży” / Andrzej Niziołek // Gaz. Wybor. – 2002, nr 132, dod. Poznań s. 6

Targi zorganizowane przy współudziale WBPiCAK w Poznaniu.

KOLEJNA edycja nagród im. A. Wojtkowskiego / Franciszek Łozowski // Bibliotekarz. – 2002, nr 5, s. 21–22

Sylwetki laureatów, m.in. Marii Bochan, dyr. PiMBP w Pile i Emili Skowronck z WBPiCAK w Poznaniu oraz wzmianka o „Słowniku bibliotekarzy wielkopolskich 1918–2000” wydanym przez WBPiCAK w Poznaniu.

KONCERT uświetni konkursowe zmagania / jw. // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2002, nr 90, s. 12

M.in. o eliminacjach wojewódzkich Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego organizowanych przez WBPiCAK w Poznaniu.

KONKURS amatorów / mary // Głos Wielkop. – 2002, nr 80, s. 12

XIV Edycja Porównań Filmowych w Szamotułach – wśród współorganizatorów WBPiCAK w Poznaniu.

KONKURS dla filmowców–amatorów: Wolsztyn / DR // Gaz. Pozn. – 2002, nr 74, dod. Express s. 4

Informacja o konkursie „Wielkopolskie porównania filmowe” zorganizowanym m.in. przez WBPiCAK w Poznaniu i Szamotulski Ośrodek Kultury.

KONKURS dla filmowców amatorów / DR // Gaz. Pozn. – 2002, nr 78, dod. Express s. 4

Kolejna edycja „Wielkopolskich porównań filmowych” zorganizowana m.in. przez WBPiCAK w Poznaniu i Ośrodek Kultury w Szamotułach.

KONKURS o Pałuckie Pióro // Tyg. Nowy. – 2002, nr 17, s. III

IX Ogólnopolski Konkurs Czasopism Szkolnych o „Pałuckie Pióro 2002” zorganizowany m.in. przez WBPiCAK w Poznaniu.

KONKURS recytatorski / (kow) // Przem. na Szlaku Piast. – 2002, nr 12, s. 12

M.in. o udziale WBPiCAK w Poznaniu w organizacji konkursowych przesłuchań.

KRONIKA dziś / saw // Głos Wielkop. (Wyd. B). – 2002, nr 107, s. 14
Promocja „Kroniki Wielkopolski” w nowotomyskiej bibliotece.

KSIĄŻKI dla bibliotekarzy / (luk) // Przem. na Szlaku Piast. – 2002, nr 20, s. 14

Dzień Bibliotekarza i Bibliotek w gnieźnickiej bibliotece. M.in. wzmianka o WBPiCAK w Poznaniu.

LITERACKIE zmagania czas zacząć / Elwira Humeniuk // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2002, nr 111, s. 15

Wojewódzki Konkurs Recytatorski im. Juliusza Słowackiego zorganizowany przez Miłosławskie Centrum Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

MŁODZIEŻ z pasją / der // Głos Wielkop. – 2002, nr 136, dod. Ultrafiolet nr 8, s. 3

M.in. o Wojewódzkim Konkursie Recytatorskim im. Juliusza Słowackiego zorganizowanym przez Miłosławskie Centrum Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

NAJLEPSI w Wielkopolsce: Nowy Tomyśl: konkurs rozstrzygnięty / AJ // G a z . P o z n . – 2002, nr 109, dod. Express s. 1

Nagrodzenie biblioteki w Nowym Tomyślu w konkursie zorganizowanym przez WBPiCAK w Poznaniu pod patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego oraz promocja „Kroniki Wielkopolski” w nowotomyskiej bibliotece.

NAJLEPSZA z wielkopolskich bibliotek: Nowy Tomyśl // Głos Wielkop. – 2002, nr 108, s. 16

WBPiCAK w Poznaniu przyznało pierwsze miejsce w konkursie na najlepszą bibliotekę miejską i miejsko-gminną – Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Nowym Tomyślu.

NATARCIE folkloru / MSZ // Głos Wielkop. – 2002, nr 92, dod. Magazyn Piątek s. 15

I Regionalny Przegląd Folklorystyczny zorganizowany w Dusznikach przez WBPiCAK w Poznaniu i GOK w Dusznikach.

NAUKA fotografii: Tarnowo Podgórne / ako // Głos Wielkop. – 2002, nr 90, s. 16

Informacja o warsztatach fotograficznych dla amatorów „Architektura w fotografii” zorganizowanych w Tarnowie Podgórnym przez WBPiCAK w Poznaniu i GOK w Tarnowie Podgórnym.

NIE siedz w maju w domu // Głos Wielkop. – 2002, nr 96, dod. Turystyczny s. 4

M.in. o wycieczce „Oceania i Alaska. Poeci i młynarze” w ramach cyklu „Wielkopolska bez tajemnic” zorganizowanej przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu.

NIE tylko konkurs / mary // Głos Wielkop. – 2002, nr 85, s. 16

Konkurs „Wielkopolskie Porównania Filmowe”, warsztaty filmowe i pokaz filmów dokumentalnych zorganizowanych m.in. przez Szamotulski Ośrodek Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

NIEBAWEM wielki finał: Gniezno: w recytatorskie szranki stanęło czterdziestu trzech uczestników / BG // Gaz. Pozn. – 2002, nr 95, dod. Express s. 3

Eliminacje wojewódzkie Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowane w Gnieźnie przez WBPiCAK w Poznaniu i Miejski Ośrodek Kultury w Gnieźnie.

O DEPOZYTACH w bibliotekach – prawie wszystko / Lucjan Biliński // Bibliotekarz. – 2002, nr 5, s. 31–32

M.in. o zakupie książek i przekazaniu ich w depozyt WBPiCAK w Poznaniu.

O NASZEJ małej ojczyźnie: Oborniki: zwycięzcy powiatowego turnieju wiedzy o Wielkopolsce / MT // Gaz. Pozn. – 2002, nr 79, dod. Express s. 5

Konkurs Wiedzy o Wielkopolsce zorganizowany przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Urząd Marszałkowski, Wielkopolskiego Kuratora Oświaty i WBPiCAK w Poznaniu.

O OJCZYŹNIE: konkurs o Wielkopolsce / JACK // Gaz. Wybór. – 2002, nr 66, dod. Poznań s. 6

VI edycja Konkursu Wiedzy o Wielkopolsce zorganizowana przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Urząd Marszałkowski, Wielkopolskiego Kuratora Oświaty i WBPiCAK w Poznaniu.

O RADIU i lotnisku / ap // Głos Wielkop. – 2002, nr 72, s. 15

„Merkury, co za bóg, czyli o poznańskiej radiofonii” – spotkanie w ramach cyklu „Poznań bez tajemnic” – Regionalna Pracownia Krajoznawcza WBPiCAK w Poznaniu.

ODWACH bez tajemnic / ap // Głos Wielkop. – 2002, nr 96, s. 16

Spotkanie „Straże, herby, muzeum czyli o Odwachu historycznie i współcześnie” w ramach cyklu „Poznań bez tajemnic” zorganizowane przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPICAK w Poznaniu.

OSIĄGNIĘCIA fotoreporterów w MCK / jw. // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2002, nr 138, s. 8

Miłostawskie Centrum Kultury zaprasza na wystawę prac z konkursu „Wielkopolska Press Photo” zorganizowanego przez WBPICAK w Poznaniu w 2001 roku.

„PACHOLETA 2002” zainaugurowały Dni Wapna / jb // Głos Wielkop. (Wyd. A-F). – 2002, nr 102, s. 14

IX Przegląd Recytacji „Pacholeta 2002” zorganizowany przez GOK w Wapnie. Jury przewodniczył Jan Janusz Tycner z WBPICAK w Poznaniu.

PAPIEŻ podziękował: Gniezno / Grażyna Koczorowska // Głos Wielkop. – 2002, nr 97, s. 11

Otwarcie wystawy „Gnieźnieńskie wspomnienia milenijne 1997-2002”, z udziałem dyrektora WBPICAK w Poznaniu Leny Bednarskiej.

PASJONACI pokaz[a]li swe filmy: Szamotule: Porównania Filmowe / PM // G a z . P o z n . 2002, nr 89, dod. Express s. 6

Rozstrzygnięcie XIV edycji „Wielkopolskich Porównań Filmowych” zorganizowanych w Szamotulach m.in. przez WBPICAK w Poznaniu i Szamotulski Ośrodek Kultury.

PO Porównaniach / IVA // G a z . W y b o r . – 2002, nr 89, dod. Poznań s. 6

Informacja o „Wielkopolskich Porównaniach Filmowych” zorganizowanych m.in. przez WBPICAK w Poznaniu i Szamotulski Ośrodek Kultury.

PO teatr na ulicę / sw // G a z . W y b o r . – 2002, nr 114, dod. Co Jest Grane s. 14

IV Ogólnopolski Festiwal Teatrów Muzycznych Dzieci i Młodzieży zorganizowany w Pniewach m.in. przez Centrum Kultury Pniewy przy współudziale WBPICAK w Poznaniu.

PODZIĘKOWAŁ nauczycielom / szub // Głos Wielkop. (Wyd. B). – 2002, nr 73, s. 16

Konkurs „Bajkowy świat” zorganizowany w Rogozińskim Centrum Kultury pod patronatem WBPICAK w Poznaniu.

PORÓWNANIA młodego i dobrego: „Kolory” Jarosława Jastera najlepsze / R // G a z . P o z n . – 2002, nr 88, s. 3

Rozstrzygnięcie XIV edycji „Wielkopolskich Porównań Filmowych” zorganizowanych w Szamotułach m.in. przez WBPICAK w Poznaniu i Szamotulski Ośrodek Kultury.

PORÓWNANIA zakończone / mik // G ł o s W i e l k o p . – 2002, nr 89, s. 16

„Wielkopolskie Porównania Filmowe” zorganizowane w Szamotułach m.in. przez WBPICAK w Poznaniu i Szamotulski Ośrodek Kultury.

POZNAŃ bez tajemnic / ELKA // G a z . P o z n . – 2002, nr 80, dod. Express s. 9

Wycieczka z cyklu „Poznań bez tajemnic” zatytułowana „Plak czy Ikar, czyli na lotnisku” zorganizowana przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPICAK w Poznaniu.

[POZNAŃ bez tajemnic] // G a z . P o z n . – 2002, nr 81, dod. Express s. 4

Informacja o spotkaniu w ramach cyklu „Poznań bez tajemnic”.

POZNAŃ: północne potoki / KING // G a z . W y b o r . – 2002, nr 103, dod. Poznań s. 2

Wycieczka „Różane potoki, glazy i wahadła, czyli na północ od centrum” w ramach cyklu „Poznań bez tajemnic” zorganizowana przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPICAK w Poznaniu.

PREZENTEM dla nich będzie wycieczka: Wolsztyn: spotkanie z okazji Dnia Bibliotekarza / DR // G a z . P o z n . – 2002, nr 126, dod. Express s. 4

M.in. wzmianka o wykładzie Justyny Stoltmann, instruktorki z WBPICAK w Poznaniu.

PROGRAM Poznańskich Spotkań Targowych „Książka dla dzieci i młodzieży”, 6-8 czerwca, CK Zamek / oprac. AN // G a z . W y b o r . – 2002, nr 130, dod. Poznań s. 1

Impreza zorganizowana przy współudziale WBPICAK w Poznaniu.

PRZYJACIELE książek / Włodzimierz Braniecki // G ł o s W i e l k o p . – 2002, nr 106, s. 4

Stan bibliotek w województwie wielkopolskim i działalność wydawnicza WBPICAK w Poznaniu.

PRZYWRÓCIĆ pamięć : Kobylin : sesja naukowa poświęcona Samuelowi Twardowskiemu / (m) // Ziemi. Kalis. – 2002, nr 30, s. 11

Sesja zorganizowana przy współudziale WBPiCAK w Poznaniu.

RAZ na ludowo: Duszniki Wlkp.: rusza nowy festiwal / DMK // G a z . W y b o r . – 2002, nr 91, dod. Poznań s. 2

I Regionalny Przegląd Folklorystyczny w Dusznikach zorganizowany przez WBPiCAK w Poznaniu i GOK w Dusznikach.

RECYTATORSKIE zmagania w MOK / cb // Głos Wielkop. (Wyd. A) – 2002, nr 80, s. 12

Eliminacje rejonowe Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowane przez Miejski Ośrodek Kultury w Gnieźnie i WBPiCAK w Poznaniu.

RECYTATORSKIE zmagania w MOK-u: Gniezno: laureaci wezmą udział w eliminacjach wojewódzkich / BG // G a z . P o z n . – 2002, nr 84, dod. Express s. 3

Eliminacje rejonowe Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowane przez WBPiCAK w Poznaniu i Miejski Ośrodek Kultury w Gnieźnie.

RECYTATORZY przeszli eliminacje / (rez) // Przem. na Szlaku Piast. – 2002, nr 15, s. 17

XVIII Ogólnopolski Konkurs Recytatorski -- wśród współorganizatorów WBPiCAK w Poznaniu.

RENEANS bibliotek / Stefan Drajewski // Głos Wielkop. – 2002, nr 104, s. 26

Stan bibliotek w województwie wielkopolskim.

ROMANTYCZNE nastroje / cb // Głos Wielkop. (Wyd. A) – 2002, nr 118, s. 15

Wojewódzki Konkurs Recytatorski im. Juliusza Słowackiego zorganizowany w Miłosławiu m.in. przez Miłosławskie Centrum Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

RÓŻANE Połoki, Głazy i Wahadła czyli na północ od Poznania / ELKA // G a z . P o z n . – 2002, nr 102, dod. Na Afiszu s. VII

Wycieczka w ramach cyklu „Poznań bez tajemnic” zorganizowana przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu.

SŁOWACKI zachwyca... / der // Głos Wielkop. – 2002, nr 122, s. 4

XVII Wojewódzki Konkurs Recytatorski im. Juliusza Słowackiego w Miłostawiu – współorganizator WBPiCAK w Poznaniu, przewodniczący jury – Jan Janusz Tycner (WBPiCAK w Poznaniu)

SPOTKALI się bibliotekarze z powiatu: Szamotuly: powstał informator o bibliotekach / PM // Gaz. Pozn. – 2002, nr 110, dod. Express s. 6

Spotkanie zorganizowane przez Bibliotekę Powiatową w Szamotulach – z udziałem Iwony Smarsz, zastępcy dyr., WBPiCAK w Poznaniu.

STRAŻACKA tradycja: Grodzisk Wlkp.: pod patronatem Gazety Poznańskiej / BA // Gaz. Pozn. – 2002, nr 119, dod. Express s. 2

Wystawa zorganizowana m.in. przez WBPiCAK w Poznaniu.

SZAMOTUŁY: Porównania Filmowe / SW // Gaz. Wybor. – 2002, nr 87, dod. Poznań s. 6

Informacja o „Wielkopolskich Porównaniach Filmowych” zorganizowanych w Szamotulach m.in. przez WBPiCAK w Poznaniu i Szamotulski Ośrodek Kultury.

ŚREM: podsumowanie Śremsongu 2002 / MT // Gaz. Pozn. – 2002, nr 122, dod. Express s 5

XI Przegląd Piosenki Religijnej Śremsong 2002 zorganizowany przez Śremski Ośrodek Kultury przy współudziale WBPiCAK w Poznaniu.

ŚWIAT według Boscha / kryst // Głos Wielkop. – 2002, nr 136, s. 18

Spektaki „Ezopy” przygotowany przez Schole Posnaniensis przy współudziale WBPiCAK w Poznaniu.

ŚWIĘTO bibliotek i bibliotekarek: Duszniki: prezes przyjacielem szkoły // Gaz. Pozn. – 2002, nr 112, dod. Express s. 6

Obchody Dnia Bibliotekarza i Bibliotek. M.in. wzmianka o WBPiCAK w Poznaniu.

TAJEMNICE Wielkopolski / ELKA // Gaz. Pozn. – 2002, nr 98, dod. Na Afiszu s. VII

Wycieczka „Oceania i Alaska. Poeci i młynarze, czyli Wielkopolska Północna” w ramach cyklu „Wielkopolska bez tajemnic” zorganizowana przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu.

TARGI bez tajemnic / mery // Głos Wielkop. – 2002, nr 123, s. 14

W ramach cyklu „Poznań bez tajemnic” impreza „Merkury, co za bóg czyli o handlu i poznańskich targach”

TARGI nie tylko dla dzieci: CK Zamek: spotkania i targi książki dziecięcej / AN // Gaz. Wybor. – 2002, nr 128, dod. Poznań s. 6

Poznańskie Spotkania Targowe „Książka dla Dzieci i Młodzieży” zorganizowane przy współudziale WBPiCAK w Poznaniu.

TASIEMCE i dżingle: płyta z wielkopolskimi hejnałami / JB // Gaz. Wybor. – 2002, nr 104, dod. Poznań s. 2

M.in. o płycie wydanej przez WBPiCAK w Poznaniu.

TROPEM książki: bibliotekarze nagrodzeni / MARGO // Gaz. Wybor. – 2002, nr 107, dod. Poznań s. 4

Biblioteka w Nowym Tomyślu nagrodzona w konkursie zorganizowanym przez WBPiCAK w Poznaniu pod patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Wyróżnienie bibliotek w Czarnkowie, Chodzieży, Obornikach, Zdunach, Środzie Wlkp. i Opalenicy.

TROPEM książki: nagrodzeni bibliotekarze // Gaz. Wybor. – 2002, nr 107, dod. Poznań s. 5

Biblioteka w Nowym Tomyślu nagrodzona w konkursie zorganizowanym przez WBPiCAK w Poznaniu pod patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Wyróżnienie bibliotek w Czarnkowie, Chodzieży, Obornikach, Zdunach, Środzie Wlkp. i Opalenicy.

TURNIEJ recytacji w MOK-u: Gniezno: laureaci wezmą udział w eliminacjach wojewódzkich BG // Gaz. Pozn. – 2002, nr 79, dod. Express s. 3

Eliminacje rejonowe Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego zorganizowane przez WBPiCAK w Poznaniu i Miejski Ośrodek Kultury w Gnieźnie.

„W OBIEKTYWIE” : wystawa w Ośrodku Kultury / (dem) // Gaz. Średzka. – 2002, nr 22, s. 11

Wystawa fotografii prezentowanych w ramach Objazdowej Galerii Wielkopolskiej zorganizowanej przez WBPiCAK w Poznaniu.

WIELKA zabawa z teatrami: Pniewy: było aż 1200 uczestników / PM // Gaz. Pozn. – 2002, nr 117, dod. Express s. 1

IV Ogólnopolski Festiwal Teatrów Ulicznych Dzieci i Młodzieży zorganizowany m.in. przez Centrum Kultury Pniewy przy współudziale WBPiCAK w Poznaniu.

WIELKOPOLSKA Press Photo w Miłosławiu / jw. // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2002, nr 140, s. 15

Miłosławskie Centrum Kultury zaprasza na wystawę prac z konkursu „Wielkopolska Press Photo” zorganizowanego przez WBPiCAK w Poznaniu w 2001 roku.

WIELKOPOLSKA siedmioosobowa / Justyna Wciórka // Arkusz. – 2002, nr 5, s. 4

Recenzja książki „Idea i upór. 7 niezwykłych Wielkopolan” wydanej przez Wydawnictwo WBP.

WIELKOPOLSKIE centrum kultury ludowej / MK // Gaz. Wybor. – 2002, nr 105, dod. Komunikaty – Poznań s. III

Regionalny Przegląd Folklorystyczny w Dusznikach zorganizowany przez WBPiCAK w Poznaniu i GOK w Dusznikach.

WYBICKI w teście i na rysunku: Manieczki, Brodnica; finał konkursu / KM // Gaz. Pozn. – 2002, nr 93, dod. Express s. 5

M.in. o konkursach „Muzyczne obrazki”, „Wywiad z interesującą osobą” zorganizowanych przez WBPiCAK w Poznaniu.

WYRÓŻNIENIA dla bibliotekarzy / MAZ // Gaz. Pozn. – 2002, nr 93, s. 4

Spotkanie wojewody Andrzeja Nowakowskiego z bibliotekarzami wielkopolskimi z okazji Międzynarodowego Dnia Książki i Praw Autorskich.

WYRÓŻNIENIE biblioteki / mow // Głos Wielkop. (Wyd. B). – 2002, nr 138, s. 8

Wyróżnienie obornickiej biblioteki w konkursie na najlepszą bibliotekę miejską i miejsko-gminną ogłoszonym przez WBPiCAK w Poznaniu.

Z IKAREM na lotnisku / mary // Głos Wielkop. – 2002, nr 80, s. 13

Impreza w cyklu „Poznań bez tajemnic”.

Z WIZYTĄ w powiecie nowotomyskim / sad // Głos Wielkop. (Wyd. B). – 2002, nr 109, s. 7

Promocja „Kroniki Wielkopolski” w nowotomyskiej bibliotece.

ZADEŁI w trąby: Rogoźno: Przegląd Hejnałów Miast Wielkopolskich / RAJ // G a z . P o z n . – 2002, nr 107, dod. Express s. 5

Przegląd zorganizowany przez Rogozińskie Centrum Kultury przy współudziale WBPICAK w Poznaniu.

ZAPRASZAJĄ na warsztaty: Centrum / ELKA // G a z . P o z n . – 2002, nr 77, dod. Express s. 4

Informacje o „Warsztatach Filmowych” zorganizowanych przez WBPICAK w Poznaniu.

ZASŁUŻYLI na nagrody / gk // G ł o s W i e l k o p . (Wyd. A). – 2002, nr 132, s. 7

VI Konkurs Wiedzy o Wielkopolsce zorganizowany przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolski, Wielkopolskiego Kuratora Oświaty i WBPICAK w Poznaniu.

ZATRĄBIĄ po naszymu: Rogoźno: jutro festiwal hejnałów / JB // G a z . W y - b o r . – 2002, nr 103, dod. Poznań s. 6

M.in. o promocji płyty „Hejnały miast wielkopolskich” wydanej przez WBPICAK w Poznaniu.

ZE ZBIORÓW całego województwa / joga // G ł o s W i e l k o p . (Wyd. B). – 2002, nr 113, s. 13

Impreza „Popołudnie z tradycją strażacką” zorganizowana w Grodzisku m.in. przez WBPICAK w Poznaniu i Muzeum Ziemi Średzkiej.

ZŁOTEJ Maski jednak nie przyznano: Duszniki: wspaniały koncert / PK // G a z . P o z n . – 2002, nr 125, dod. Express s. 6

Wielkopolskie Dni Muzyki zorganizowane w Dusznikach m.in. przez WBPICAK w Poznaniu.

ZNAJĄ swoją małą ojczyznę / gk // G ł o s W i e l k o p . (Wyd. A). – 2002, nr 118, s. 11

Konkurs Wiedzy o Wielkopolsce „Wielkopolska moja mała ojczyzna” zorganizowany przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolskiego Kuratora Oświaty i WBPICAK w Poznaniu.

ZNAJĄ Wielkopolskę: 83 uczniów nagrodzonych w konkursie wiedzy o regionie / mada // G ł o s W i e l k o p . – 2002, nr 136, s. 4

VI Konkurs Wiedzy o Wielkopolsce zorganizowany przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolskiego Kuratora Oświaty i WBPICAK w Poznaniu

ZWYCIEŻCY konkursu „Bajkowy Świat” / szub // Głos Wielkop. (Wyd. B).
– 2002, nr 72, s. 13

Konkurs w Rogozińskim Centrum Kultury pod patronatem WBPICAK w Poznaniu.

V. KRONIKA

A. Polskie nagrody i wyróżnienia

- **Nagrodę Animatora Kultury** za 2001 rok otrzymała *Hilaria Brust*, dyr. Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Oborniki.
- **Nagrodę Artystyczną Miasta Poznania** w 2002 roku otrzymał *Wincenty Różański*, poeta.
- **Nagrodę „Feniksa”** w 2002 roku otrzymali: *Mieczysław Albert Krąpiec* za całokształt pracy piśmienniczej i edytorskiej (nagroda główna); *wydawnictwo NORBERTINUM* (Lublin) za serię „Duchowieństwo polskie w więzieniach, łagrach, na zesłaniu w ZSRR” oraz *Klub Książki Katolickiej* (Poznań) za serię „Biblioteka Christianitas” (kategoria serii); *wydawnictwo WAM* (Kraków) za „Dokumenty Soborów Powszechnych” oraz *Instytut Wydawniczy PAX* (Warszawa) za „Polskie Pieśni Wielkanocne. Średniowiecze i wiek XVI” (kategoria nauk kościelnych); *album „Droga Życia – Stefan Kardynał Wyszyński”* wydany przez Wydawnictwo im. Kardynała Wyszyńskiego SOLI DEO (Warszawa) i wydawnictwo MARGRAFSEN (Bydgoszcz) (kategoria albumów i edytorska); *książka „Stefek”* wydana przez wydawnictwo VERBINUM (Warszawa) (kategoria książki dziecięcej); *wydawnictwo Bauer-Weitbild Media* (Warszawa) za „Stulecie męczenników. Świadkowie wiary XX wieku” (kategoria książki autora zagranicznego). Za liczne tłumaczenia wyróżniono *Juliusza Zychowicza*.
- **Nagrodę im. Arkadego Fiedlera „Bursztynowy Motyl”** w 2002 roku otrzymała *Beata Pawlikowska* za książkę „Blondynka w dżungli”.
- **Nagrodę im. ks. Józefa Tischnera** w 2002 roku otrzymali: *Bronisław Baczek* za książkę „Hiob mój przyjaciel : obietnice szczęścia i nieuchronność zła” i *Ryszard Kapuściński* za całokształt publicystyki społecznej.
- **Nagrodę Poznańskiego Przeglądu Nowości Wydawniczych Wiosna 2002** otrzymali: *Stanisław Bereś* za książkę „Historie literatury polskiej w rozmowach”; *Anna Sobolewska* za książkę „Cela. Odpowiedź na zespół Downa”; *Dariusz Sośnicki* za książkę „Symetria”.
- **Nagrodę Poznańskiego Przeglądu Nowości Wydawniczych Zima 2001/2002** otrzymali: *Mieczysław Czuma* i *Leszek Mazan* za książkę „Opowieści z krainy centusiów”; *Katarzyna Kotowska* za książkę „Wieże z klocków”; *Joanna Kulmowa* za książkę „Topografie myślenia”.

B. Międzynarodowe nagrody i wyróżnienia

- **Doktorat honoris causa Uniwersytetu Sofijskiego** w 2002 roku otrzymał *Ryszard Kapuściński*.
- **Nagrodę Fundacji im. Konrada Adenauera** w 2002 roku otrzymał *Adam Zagajewski*.
- **Nagrodę „Brücke Berlin”** w 2002 roku otrzymały: *Olga Tokarczuk* i *Es-ther Kinsky* (tłumaczka) za powieść „Dom nocny, dom dzienny”.

C. Zmarli

- **Luise Rinser** (17.03.2002), pisarka niemiecka.